

2.0 දෙවන ශ්‍රේණිය පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්

විෂය නිර්දේශය සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශය

1. හැඳින්වීම

“පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්” නමින් හැඳින්වෙන මෙම ඉගෙනුම් ක්‍ෂේත්‍රය මිනිසා සහ මිනිස් ප්‍රජාව කෙරෙහි විවිධ අයුරින් බලපෑම් කළා වූ හෝ කරන්නා වූ හෝ භෞතික, සමාජීය සහ ජෛව පද්ධති කෙරෙහි හා ඒවා පදනම් කර ගෙන සිදු විය යුතු ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියක් කෙරෙහි යොමු කරන්නකි.

ළදරු විශේෂ සිට ම ස්වභාවයෙන් ම මිනිසා සිය වටපිටාව කෙරෙහි කුතුහලයකින් පසු වන අතර අනුක්‍රමයෙන් එම වටපිටාව සමඟ සාර්ථක ව අන්තර් ක්‍රියා කිරීමට අවශ්‍ය නිපුණතා ළඟා කර ගැනීමට උත්සාහ දරයි. මෙම ක්‍රියාවලියේ දී සිය සංවේදී ඉන්ද්‍රියයන් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා අතර ම ඒවායේ සංවේදී බවත්, වර්ගීකරණය හා තර්කනය වැනි බුද්ධිමය හැකියාවන් වර්ධනය කර ගනියි. එසේ ම ඒ ඔස්සේ සිය වාමාලාව සහ සන්නිවේදන කුසලතා ද වර්ධනය කර ගනියි. තමා ජීවත් වන වටපිටාව පිළිබඳ ව තොරතුරු සොයා බැලීම, රැස් කිරීම හා නැවත ප්‍රකාශ කිරීම දරුවාගේ ජීවිත ක්‍රියාවලියේ ම අංගයකි. මෙය නිරායාසයෙන් ම ඕනෑ ම ජීවියකු තුළ සිදු වන්නකි. දරුවාගේ එම නැඹුරුව වර්ධනය කිරීම පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් ගොඩ නැඟීමේ පදනම විය.

එදිනෙදා ජීවිතයේ දී හමු වන අභියෝගවලට සාර්ථක ව මුහුණ දිය හැකි හා රටේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට දායක විය හැකි සමබර පෞරුෂයකින් හෙබි පුද්ගලයකු තුළ සාක්ෂරතාව, ගණිත දැනුම සහ ආගම පිළිබඳ නිපුණතාවලට අමතර ව තවත් ක්‍ෂේත්‍ර කිහිපයකට අයත් නිපුණතා වර්ධනය විය යුතු ය. මීට පෙර ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන විෂයමාලාවල සෞන්දර්ය අධ්‍යාපනය, නිර්මාණ ක්‍රියාකාරකම්, ශාරීරික අධ්‍යාපනය හා ආරම්භක විද්‍යාව වැනි විෂය යටතේ එම නිපුණතා ශාක්ෂාත් කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව සලසා තිබුණි. එහෙත් නව විෂයමාලාවේ “පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්” නම් වූ පුළුල් විෂයයක් යටතේ එම විවිධ ක්‍ෂේත්‍රවලට අයත් නිපුණතා අවස්ථානුකූල ව මතු කර ගැනීමට ඉඩ සලසා ඇත.

පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂය පළමු වන ප්‍රධාන අවධියේ දී තේමා 16ක් මත විෂය නිර්දේශය ගොඩ නඟා ඇත. සෞන්දර්ය, නිර්මාණ හා ශාරීරික අධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රවලට අදාළ නිපුණතා මතු කර ගැනීම මෙන් ම ආගම, මවුබස හා ගණිතය යන ප්‍රධාන විෂයයන් පෝෂණය සඳහා ද “පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්” යොදා ගත හැකි ය. දෙවන ශ්‍රේණියේ දරුවන්ගේ කතාබහට ගැළපෙන සරල ඉංග්‍රීසි වදන් මෙම ක්‍රියාකාරකම් මඟින් මතු කර ගත හැකි ය. මෙම විෂයයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් කිරීමේ දී ගුරුවරයාට තවත් සහායකයන් සිටීම ඒවා සංවිධානයට පහසු වනු ඇත. එම පාසලේ ම 6 වැනි ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ සහාය මේ සඳහා ලබා ගත හැකි වනු ඇත.

විෂය නිර්දේශයේ ඇතුළත් සියලු කොටස් ඒ ආකාරයෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම පාසලක ම කළ යුතු යැයි අදහස් නොකෙරේ. මෙම අවධියේ දී දරුවන්ගේ පරිසරය සීමිත ය. එම සීමාව තුළ ඇති දේ, සිදු වන දේ සියල්ල සෑම පාසලකට ම පොදු නොවේ. එහෙයින් දරුවන් සඳහා ක්‍රියාකාරකම් තෝරා ගැනීමේ දී සිය පාරිසරික සම්පත්වලට සරිලන සේ ඒවා තෝරා ගැනීමේ නිදහස හා වගකීම ගුරුවරයා සතු ය.

මේ අනුව ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙහි ඉදිරිපත් කර ඇති එක් එක් තේමාවෙන් අපේක්ෂිත නිපුණතා කරා ළඟා වීමට, යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවට වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් ඔබට නිර්මාණය කර ගත හැකි අතර, එසේ කිරීමේ දී අපේක්ෂිත නිපුණතා ඉටු වන අයුරින් ක්‍රියාකාරකම් සොයා ගැනීමට වග බලා ගත යුතු ය.

2. ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන අවධිය සඳහා නිපුණතා

පළමු වන ශ්‍රේණියේ සිට පස් වන ශ්‍රේණිය තෙක් මෙම ඉගෙනුම් ක්‍ෂේත්‍රය පරිශීලනය කිරීමෙන් සිසුන් තුළ පහත දැක්වෙන නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා අවස්ථා සම්පාදනය කිරීමට අපේක්‍ෂා කෙරේ.

- සිය වටපිටාවේ වමන්කාරය හඳුනාගෙන ඒ මඟින් වින්දනයක් ලබයි.
- ක්‍රීඩාව, විවේකය, විනෝදය සිය ජීවිතයට අවශ්‍ය අංග ලෙස සලකා උචිත අයුරින් ඒවා සිය දින වර්ෂාවට මුසු කර ක්‍රියා කරයි.
- සෞන්දර්යාත්මක දේ අගය කරමින් ඒවා සිය ප්‍රකාශන කාර්යවල දී භාවිත කරයි.
- නිරෝගි දිවි පැවැත්මකට අවශ්‍ය මූලික හුරුකම් ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- මිනිස් නිර්මාණ අගය කරයි.
- සිය වටපිටාවේ සිටින ජීවීන් හා ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව අවබෝධයෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි.
- මිනිස් සමාජය, මිනිස් හැසිරීම හා මිනිසා කෙරෙහි ඒවායේ බලපෑම පිළිබඳ ව අවබෝධයෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි.
- පාරිච්ඡය, එහි සම්පත් හා අවකාශය මිනිසා කෙරෙහි බලපාන අයුරු ගවේෂණය කරයි.
- පාරිසරික සංරක්‍ෂණ ක්‍රියාවලියේ සිය වගකීම අවබෝධ කර ගෙන ඒ අනුව කටයුතු කරයි.
- සිය වටපිටාවේ ශක්තිය සහ බලය යෙදීම ප්‍රජාවේ ඉදිරි ගමනට බලපාන අයුරු විමර්ශනාත්මක ව අගය කරයි.
- අනාගත වැඩ ලෝකයට අවශ්‍ය හුරුව ලබා ගැනීම සඳහා තම පරිසරයේ ඇති ද්‍රව්‍ය හා උපකරණ අවශ්‍ය පරිදි හසුරුවයි.

3. පළමු වන ප්‍රධාන අවධියේ පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂයයට අදාළ ඉගෙනුම් නිපුණතා

- පාසල් පරිසරයට අනුගත ව කටයුතු කරයි.
- නිවසේ දී සතුවත් හා ඵලදායී ලෙස පුද්ගලයන් අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවල නියැලෙයි.
- තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා නිරීක්‍ෂණ කරයි.
- අත්දැකීම් මඟින් සරල ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි.
- සිරිත් විරිත්වලට අනුකූල ව ක්‍රියා කරයි.
- පාසල හා සම්බන්ධ අතීත තොරතුරු විමසා බලයි.
- සෞඛ්‍යවත් දිවිපෙවෙතක් සඳහා යහපත් පුරුදු අනුගමනය කරයි.
- සුභද කතාබහ ඔස්සේ නිවැරදි ව තොරතුරු හුවමාරු කර ගනියි.
- අවට පරිසරයේ සිදු වන වෙනස්කම් පිළිබඳ ව සංවේදී ව කටයුතු කරයි.
- තමා හා තම අවට පරිසරය පිරිසිදු ව ක්‍රමවත් ව පවත්වා ගැනීමට දායක වෙයි.
- අන් අයට ප්‍රියජනක අත්දැකීම් තම ගති පැවතුම් පවත්වා ගනියි.
- මූලික ඉරියවු නිවැරදි ව පවත්වා ගනියි.
- එදිනෙදා කටයුතුවල දී සිය ආරක්‍ෂාව පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් ව කටයුතු කරයි.
- අවකාශය උචිත ලෙස භාවිත කරමින් ක්‍රීඩාවල හා ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වෙයි.
- අරමුණුගත කාර්ය සඳහා සාමූහික ව වගකීමෙන් වැඩ කරයි.
- පරිසර විවිධත්වය කෙරෙහි සංවේදී ව ක්‍රියා කරයි.

- අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අන් අයට උදවු කිරීමට ඉදිරිපත් වෙයි.
- රූප සංකේත හා ලිඛිත පුවරු මඟින් දැක්වෙන තොරතුරු ලබා ගනියි.
- තම අත්දැකීම් විත්‍ර හා ඇඹීම් මඟින් ප්‍රකාශ කරයි.
- පරිසරයේ ශබ්ද, නාද, වලන සහ වර්ත නිරූපණය කරයි.
- අභිනය දක්වමින් රංගනයේ හා ගායනයේ නිරත වෙයි.
- විවිධ කටයුතුවල දී සමායෝජනයෙන් යුතු ව වලන දක්වයි.
- විවිධ ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් විවිධ දේ නිර්මාණය කරයි.
- ලබාගත් අත්දැකීම් හා රැස් කරන ලද තොරතුරු තනි ව හෝ සාමූහික ව හෝ පිරිසකට ඉදිරිපත් කරයි.
- නිවසේ දී හා පාසලේ දී සිය යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ ව සංවේදී ව කටයුතු කරයි.

4. පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් විෂය නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යොමුවක්

- මෙම නිර්දේශයේ දී දරුවාගේ වටපිටාව තේමා 16ක් ඔස්සේ විකාශය කර ඇත.
- සියලු දෑ තෘප්තිදායක අත්දැකීම් වශයෙන් ලබා ගැනීමට දරුවන්ට ඉඩ සැපයිය යුතු වා මෙන් ම ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් සැලැස්මක් හා සුදානමක් අවශ්‍ය වනු ඇත.
- මෙහි ඇති අදහස්වලට අනුකූල ව ඉගෙනුම් හා හඳුන්වා දීමේ ක්‍රම යොදා පාඩම් සැලසුම් කර ගත යුතු ය.
- තොරතුරු වාර්තා කිරීම, තොරතුරු සොයා ගැනීම තරම්ම වැදගත් ය. මුල් අවධියේ දී වාචික ව කටු සටහන් මඟින් සිය අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කිරීමට දරුවන් පොලඹවන්න. ක්‍රමයෙන් වචන ද වාක්‍ය ද තරමක් සවිස්තරාත්මක රූප සටහන් ද යොදා ගැනීමට දරුවන් යොමු කරවන්න.
- වැඩ සියල්ල හා උත්සාහය අගය කළ යුතු ය.
- සිසුන් කණ්ඩායම් වශයෙන් වැඩෙහි යොදවන්න. එහෙත් මුල් අවස්ථාවල දී කණ්ඩායමක කෙනෙකු වැඩ කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ ව දරුවන්ට මඟ පෙන්වීම් හා නිවැරදි කිරීම් අවශ්‍ය වනු ඇත.
- යම් තේමාවකට සම්බන්ධ ව ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කර ගෙන යන අවස්ථාවේ දී අනුක්‍රමයෙන් එක් රැස් වන තොරතුරු හා ද්‍රව්‍ය ක්‍රමයෙන් ගොඩ නැගෙන ප්‍රදර්ශනයක් බවට පෙරලන්න.
- තේමා ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ නිශ්චිත පිළිවෙලකට නොවේ. ඕනෑ ම වේලාවකට උචිත තේමාවන් ඕනෑ ම තැනකින් තෝරා ගැනීමට නිදහසක් ඇත. කාලයට උචිත අයුරින් තේමා තෝරා ගැනීමෙන් සම්පත් පරිහරණය වඩා පහසු වනු ඇත.

5. ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් ඉගැන්වීමට වඩා, ඉගෙනුමට මුල් තැනක් දෙන ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියකි. කණ්ඩායම් හා තනි තනි ව ද වරෙක මුළු පන්තිය ම ද ඉගෙනුම් කාර්යවල යෙදවිය හැකි ය.

ගුරුවරයා මේ සඳහා කල් ඇති ව සැලසුම් කර ගත යුතු ය. එක ම මොහොතක විවිධ කණ්ඩායම් එකිනෙකට වෙනස් වැඩවලට යෑමට හැකි ය. ඒ මඟින් පුළුල් ක්‍ෂේත්‍රයක් ආවරණය කර ගැනීමට හැකි ය.

සිසුන් සඳහා සැලසුම් කරන වැඩ අතර නිරීක්ෂණ, ක්‍ෂේත්‍ර වාරිකා, අත්හදා බැලීම්, කෙටි ව්‍යාපෘති, රැස් කිරීම්, භූමිකා රංගන වැනි විවිධ ඉගෙනුම් ක්‍රමෝපාය ද පුද්ගලයන්ගෙන්, පොත්පත් වැනි මුද්‍රිත මාධ්‍යවලින් ද විද්‍යුත් මාධ්‍යවලින් ද තොරතුරු රැස් කිරීම් අඩංගු විය හැකි ය.

6. පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන්

දෙවන ශ්‍රේණිය පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් යටතේ පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන් සංවිධානය විය යුත්තේ දවස පුරා මේසය අසල පුටුවක වාඩි වී සිටීම වෙනුවට විවිධ ඉරියව්වෙන් හා සතුටින් නොයෙකුත් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වන දරුවන් දැකිය හැකි වන පරිදි ය.

- පාසල් කාලය තුළ දී දෙවන ශ්‍රේණිය සිසුන් ප්‍රධාන වශයෙන් සෙල්ලම් ස්වරූපයක් ගත් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීමට අවශ්‍ය පරිසරය සකස් කිරීම.
- එළිමහනේ ඉගෙනුම් අවස්ථා සඳහා පහසුකම් සැපයීම.
- පාසලේ ක්‍රීඩා සෞන්දර්යාත්මක කටයුතු විශේෂ දින සැමරුම් අවස්ථා හා වෙනත් විෂය සමගාමී කටයුතුවල දී දෙවන ශ්‍රේණිය දරුවන් ද සහභාගි කර ගැනීම.
- පාසලේ ඉහළ පන්තිවල (6/5 වන ශ්‍රේණි) සිසුන්ගේ උදවු ද අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී ලබාදීම.

7. සිසු ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම

සිසුන් සඳහා ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කටයුතු සංවිධානය කිරීමේ දී ඔවුන් ඉගෙනීම සම්බන්ධයෙන් දක්වන හැකියා හා නොහැකියා පිළිබඳ සුවිශේෂ වැටහීමක් ගුරුවරුන්ට තිබිය යුතු ය. මේ සඳහා පන්ති කාමරය තුළ නිරන්තරයෙන් කරනු ලබන තොරතුරු රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තක්සේරු කිරීම වශයෙන් අදහස් කෙරේ. සිසුන් තක්සේරු කිරීමේ පරමාර්ථ රාශියක් තිබේ. එහෙත් ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවල කරනු ලබන තක්සේරු කිරීම් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් මුල් කරගෙන ක්‍රියාත්මක වේ. ඉන් පළමු වැන්න වන්නේ අනාවරණය යි. තමාගේ පන්ති කාමරයේ සිටින සෑම සිසුවකුට ම ගැළපෙන ආකාරයේ අධ්‍යාපනයක් ලබාදීමට නම් ගුරුවරුන්ට ඒ සෑම සිසුවකු පිළිබඳ ව ම වැටහීමක් තිබිය යුතු ය. දෙවැනි අරමුණ සිසුන් පිළිබඳ අනාවරණය කරගත් තොරතුරු පදනම් කරගෙන එක් එක් සිසුන් සඳහා උපදේශාත්මක පසු පෙවුමක් ලබා දීම ය. එම නිසා ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවල ක්‍රියාත්මක තක්සේරු කිරීම් සිසුන් සඳහා ශ්‍රේණි ලබා දීම, සිසුන් එකිනෙකා සසඳමින් අගය කිරීම, සිසුන් ඔවුන්ගේ හැකියා අනුව වර්ග කිරීම වැනි කරුණුවලින් ඔබ්බට ගිය දෙයක් වශයෙන් සැලකිය හැකි ය.

ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවල ක්‍රියාත්මක වන තක්සේරු කිරීම නිර්ණායක මූලික, ගුරුවරයා මුල් කරගත්, අවිධිමත් සම්භවන තක්සේරු කිරීමක් ලෙස ද හඳුන්වා දිය හැකි ය. විෂයමාලාවේ අපේක්ෂිත නිපුණතා අනුව ගොඩනගා ගත් ඇගයීම් නිර්ණායක ඇතුළත් කර ඇත. පන්ති භාර ගුරු මහත්ම-මහත්මීන් මේ නිර්ණායක කරා සිසුන් කෙතෙක් දුරට ළඟා වී ඇත් දැයි, තක්සේරු කිරීම යටතේ අනාවරණය කරගත යුතු ව ඇත.

කණ්ඩායම් වැඩවල නිරත වීමේ දී ප්‍රශ්න ඇසීම, අවිධිමත් ලෙස සිසුන් නිරීක්ෂණය කිරීම, ඔවුන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම, කාර්ය සාධන ගොනු පවත්වා ගෙන යාම, ගෙදර වැඩ ඇගයීම වැනි අවිධිමත් ක්‍රම ද බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වේ. ඒවා අවශ්‍ය පරිදි භාවිත කිරීම, විශේෂයෙන් ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවල දී පන්ති භාර ගුරුවරයාගේ වගකීම යි. තක්සේරු කිරීම වාර අවසානයේ හෝ ඒකකයක් අවසානයේ හෝ නො ව ඉගැන්වීම් කටයුතු කරන අතරතුර ම ක්‍රියාත්මක විය යුතු දෙයකි. තක්සේරු කිරීම වඩාත් හොඳ අධ්‍යාපනයක් සිසුන්ට ලබා දීම පිණිස එක් එක් ශිෂ්‍යයා පිළිබඳ ව ගැඹුරින් හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් වශයෙන් වටහාගෙන කටයුතු කිරීම යෝග්‍ය ය.

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>1. අපයි පාසලයි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • පාසලේ තිබෙන සුවිශේෂ හා වැදගත් ස්ථාන හඳුනා ගෙන එහි විවිධත්වවලට අනුකූල ව කටයුතු කරයි. • පාසලේ කටයුතුවලට දායක වෙමින් පාසලේ සංස්කෘතිය යහපත් ව පවත්වා ගෙන යාමට ක්‍රියා කරයි. • පාසලේ සිටින විවිධ පුද්ගල භූමිකා හඳුනා ගනිමින් ඔවුන් කෙරෙහි සංවේදී ව කටයුතු කරයි. • පන්ති කාමරය අලංකාර ව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් නිර්මාණවල යෙදෙයි. • උපකරණ භාවිත කරමින් ස්නායු - ජේශි සමායෝජන සඳහා වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි. • පාසලේ අගය ඉස්මතු කර දැක්වීම සඳහා වින්දනාත්මක ප්‍රවේශ භාවිත කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • පාසලේ පරිසරය අලංකාර ව හා පිරිසිදු ව පවත්වා ගත යුතු බව • පාසලේ පොදු දේපළ ආරක්ෂා කළ යුතු බව • තම පාසලේ දී පවත්වා ගත යුතු හැසිරීම් • තමාගෙන් පන්ති කාමරයට හා පාසලට ඉටු විය යුතු යුතුකම් සහ වගකීම් • පාසලේ විවිධ කටයුතු කරන පුද්ගලයන් අගය කළ යුතු බව • පන්ති කාමරයේ අලංකාරය පවත්වා ගැනීමට සුදුසු නිර්මාණ • සෙල්ලම් මිදුල හා විවිධ උපකරණ භාවිත කරමින් සිදු කළ හැකි වාලක ක්‍රියාකාරකම් • පාසලේ අගය ගැන කියවෙන කවි, ගීත
<p>2. අපේ ගෙදර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • නිවසේ හා නිවසට සම්බන්ධ පුද්ගලයන් මෙන් ම සතුන් කෙරෙහි ද යහපත් ආකල්පයකින් යුතු ව කටයුතු කරයි. • තම යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කරමින් නිවස යහපත් ලෙස පවත්වා ගෙන යෑමට දායක වෙයි. • එදිනෙදා නිවසේ ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි දෑ නිපදවා ගැනීමට දායක වෙයි. • නිවසේ අලංකරණය සහ පවිත්‍රතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා යොදා ගත හැකි නිර්මාණ සිදු කරමින් වින්දනයක් ලබයි. • නිවෙස් පරිසරය ඇසුරු කර ගත් වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙමින් වින්දනයක් ලබයි. • නිවෙස් පරිසරය ආශ්‍රිත ව ලබන අත්දැකීම් වින්දනාත්මක ව ප්‍රකාශ කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • පවුලේ සමීපතම නෑදෑයන් හා නෑදෑ සබඳතා පිළිබඳ තොරතුරු • දෙමවුපියන් හා නිවසේ සිටින අනෙකුත් සාමාජිකයන් තම යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කරන අයුරු • තම පවුලේ සාමාජිකයන් සමඟ යහපත් සබඳතා පවත්වා ගත යුතු බව • තමාගෙන් නිවසට ඉටු කළ හැකි යුතුකම් • නිවසේ අලංකාරය හා පවිත්‍රතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා යොදා ගත හැකි නිර්මාණ • නිවෙස් පරිසරය ඇසුරු කර ගත් සුළු ක්‍රීඩා • පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ භූමිකා නිරූපණය වන ආකාරයේ රංගන

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>03. වත්කම එන සත්තු</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අවට පරිසරයේ වෙසෙන සතුන් අතර පවත්නා විවිධත්වය අධ්‍යයනය කර වාර්තා කරයි. • සතුන් ද පරිසරයේ ම කොටසක් සේ සලකා සතුන් පිළිබඳ සංවේදී ව කටයුතු කරයි. • අප අවට ඇති සතුන්ගේ වර්ග පිළිබඳව අවධානයෙන් යුතු ව වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි. • සතුන්ගේ විවිධ ලක්ෂණ හා හැසිරීම් වින්දනාත්මක ව ඉදිරිපත් කරයි. • විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් සත්ත්ව වාසස්ථාන නිර්මාණ කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • අවට පරිසරයේ සතුන්ගේ බාහිර ස්වරූපය අනුව වෙනස්කම් • සතුන්ගේ විවිධ වර්ගවල වෙනස්කම් • විවිධ සතුන් දෛනික ජීවිතයේ දී මිනිසාට ප්‍රයෝජනවත් වන අයුරු • සතුන්ගේ පැවැත්ම සඳහා කළ හැකි දේ • සත්ව වර්ග ඇසුරු කරගත් නිර්මාණාත්මක ක්‍රීඩා • සතුන්ගේ විවිධ වලන හා ඉරියවු ඇසුරෙන් නිර්මාණාත්මක රංගන • සතුන් හා සත්ත්ව වාසස්ථාන පිළිබඳ චිත්‍ර හා ආකෘති
<p>04. ජලය සමග සෙල්ලම්</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ජලය වටිනා සම්පතක් ලෙස සලකා ඵලදායී ලෙස භාවිත කරයි. • නිරෝගී දිවි පැවැත්ම සඳහා ජලයේ වැදගත්කම අගයමින් නිසි පරිදි භාවිත කරයි. • ජලයේ ස්වභාවය හා ද්‍රව්‍ය ජලය සමග හැසිරෙන ආකාරය පිළිබඳ විමසිලිමත් ව කටයුතු කරයි. • ජලය විවිධ අයුරින් භාවිත කරමින් නිර්මාණ කරයි. • ජලය උපයෝගී කර ගනිමින් නිර්මාණාත්මක වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. • ජලය තේමා කොට ගත් වින්දනාත්මක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • ජලය සම්පතක් ලෙස සලකා ඵලදායී ව භාවිත කිරීමේ අවශ්‍යතාව • ජලය තැනකින් තැනකට ගෙන යා හැකි ක්‍රම • නිරෝගී පැවැත්ම සඳහා ජලය ප්‍රමාණවත් ලෙස පරිභෝජනය කළ යුතු බව • විවිධ ද්‍රව්‍ය ජලය සමග හැසිරෙන අයුරු • ජලයේ පාකර හැරිය හැකි නිර්මාණ • ජලය සම්බන්ධ කර ගනිමින් නිර්මාණය කළ ක්‍රීඩා • ජලය උපයෝගී කර ගනිමින් විවිධ නාද නිපදවිය හැකි ආකාර

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>05. අවුරුදු කාලය</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අවුරුදු කාලවල දී වටපිටාවේ සිදුවන වෙනස්කම් ගවේෂණය කර වාර්තා කරයි. • අවුරුදු වාරිතුව-වාරිතුවල වැදගත්කම අගය කරමින් කටයුතු කරයි. • අවුරුදු කාලයේ සිදු කරන ඇතැම් කටයුතුවලින් සිදු විය හැකි අනතුරු පිළිබඳ ව විමසිලිමත් වෙමින් ඒවායින් ආරක්ෂා වීමට කටයුතු කරයි. • අවුරුදු සිරිය මතුවන විවිධ නිර්මාණවල යෙදෙමින් වින්දනය ලබයි. • විවිධ ජන කොටස්වල අවුරුදු වාරිතුව-වාරිතුවලට ගරු කරයි. • අවුරුදු උත්සව සමය හා සම්බන්ධ ක්‍රීඩාවල නිරත වෙමින් වින්දනයක් ලබයි. • අවුරුදු කාලයට සුවිශේෂ වූ විනෝදාත්මක ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • අවුරුදු කාලයේ දී අවට පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් • අවුරුදු කාලයේ දී සිදු කරන වාරිතුව වාරිතුව • විවිධ ජන කොටස්වලට සුවිශේෂ වූ අවුරුදු වාරිතුව වාරිතුව • අවුරුදු දිනවල සිදුවිය හැකි අනතුරු හා ඒවායින් ආරක්ෂාවන ආකාර • අවුරුදු කාලය හා සබැඳි නිර්මාණ • අවුරුදු කාලයට සුවිශේෂ වූ ජන ක්‍රීඩා • අවුරුදු කාලයට සුවිශේෂ වූ ජන ගී, ජන කවි, රචනා පද ඇතුළු වින්දනාත්මක වලන ක්‍රියාකාරකම්
<p>06. අපට පෙනෙන අහස</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අහස හා අවට පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කරයි. • හිරු එළියෙන්, සුළඟින්, වර්ෂාවෙන් සිදුවන බලපෑම පිළිබඳ විමසිලිමත් ව කටයුතු කරයි. • විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් අහස හා පාරිසරික වෙනස්කම් විදහා දැක්වෙන නිර්මාණ කරයි • අවකාශය භාවිත කරමින් ක්‍රීඩාවල නිරත වෙයි. • අහසේ සුන්දරත්වය ප්‍රකාශනාත්මක මාධ්‍ය ඇසුරෙන් ඉදිරිපත් කර වින්දනයක් ලබයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • දවසේ විවිධ අවස්ථාවල දී අවට පරිසරයේ සිදු වන වෙනස්කම් • හිරු එළියෙන්, වර්ෂාවෙන්, සුළඟින් සිදුවිය හැකි බලපෑම් • අධික හිරු එළිය නිසා ශරීරයට සිදුවන අහිතකර තත්ත්වයන්ගෙන් ආරක්ෂා වන අයුරු • විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් ආකාශ වස්තු නිර්මාණය • තිරස් සහ සිරස් අවකාශ භාවිත කිරීම හා සම්බන්ධ සුළු ක්‍රීඩා • අහසේ සුන්දරත්වය පිළිබඳ කියවෙන ගී ගායනා, ප්‍රකාශනාත්මක වලන • සුළඟ උපයෝගී කර ගෙන හඬ නිපදවිය හැකි භාණ්ඩ

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>07. අප කන බොන දේ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ආහාර වර්ගවල ඇති වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් පරිභෝජනය කරයි. • නිරෝගී පැවැත්ම සඳහා නිවැරදි සෞඛ්‍යය පුරුදු පවත්වා ගනියි. • ආහාර අපිරිසිදු වන අයුරු හඳුනා ගෙන ඒවායින් ආහාර ආරක්ෂා කර ගැනීමට කටයුතු කරයි. • විවිධ මාධ්‍ය භාවිතයෙන් ආහාර හා සම්බන්ධ නිර්මාණවල යෙදෙයි. • ශක්ති වර්ධනයට උපකාරී වන වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. • ආහාර ගැනීමේ දී පවත්වා ගත යුතු නිවැරදි පිළිවෙත් ප්‍රදර්ශනය වන නිර්මාණාත්මක රංගනවල යෙදේ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ආහාරයක් ලෙසට පළා වර්ගවල ඇති වැදගත්කම • ආහාර වේලක් පිළියෙළ කර ගැනීම • පෝෂ්‍යදායී ආහාර ගැනීමේ වැදගත්කම • රෝගවලින් වැළකී සිටීමට අවශ්‍ය කරන ආහාර පුරුදු • ආහාර නාස්තිය වළක්වා ගන්නා අයුරු • විවිධ මාධ්‍ය ආශ්‍රයෙන් ආහාර වර්ගවල ආකෘති නිර්මාණය • ශක්ති වර්ධනය සඳහා උපකාරී වන වලන ගවේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. • ආහාර හා සබැඳි කවි, රචනා පද හා භූමිකා රංගන
<p>08. තොරතුරු ලැබෙන හැටි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • සන්නිවේදනයේ දී භාවිත කරන විවිධ මාධ්‍ය හඳුනා ගෙන ඒවා නිවැරදි ව හසුරුවයි. • සන්නිවේදනය හා බැඳුණු තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතය පිළිබඳ හැකියා ප්‍රදර්ශනය කරයි. • සන්නිවේදනයේ දී ආචාරශීලී ව කටයුතු කරයි. • තොරතුරු සන්නිවේදනය හා සම්බන්ධ විවිධ නිර්මාණ කරයි. • විවිධ සංඥාවලට ප්‍රතිචාර දක්වමින් වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. • විවිධ සන්නිවේදන විධි යොදා ගනිමින් ප්‍රකාශනාත්මක වලන සහිත ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වෙයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • තොරතුරු නිවැරදිව ලබා ගැනීමේ හා ලබා දීමේ හැකියා • අදහස් හා හැඟීම් නිවැරදි ව ප්‍රකාශ කරන අයුරු • සන්නිවේදනය සඳහා යොදා ගන්නා තාක්ෂණික උපකරණ නිවැරදි ව භාවිතය • තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතයේ දී සිදුවිය හැකි අනතුරු • තොරතුරු ලබා ගැනීමේ දී හා ලබාදීමේ දී ආචාරශීලී බව • විවිධ මාධ්‍ය භාවිතයෙන් තොරතුරු සන්නිවේදනය සඳහා උචිත නිර්මාණ • විවිධ සංඥාවලට ප්‍රතිචාර දක්වමින් සිදු කරනු ලබන වාලක ක්‍රියාකාරකම් • අහිරුපනය මගින් සන්නිවේදනය

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>09. වටපිටාවේ සිදුවන වෙනස්කම්</p>	<ul style="list-style-type: none"> පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් සහ ඒවාට සතුන් දක්වන ප්‍රතිචාර ගවේෂණය කර වාර්තා කරයි. ආසන්න පරිසරයේ අහිතකර වෙනස්කම් හිතකර බවට පත්කර ගනියි. ස්වාභාවික පරිසරයේ ඇති විය හැකි හදිසි තත්ත්වයන් පිළිබඳ විමසිලිමත් ව කටයුතු කරයි. වටපිටාවේ වෙනස්කම් සමඟ ක්‍රියා කරවිය හැකි නිර්මාණ කරයි. සමීප පරිසරයේ සිදු වන වෙනස්කම් ඇසුරින් වලන ගවේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. අවකාශය භාවිත කරමින් වින්දනාත්මක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. 	<ul style="list-style-type: none"> ස්වාභාවික හේතු නිසා පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් (අවිච, වැස්ස, සුළං ආශ්‍රිත ව) අවිච, වැස්ස හා සුළං ආශ්‍රිත ව ආසන්න පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් ඇතුළත් අහිතකර වෙනස්කම් හිතකර බවට පත් කර ගැනීම. සුළඟ ආධාරයෙන් ක්‍රියා කරවිය හැකි දෑ නිර්මාණය සමීප පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් ඇසුරින් නම්‍යතා වර්ධනයට උපකාරී වන වලන ගවේෂණ ස්වාභාවික හේතු නිසා වටපිටාවේ සිදු වන වෙනස්කම් ඇසුරෙන් වින්දනාත්මක ක්‍රියාකාරකම්
<p>10. අපේ යහපැවැත්ම</p>	<ul style="list-style-type: none"> මනා සංවිධානයකින් යුතු ව කටයුතු කිරීමෙන් තම කාර්යයන් සාර්ථක ව සිදු කර ගනියි. යහගුණ අගය කරමින් එම ගුණාංග පවත්වාගෙන යෑමට කටයුතු කරයි. වගකීම් ඉටු කරමින් පොදු කටයුතු සඳහා දායකත්වය ලබා දෙයි. යහපැවැත්මට අදාළ නීතිරීති පිළිගනිමින් නීතිගරුක ව හැසිරෙයි. යහපුරුදු පවත්වා ගැනීම සඳහා ඉවහල් වන ආකාරයේ නිර්මාණ කරයි. ශාරීරික සහ මානසික යෝග්‍යතාව පවත්වා ගැනීමට ඉවහල් වන ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වෙයි. වින්දනාත්මක ප්‍රවේශ භාවිත කරමින් යහපත් වර්යා පිළිබිඹු කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> ඵදිනෙදා කටයුතුවල පිළිවෙළ හා ක්‍රමවත් බව පාසල තුළ යහපත් සිසුවකු ලෙස හැසිරිය යුතු බව සංයමයෙන් යුතු ව අදහස් ප්‍රකාශ කළ යුතු බව අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අන් අයට උදවු කිරීමේ වැදගත්කම තමාගේ වාරය ලැබෙන තෙක් සිටීමට හුරු විය යුතු බව යහපුරුදු පවත්වා ගෙන යාම සඳහා උපකාරී වන නිර්මාණ සාමූහිකත්වය වර්ධනය වන කණ්ඩායම් ක්‍රීඩා යහපැවැත්ම පිළිබඳ අවධාරණය කෙරෙන ගීත, කවි, භූමිකා රංගන

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>11. අපට ඕනෑ දේ ලැබෙන හැටි</p>	<ul style="list-style-type: none"> අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අපට උදවු ලබා දෙන අය හඳුනාගෙන ඔවුන් කෙරෙහි යහපත් ආකල්පයකින් කටයුතු කරයි. වෙළෙඳපොළක ස්වභාවය හා ක්‍රියාකාරීත්වය හඳුනාගෙන වාර්තා කරයි. තමාට ලැබුණු දේ අන්‍යයන් සමඟ බෙදා හදා ගැනීමේ යහගුණ පවත්වා ගෙන යාමට ක්‍රියා කරයි. අපට අවශ්‍ය සමහර දෑ අපට ම නිෂ්පාදනය කර ගත හැකි බව අවබෝධ කර ගනිමින් කටයුතු කරයි. එදිනෙදා අවශ්‍ය දෑ විවිධ ද්‍රව්‍ය ඇසුරෙන් නිර්මාණය කරයි. ශාරීරික යෝග්‍යතා වර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. අපට ඕනෑ දේ ලබා දෙන ස්ථානවලින් සිදු කරන කටයුතු වින්දනාත්මක ව ඉදිරිපත් කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> උදවු ලබාදෙන අය සහ ඔවුන්ගෙන් වන සේවය එදිනෙදා අපට අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ වෙළෙඳ පොළෙන් ලබා ගත හැකි බව වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ අත්දැකීම් තමාට ලැබෙන දේ අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අන් අය සමඟ ද බෙදා හදා ගැනීමේ පුරුද්දක් පවත්වා ගත යුතු බව එදිනෙදා අවශ්‍ය වන සමහර දේ තමා විසින් ම නිෂ්පාදනය කර ගැනීමේ වැදගත්කම මැහුම් සම්බන්ධ මූලික හුරුකම් විවිධ ද්‍රව්‍ය උපයෝගී කර ගනිමින් උලැඟිතා වර්ධනයට උපකාරී වන ක්‍රියාකාරකම් අපට ඕනෑ දේ ලැබෙන ස්ථානවලින් ඉටු කරන කාර්ය හා සම්බන්ධ භූමිකා රංගන
<p>12. ගමන් බිමන්</p>	<ul style="list-style-type: none"> ගමන්බිමන්වල දී නිවැරදි ඉරියවු පවත්වා ගනියි. පොදු ගමනාගමන සේවා පිළිබඳ දැනුම්වත් වෙමින් ඒවා ආරක්ෂා කිරීමට කටයුතු කරයි. ගමන් බිමන් යාමේ දී විය හැකි බාධක හා අනතුරු පිළිබඳ විමසිලිමත් ව ඒවායින් ආරක්ෂා වීමට කටයුතු කරයි. ගමන්-බිමන්වල දී අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගයෙන් යුතුව කටයුතු කරයි. ගමනාගමන ක්‍රම විවිධ මාධ්‍ය මගින් නිර්මාණය කරයි. ගමන් කිරීම හා සම්බන්ධ වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. විවිධ ගමන් විලාස ඇසුරෙන් නිර්මාණාත්මක රංගන ඉදිරිපත් කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> බර එසවීම හා සම්බන්ධ පවත්වා ගත යුතු නිවැරදි ඉරියවු විවිධ කාර්යයන් කිරීමේ දී පවත්වා ගත යුතු සමබරතාව ගමනාගමනය සඳහා යොදා ගන්නා පොදු වාහන හා මාර්ග ආරක්ෂා කරගත යුතු පොදු දේපළක් බව ගමන්-බිමන්වල දී විය හැකි අනතුරු සහ බාධකවලින් ආරක්ෂා වීමට ගත යුතු පියවර විවිධ මාධ්‍ය යොදා ගනිමින් වාහන ආකෘති නිර්මාණය ශරීරයේ සමබරතාව රැකෙන විවිධ ඉරියවු සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් විවිධ ගමන් විලාසවල රිද්ම ඇසුරෙන් නිර්මාණාත්මක වලන ක්‍රියාකාරකම්

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>13. එළිය (ආලෝකය) සමඟ සෙල්ලම්</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ආලෝක ප්‍රභව, ආලෝකය හා ඇස අතර ඇති සබඳතාව අධ්‍යයනය කරයි. • ඇසේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් දෛනික කටයුතුවල යෙදෙයි. • ස්වාභාවික ව එළිය වෙනස් වීම් අනුව පරිසරයේ ඇති වන වෙනස්කම් සහ එළිය වෙනස් වීම් කළ හැකි අයුරු විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි. • අලංකරණය සඳහා ආලෝකය උපයෝගී කර ගනිමින් විවිධ නිර්මාණ කරයි. • ස්වාභාවික ආලෝකයෙන් වන බලපෑම් පිළිබඳ විමසිලිමත් ව එළදායී අයුරින් ක්‍රීඩාවල යෙදෙයි. • එළිය සමඟ සිදු කළ හැකි අභිනය මුල් කර ගත් වින්දනාත්මක ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • ආලෝකය ලැබෙන ආකාර • දෛනික කටයුතුවල දී ඇසේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතු බව • ස්වාභාවික ආලෝකයේ බලපෑම නිසා පරිසරයේ විවිධ දේවලට සිදුවන වෙනස්කම් • ආලෝකය විහිදීම හා පරාවර්තනය • ආලෝකය යොදා ගනිමින් කළ හැකි නිර්මාණ • ස්වාභාවික ආලෝකය උපයෝගී කරගනිමින් සිදු කළ හැකි නිර්මාණාත්මක වාලක ක්‍රියාකාරකම් • විවිධ ආලෝකවලට (එළියට) ප්‍රතිචාර දක්වන විට මුහුණෙහි සිදුවන වෙනස්කම් පිළිබඳ ව ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්
<p>14. මිනිසුන් වැඩ කරන තැන්</p>	<ul style="list-style-type: none"> • සමීප හා ආසන්න පරිසරයේ පුද්ගලයන් ජීවිකාව සඳහා වැඩ කරන ස්ථාන සහ එම ස්ථානවල දී තම ආරක්ෂාව සලසා ගන්නා අයුරු විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි. • විවිධ කාර්ය සඳහා භාවිත කරන ඇඳුම් පැලඳුම් හා උපකරණ හඳුනා ගෙන වාර්තා කරයි. • මිනිසුන් ජීවිකාව සඳහා සිදු කරන කාර්යයන් හා ඒවායින් සිදු වන සේවය අගය කරයි. • මිනිසුන් වැඩ කරන ස්ථාන ආශ්‍රිත වලන අනුකරණය හා සම්බරතාව පවත්වා ගත යුතු වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදේ. • වැඩ කරන ස්ථාන, භාවිත භාණ්ඩ හා උපකරණ සම්බන්ධ නිර්මාණය කරයි. • මිනිසුන් වැඩ කරන තැන් හා සම්බන්ධ තොරතුරු වින්දනාත්මක ව ප්‍රකාශ කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • ආසන්න පරිසරයේ මිනිසුන් ජීවිකාව සඳහා කරන කාර්ය හා ස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු • මිනිසුන් වැඩ කරන ස්ථානවල දී ආරක්ෂාව සලසා ගන්නා ආකාර • විවිධ කාර්ය සඳහා භාවිත කරන ඇඳුම් පැලඳුම් හා උපකරණ • මිනිසුන් විසින් සිදු කරනු ලබන විවිධ කාර්යයන් හා ඒවායින් සිදුවන සේවය • වැඩ කරන අවස්ථාවල දී මිනිසුන් භාවිත කරන භාණ්ඩ හා උපකරණවල ආකෘති නිර්මාණය • විශාල සහ සියුම් මාංශ පේශි වර්ධනයට උපකාරී වන වලන අනුකරණ • මිනිසුන් වැඩ කරන විවිධ තැන් හා සම්බන්ධ ජන ශී, ජන නැටුම් හා අභිවලන

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>15. වටපිටාවේ වෙනස් කැන්</p>	<ul style="list-style-type: none"> පරිසරයේ විවිධ ස්ථානවල මිනිසා විසින් සිදු කරන අයහපත් වෙනස්කම් හඳුනා ගනිමින් එම ස්ථාන යහපත් ස්ථාන බවට පත් කර ගැනීමට කටයුතු කරයි. ස්වාභාවික ව හා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම්වලින් පරිසරයට සිදු වන බලපෑම් හා එම බලපෑම්වලින් පස රැක ගැනීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග විමර්ශනය කරයි. පරිසරයේ විවිධත්වයන්ට ගැලපෙන නිර්මාණ කරමින් පරිසරයේ සුන්දරත්වය රැකගනියි. පාසල් පරිසරයේ වෙනස් වූ තැන් අනුව මූලික ශාරීරික යෝග්‍යතා වර්ධනය වන වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි. වටපිටාවේ වෙනස් කැන්වල ඇති විවිධත්වය පිළිබිඹු කරන රිද්මානුකූල වලන වින්දනාත්මක ව ඉදිරිපත් කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> තම ප්‍රයෝජනය පිණිස මිනිසා විසින් පරිසරයේ සිදු කර ඇති වෙනස්කම් මිනිසා විසින් පරිසරයේ සිදුකර ඇති අයහපත් වෙනස්කම් නිසා ඇති වී තිබෙන බලපෑම් අහිතකර බලපෑම් හිතකර තත්ත්වයන්ට පත් කර ගැනීම සඳහා කළ හැකි දේ ස්වාභාවික හා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා පසට සිදු වී ඇති හානි පස රැක ගතහැකි විවිධ ක්‍රම පාසල් භූමියේ තෝරා ගත් ස්ථානයක ආකෘති නිර්මාණය විශාල ජේශි හා කුඩා ජේශි සමායෝජනය සඳහා වාලක ක්‍රියාකාරකම් ආදේශ භාණ්ඩ භාවිත කරමින් පරිසරයේ ඇසෙන විවිධ ශබ්ද හා නාද අනුකරණය
<p>16. අපේ උදවු ඕනෑ අය</p>	<ul style="list-style-type: none"> සමාජයේ උදවු අවශ්‍ය අය හඳුනා ගෙන උදවු කිරීමට කටයුතු කරයි. සාර්ථකත්වය සඳහා සහයෝගයෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි. අන් අයට උපකාරී වන ආකාරයේ නිර්මාණ කරයි. අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගය වර්ධනය සඳහා වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදේ. සමාජයේ විවිධ අය පිළිබඳ සංවේදීතාව මතු කර දක්වන භූමිකා රංගනවල නිරත වෙයි. 	<ul style="list-style-type: none"> අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අන් අයගේ ද උදවු අවශ්‍ය වන බව අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී උදවු අවශ්‍ය අයට උදවු කිරීම සහයෝගී ව වැඩ කිරීමෙන් වැඩි ඵලයක් ලබා ගැනීමට හැකියාවක් ලැබෙන බව අපේ උදවු අවශ්‍ය අයට ප්‍රයෝජනවත් වන ආකාරයේ නිර්මාණ සහයෝගයෙන් සිදු කළ හැකි වලන සමායෝජන ක්‍රියාකාරකම් විවිධ අවශ්‍යතා ඇති අය කෙරෙහි සංවේදීතාව මතු කරන ආකාර පිළිබඳ භූමිකා රංගන/කෙටි නාට්‍ය

1. තේමාව : අපයි පාසලයි

- නිපුණතා :**
- පාසලේ තිබෙන සුවිශේෂ හා වැදගත් ස්ථාන හඳුනා ගෙන එහි විවිධත්වයන්ට අනුකූල ව කටයුතු කරයි.
 - පාසලේ කටයුතුවලට දායක වෙමින් පාසලේ සංස්කෘතිය යහපත් ව පවත්වා ගෙන යාමට ක්‍රියා කරයි.
 - පාසලේ සිටින විවිධ පුද්ගල භූමිකා හඳුනා ගනිමින් ඔවුන් කෙරෙහි සංවේදී ව කටයුතු කරයි.
 - පන්ති කාමරය අලංකාර ව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් නිර්මාණවල යෙදෙයි.
 - උපකරණ භාවිත කරමින් ස්නායු - ජේශි සමායෝජන සඳහා වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි.
 - පාසලේ අගය ඉස්මතු කර දැක්වීම සඳහා වින්දනාත්මක ප්‍රවේශ භාවිත කරයි.
- ඉගෙනුම් පල :**
- පාසල පරිසරය අලංකාර ව, පිරිසිදුව හා ක්‍රමවත් ව පවත්වා ගෙන යාමට දායක වෙයි.
 - පාසලේ පොදු දේපළ ආරක්ෂා කිරීමට තම දායකත්වය දක්වයි.
 - තමාගෙන් පන්ති කාමරයට හා පාසලට විය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කරයි.
 - පාසලේ කටයුතුවලට උදවු කරන පුද්ගලයන් අගය කරයි.
 - විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් පන්ති කාමරයේ අලංකාරය පවත්වා ගැනීමට සුදුසු නිර්මාණ ඉදිරිපත් කරයි.
 - ස්නායු - ජේශි සමායෝජනය සඳහා සෙල්ලම් මිදුලේ උපකරණ භාවිත කරයි.
 - පාසලේ අගය ගැන කියවෙන කවි, ගීත තාලානුකූල හා රිද්මානුකූල වලන සමගින් ඉදිරිපත් කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- පාසලේ පරිසරයේ ස්වභාවය නිරීක්ෂණය සඳහා සිසුන් සමඟ වාරිකාවක නිරත වන්න.
 - මෙම වාරිකාවේ දී එම ස්ථානවල පිළිවෙළ/අපිළිවෙළ, පිරිසිදු/අපිරිසිදු බව වැනි කරුණු කෙරෙහි සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
 - එම ස්ථාන එසේ වීමට හේතු කෙරෙහි සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
 - මෙම ස්ථානවල අපිරිසිදු/අපිළිවෙළ ස්ථාන වේ නම් ඒවා වඩාත් අලංකාර ව, පිරිසිදුව හා ක්‍රමවත් ව පවත්වාගෙන යාම සඳහා තමන්ට කළ හැකි දේ පිළිබඳව සිසුන් සමඟ කතා බහක නියැලෙන්න.
- උදා :**
- * ස්ථාන නම් කිරීම.
 - * පිරිසිදු කිරීම.
 - * අනවශ්‍ය දේ ඉවත් කිරීම.
 - * හොඳින් පිළිවෙළට ගොඩ නැගීම.
- ඒ අනුව පන්ති කාමරයේ/පාසලේ අපිළිවෙළට පවතින ස්ථානයක් තෝරාගෙන එය ක්‍රමවත්, පිරිසිදු, අලංකාර ස්ථානයක් බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සැලසුම් කරන්න.
- උදා :**
- * අතුගැම, වල් පැළ ගැලවීම
 - * මල් පාත්ති සැකසීම
 - * සකස් කරගත් පාත්ති හොඳින් පවත්වාගෙන යාම, ආදර්ශනය, ප්‍රදර්ශනය
 - * පින්තූර එල්ලීම,
 - * අවශ්‍ය ස්ථානවල තීන්ත ආලේප කිරීම

- * කැඩුණු බිඳුණු තැන් පිළිසකර කිරීම
- * මකුළුදලේ කැඩීම
- * පයට පැගෙන ගල් මුල් ඉවත් කිරීම . . . වැනි

- ගුරු සහය ඇති ව සිසුන්ගේ මට්ටමෙන් කළ හැකි මෙවැනි ඕනෑම වෙනසක් කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- සෑම සිසුවකු ම කාර්ය සඳහා දායක කරගන්න.
- කාර්ය සිදු කිරීමෙන් පසු සිසුන් අගය කිරීමට ලක් කරන්න.
- පසු ව මේ ආකාරයට කටයුතු කිරීම මඟින් අත්වන ප්‍රයෝජන පිළිබඳ ව ද සිසුන් සමග කතා බහක නියැලෙන්න.

- උදා :
- * ඉගෙනුම් කටයුතු කිරීමට සුදුසු පරිසරයක් සකස් වීම.
 - * නිරෝගි බව පවත්වාගෙන යාමට උදවු වීම.
 - * ප්‍රසන්න පාසල් පරිසරයක් ඇති වීම . . . වැනි

- මෙවන් පරිසරයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් පුරුදු නිරන්තර ව පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව ද සිසු අවධානය යොමු කරන්න.

- උදා :
- * පිළිවෙලට හා පිරිසිදු ව වැඩ කිරීම.
 - * ගත් දෙයක් ගත් තැන ම තැබීම
 - * තමා වැඩ කළ ස්ථාන පිරිසිදු කිරීම
 - * කුණු කසල නිවැරදි ව බැහැර කිරීම . . . වැනි

ක්‍රියාකාරකම 2 :

- පාසලේ පාවිච්චි කිරීමට ඇති ඩෙස්ක් පුටු, කළුලෑලි, වතුර කරාම , වැසිකිළි උපකරණ වැනි භාණ්ඩ, උපකරණවලින් හා ගොඩනැගිලිවලින් අපට ලැබෙන ප්‍රයෝජන පිළිබඳ සිසුන් සමග කතාබහ කරන්න.
- පසු ව සිසුන් පාසල අවට නිරීක්ෂණ වාරිකාවක යොදවා පාසලේ කැඩී බිඳී ගිය ස්ථාන හා බඩුමුට්ටු, ඩෙස්ක් පුටු, පොත්පත් අක්‍රමවත් ව අසුරා ඇති තැන් වේ නම් ඒවා නිරීක්ෂණයට සලස්වන්න.
- තම නිරීක්ෂණ පිළිබඳ ව සිසුන් ගෙන් අදහස් විමසීමක් කරන්න.

- උදා - *
- * සිසුන්ට දැනුණ දේ, හැඟුණ දේ,
 - * එවැනි තැන් පාසලේ තිබීමෙන් පාසල් පරිසරයට සිදුවන අහිතකර බලපෑම

- ඉහත ස්ථාන හා උපකරණ එසේ වීමට හේතු සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

- උදා :
- * අපිලිවෙලට හා අපිරිසිදු ව පොත් පරිහරණය
 - * ඩෙස්ක් පුටු එහා මෙහා කිරීමේ දී ඇදගෙන යාම හා පුටුවේ කකුල් දෙකින් සිට පැද්දීම
 - * ජලය කාන්දු වෙන ආකාරයට කරාම වැසීම
 - * අනවශ්‍ය කුරුටුගැමි ආදියෙන් බිත්ති අවලක්ෂණ කිරීම
 - * නියමිත කාලවල දී යකඩ දූල්වල පින්තාරු නොකිරීමෙන් මලකඩ කැමට ලක්වීම
 - * කැඩී ගිය බිත්ති පිළිසකර නොකිරීමෙන් ඒවාට හානිවීම

- මෙම ස්ථාන, භාණ්ඩ හා උපකරණ ආරක්ෂා කළ යුත්තේ කුමන හේතු නිසා ද යන්න පහත කරුණු මුල් කරගනිමින් තව දුරටත් සිසුන් සමඟ කතා බහ කරන්න.

- * පාසල හා පන්ති කාමරය අපගේ පොදු පරිහරණය සඳහා ඇති ස්ථාන බව
- * ඒවා කඩාබිඳ දැමීම නොකළ යුතු බව
- * පරෙස්සමින් හා පිරිසිදු ව පාවිච්චි කළ යුතු බව
- * එසේ කිරීම මඟින් අනාගතයේ තමන්ගේ සහෝදර-සහෝදරියන්ටත් මේවා ක්‍රමවත් ව පාවිච්චි කිරීමට අවස්ථාව උදා වන බව
- * එයින් තවත් සිසුන් බොහෝ පිරිසකට සේවය සැලසෙන බව

- * රජයෙන් අපට නොමිලේ ලැබෙන මේ දේවලට හානි කිරීමට මේවා විනාශ කිරීමට කිසිම සිසුවකුට අයිතියක් නොමැති බව
- * මේවා ආරක්ෂා කිරීම අපේ යුතුකමක් බව
- පිරිසිදු ව හා පිළිවෙළට පොත්පත් පරිශීලනය කරන සිසුන් අගය කරන්න.
- අප පරිහරණය කරන දේවල් අපි විසින් ම සුරක්ෂිත කිරීමේ වැදගත්කම සිසුන්ට තහවුරු කිරීමට භූමිකා රංගනවල හෝ කෙටි නාට්‍යයක හෝ සිසුන් නිරත කරවන්න.
- සිසුන්ගේ ඉදිරිපත් කිරීම් අගය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3 :

- තමාගෙන් පන්ති කාමරයට හා පාසලට ඉටු විය යුතු දේ පිළිබඳ හඳුනා ගැනීම සඳහා සිසුන් පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න.
- ඒ අනුව පාසලෙන් අපට ලබා දෙන දේ පිළිබඳ ව සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.
උදා : * යහපුරුදු ඉගැන්වීම.
 * හොඳ අධ්‍යාපනයක් ලබා දීම.
 * නිරෝගී ජීවිතයක් සඳහා අවශ්‍ය හුරුකම් ලබා දීම
 * මිතුරු ඇසුරට අවස්ථාව ලැබීම . . . වැනි කරුණු
- මේ සියලු දේ ලබා දීම සඳහා ගුරුවරුන් බොහෝ වෙහෙස මහන්සි වන බව ද පෙන්වා දෙන්න.
- පාසලේ අගය පිළිබඳ කියැවෙන කවි, ගී රැස්කර ගන්න.
- ඒවා සිසුන් සමග ගායනා කරන්න.
- ඒවායෙහි දැක්වෙන අදහස් පිළිබඳව ද කතාබහ කරමින් පාසලේ අගය පිළිබඳ ව තවදුරටත් සිසුන් දැනුවත් කරන්න.
- එසේ ම අපෙන් ද පාසලට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් ඇති බවත් ඒ අනුව පහත දැක්වෙන කරුණු මතු කර දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.
උදා : * ඉගෙනුම් කටයුතු හොඳින් සිදු කිරීම.
 * ගුණගරුක ව හැසිරීම.
 * තම පාසලට ගෞරවයෙන් යුක්ත ව සැලකීම.
 * පාසලේ කීර්ති නාමයට හානිවෙන කිසිවක් නොකිරීම
 * පාසලේ කීර්ති නාමය වැඩිදියුණු වන ආකාරයෙන් කටයුතු කිරීම
 * ගුරුවරුන්ට කීකරු ව කටයුතු කිරීම
 * පාසලේ සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම
 * පාසල අලංකාර ව පවත්වා ගැනීමට දායක වීම . . . වැනි
- මෙසේ කටයුතු කිරීම මඟින් අප යහපත් සිසු දරුවන් බවට පත්වන බවත් ඒ හේතුවෙන් අප සමාජයේ ඇගයීමට ලක්වන බවත් පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- පාසලේ කටයුතුවලට උදවු කරන පුද්ගලයන් පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
උදා : විදුහල්පති, ගුරුවරු, කාර්යාල කාර්ය සහායක, පිරිසිදු කරන අය, . . .
- ඔවුන් එක් එක් අය පාසලේ කටයුතු සඳහා උදවු කරන ආකාර පිළිබඳ විමසීමක් කරන්න.
- පාසලේ සේවය කරන අයකු පන්තියට කැඳවන්න. සුභද කතාබහක ආශ්‍රයයෙන් ඔවුන් පාසලට සිදුකරන සේවය පිළිබඳ ව දැනුවත් වීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
උදා : * කාර්යාල කාර්ය සහායක - කාර්යාල විවෘත කිරීම හා අවශ්‍ය දේ පිළියෙළ කිරීම.
 * නියමිත වේලාවල දී සීනුව නාද කිරීම . . . වැනි දේ

- සිසුන්ට සෙල්ලම් මිදුලේ උපකරණ සමඟ ක්‍රීඩා කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- පසු ව පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි සිසුන් යොදවන්න.
- සිසුන්ට රිංගීම සඳහා සුදුසු විවිධ ප්‍රමාණවලින් යුතු වළලු කිහිපයක් සකස් කර ගන්න.
- මේ සඳහා වේවැල්, පීටිසී බට යොදා ගැනීම සුදුසු ය.
- ඒවා රූප සටහනේ පරිදි සිසුන් කිහිප දෙනෙකු ලවා අල්ලා ගෙන සිටීමට සලස්වන්න. (වළලු දෙකක් අතර දුර ප්‍රමාණය මීටරයක් පමණ විය යුතු ය.)

- පසුව පන්තියේ අනෙක් සිසුන් ජේලියක් ආකාරයට සිටුවන්න.
- ගුරුතුමිය ලබා දෙන සංඥාවකට අනුව ජේලියේ සිසුන් එක් අයකු පසුපස අනෙකා ලෙස වළලු අතරින් රිංගා යා යුතු වේ.
- මේ අයුරින් සියලු සිසුන් සහභාගි වන තුරු ක්‍රියාකාරකම සිදු කරන්න.
- සකස් කරගත් වළලු අල්ලාගෙන සිටින සිසුන්ට ද ක්‍රියාකාරකම සඳහා සහභාගි වීමට අවස්ථාව සලසා දෙන්න.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “අපේ කැලේ ඉස්කෝලේ” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

2. තේමාව : අපේ ගෙදර

- නිපුණතා :
- නිවසේ හා නිවසට සම්බන්ධ පුද්ගලයන් මෙන් ම සතුන් කෙරෙහි ද යහපත් ආකල්පයකින් යුතු ව කටයුතු කරයි.
 - තම යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කරමින් නිවස යහපත් ලෙස පවත්වා ගෙන යෑමට දායක වෙයි.
 - එදිනෙදා නිවසේ ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි දෑ නිපදවා ගැනීමට දායක වෙයි.
 - නිවසේ අලංකරණය සහ පවිත්‍රතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා යොදා ගත හැකි නිර්මාණ සිදු කරමින් වින්දනයක් ලබයි.
 - නිවසේ පරිසරය ඇසුරු කර ගත් වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙමින් වින්දනයක් ලබයි.
 - නිවසේ පරිසරය ආශ්‍රිත ව ලබන අත්දැකීම් වින්දනාත්මක ව ප්‍රකාශ කරයි.

- ඉගෙනුම් පල :
- පවුලේ සමීපතම නෑදෑයන්ට ශ්‍රෝතිත්වයෙන් අමතයි.
 - පවුල තුළ යහපත් සබඳතා පවත්වා ගෙන යාමට කටයුතු කරයි.
 - දෙමව්පියන් හා නිවසේ සිටින අනෙකුත් සාමාජිකයන් තම යුතුකම්, වගකීම් ඉටු කිරීම සඳහා සිදු කරන කටයුතු විස්තර කරයි.
 - නිවසේ කටයුතුවල දී තමාගේ දායකත්වය ලබා දෙයි.
 - නිවසේ අලංකාරය හා පවිත්‍රතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා භාවිත කළ හැකි නිර්මාණ කරයි.
 - නිවසේ පරිසරය ඇසුරු කර ගත් සුළු ක්‍රීඩාවල යෙදෙයි.
 - පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ භූමිකා නිරූපණය වන ආකාරයේ රංගන ඉදිරිපත් කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

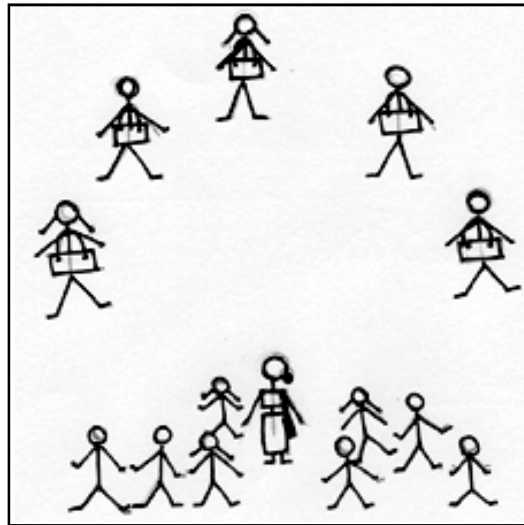
ක්‍රියාකාරකම 1 :

- පවුලේ සමීපතම නෑදෑයන් පිළිබඳ ව හඳුනා ගැනීම සඳහා එක් එක් සිසුවා සමග තම පවුල්වල සිටින ශ්‍රෝතින් පිළිබඳ තොරතුරු සාකච්ඡා කරන්න.
- එහි දී පවුල්වල සිටින ශ්‍රෝතින් කවුරුන් ද ඔවුන් අමතන්නේ කෙසේ ද වැනි තොරතුරු සාකච්ඡාවක් ඇසුරෙන් මතු කර දක්වන්න.
- අනතුරු ව පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමේ සිසුන් යොදවන්න.
- පහත දැක්වෙන ආකාරයට පවුලේ සමීපතම ශ්‍රෝතින්ගේ නම් කාඩ්පත්වල සටහන් කර ඒවා මාල ආකාරයෙන් සකස් කර ගන්න.

- මෙම ශ්‍රෝතිත්වයන්ට ගැලපෙන සුදුසු ආකාරයේ ඇඳුම් ද සපයා ගන්න.
- පාසල් වත්තේ ඉඩකඩ ඇති ස්ථානයකට සිසුන් කැඳවාගෙන යන්න.
- ඉහත වර්ග නිරූපණය සඳහා සිසුන් කිහිප දෙනෙකු තෝරා ගන්න.

- ඒ අයට සුදුසු ඇඳුම් ලබා දෙන්න. අදාළ මාල පලඳන්න.
- මව සහ පියා යන වර්ග හැර අනෙක් වර්ග නිරූපණය කරන සිසුන් ස්ථාන කිහිපයක රඳවන්න.
- ගුරුතුමිය විසින් මව සහ පියා යන වර්ග ද සමඟින් එක් එක් ස්ථානවල රැඳවූ ශාකීන් මුණගැසීමට අනෙක් සිසුන් සමඟ වාරිකාවක යෙදෙන්න.

- එහි දී හමු වන ශාකීන් ශාකීන්වයෙන් අමතා කෙටි පිළිසඳරේ යෙදෙන්න.
- එම ශාකීන්වය දරුවන්ට කෙසේ සම්බන්ධ වන්නේ ද, දරුවන් ඔවුන් කෙසේ ඇමතිය යුතු ද යන කරුණු ද මතු කර දක්වන්න.
- හඳුනාගන්නා එක් එක් ශාකීන් ද කැටුව අනෙක් ශාකීන් හමුවීමට යන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2 :

- කතාවක්/සිද්ධියක්/භීතියක් හෝ සත්ව ලෝකය හා සම්බන්ධ අත්දැකීමක් තෝරා ගනිමින් යහපත් පවුලක ස්වභාවය පිළිබඳ ව සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
- පසුව යහපත් පවුලක තිබිය යුතු ලක්ෂණ සිසුන් සමඟ කතා බහ කරන්න.
 - උදා : * පවුලේ සියලු සමාජිකයන් සමඟ සමඟියෙන් කටයුතු කිරීම
 - * ලැබෙන දේ සැම දෙනා අතර බෙදා හදා ගැනීම
 - * යහපත් ලෙස සිදු කරනු ලබන ආමන්ත්‍රණ/කතාබහ
 - * පවුලට ළැදිබව
 - * ආරක්ෂා කිරීම
 - * එකිනෙකාට උදවු කර ගැනීම
- මෙවැනි ලක්ෂණ පවත්වා ගැනීම මඟින් පවුල තුළ තමන්ට හා පවුලට අත්විඳිය හැකි දේ පිළිබඳ ව කතාබහ කරන්න.
 - * නිවස ප්‍රියජනක ස්ථානයක් වීම
 - * සමාජයේ එම පවුල පිළිබඳ ව යහපත් ආකල්පයක් ඇතිවීම . . . වැනි කරුණු
- ඒ අනුව අපේ පවුල තුළ ද මෙවැනි තත්ත්වයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා අපගේ හැසිරීම් කෙසේ පවත්වා ගත යුතු ද යන්න පිළිබඳ ව සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.

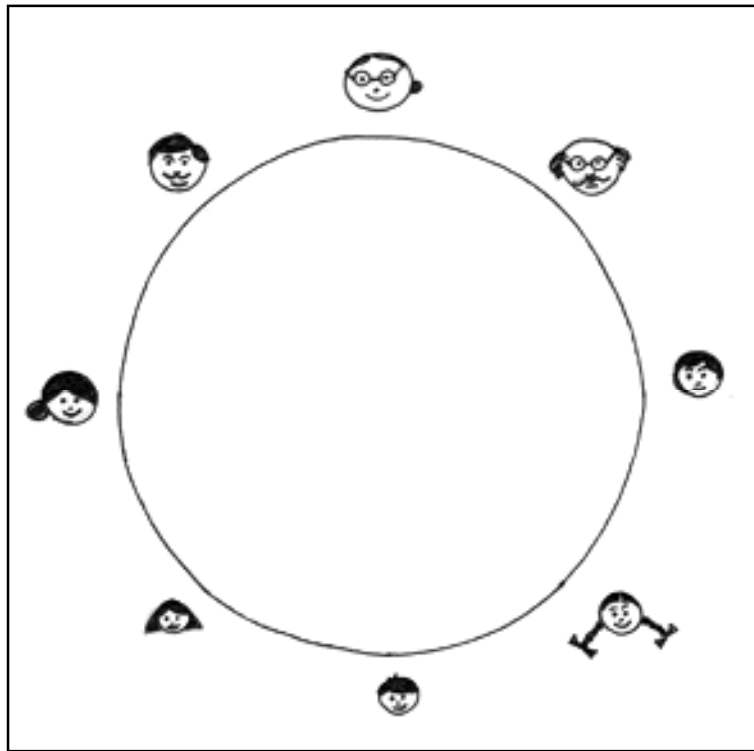
ක්‍රියාකාරකම 3 :

- පවුලක යහපත් පැවැත්ම සඳහා සාමාජිකයන් විසින් කළ යුතු දේ පිළිබඳ සිසුන් දැනුම්වත් කිරීමට පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම සිදු කරන්න.
- පවුලක යහපත් පැවැත්ම සඳහා සාමාජිකයන් සිදු කරන විවිධ කටයුතු එක් කාඩ්පතක එක බැගින් වන සේ ලියා කාඩ්පත් කිහිපයක් සකස් කර ගන්න.

උදා :

ගේ අතුගැම	ආහාර පිසීම	රෙදි සේදීම
මිදුල අතුගැම	මුදල් ඉපයීම	වත්ත පිරිසිදු කිරීම
මල් පැළවලට වතුර දැමීම	කඩයට ගොස් බඩු ගෙන ඒම	පොල් ගැම

- පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කරන්න.
- සකස් කරගත් කාඩ්පත් කිහිපයක් එම කණ්ඩායම් අතර බෙදා දෙන්න.
- තම කණ්ඩායමට ලැබුණු කාඩ්පත්වල සඳහන් වන දේ කණ්ඩායමේ සියලු සාමාජිකයන්ට නිරීක්ෂණයට යොමු කරන්න.
- අනතුරු ව එම කාඩ්පත්වල සඳහන් කාර්යයන් තම තමන්ගේ පවුල්වල කවුරුන් විසින් ඉටු කරන්නේ දැයි යන්න පිළිබඳ ව එක් එක් සිසුවාගෙන් විමසීමක් කරන්න.
- මේ අයුරින් සියලු කණ්ඩායම්වල අදහස් විමසමින් පවුලක කාර්යයන් ඉටු කර ගැනීම සඳහා සෑම සාමාජිකයකුගේ ම සහය ලැබෙන බව පැහැදිලි කරන්න.
- බ්‍රිස්ල් බෝඩ් හෝ ඩිමයි කොළයක් හෝ ගෙන පහත රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට සටහනක් ඇඳ ගන්න.

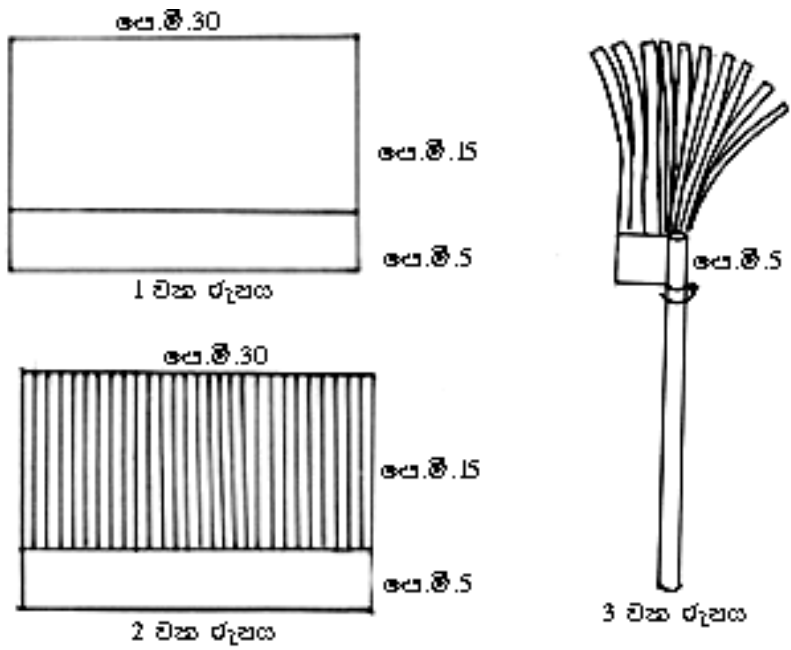
- පසු ව එහි මැද රවුම තුළ සිසුන් අතැති කාඩ්පත් ඇලවීමට යොමු කරන්න.
- මේ ඇසුරෙන් පවුලක ඵදිනෙදා කටයුතු සියල්ලත් එක් ව ඉටු කළ යුතු බව තවදුරටත් තහවුරු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

- තම පවුල වෙනුවෙන් තමා විසින් සිදු කරන කාර්යයක් බැගින් සටහන් කිරීම සඳහා සෑම සිසුවකුට ම කුඩා ප්‍රමාණයේ කාඩ්පත බැගින් ලබා දෙන්න.
- එම කාඩ් පත්‍රයේ නිවස වෙනුවෙන් සිදු කරන එක් කාර්යයක් ලිවීමට යොමු කරන්න.
- කාඩ්පතේ අනෙක් පස සිසුවාගේ නම ලියන ලෙස උපදෙස් ලබා දෙන්න.
- සියලු කාඩ්පත් එකතු කර කුඩා පෙට්ටියකට දමන්න.
- පසු ව සිසුන් එළිමහනේ ඉඩකඩ සහිත ස්ථානයකට කැඳවාගෙන ගොස් රවුමක් ආකාරයට සිටගෙන සිටීමට සලස්වන්න.
- තමා කාඩ්පතේ සඳහන් කළ දේ රවුම ඉදිරියට විත් අනුකරණයක් ආශ්‍රයයෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතු බව සිසුන්ට පවසන්න.
- පසුව ගුරුතුමිය විසින් පෙට්ටිය තුළින් එක් කාඩ්පතක් ගෙන එහි නම සඳහන් සිසුවා රවුම මැදට කැඳවා තමා කාඩ්පතේ සඳහන් කළ දේ අනුකරණය කර දක්වන ලෙස පවසන්න. (කාඩ්පතේ සඳහන් දේ අනෙක් සිසුන්ට නොපෙනෙන ලෙස තබා ගත යුතුයි.)
- අනතුරුව අනෙක් සිසුන් අදාළ සිසුවා ඉදිරිපත් කළ අනුකරණය කුමක් දැයි යන්න අනුමාන කළ යුතු වේ.
- ලබා දුන් පිළිතුරුවල නිවැරදි බව තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අවසානයේ දී කාඩ්පත ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- මේ ආකාරයට සෑම සිසුවකුට ම අවස්ථාව ලැබෙන පරිදි ක්‍රියාකාරකම දිගටම සිදු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

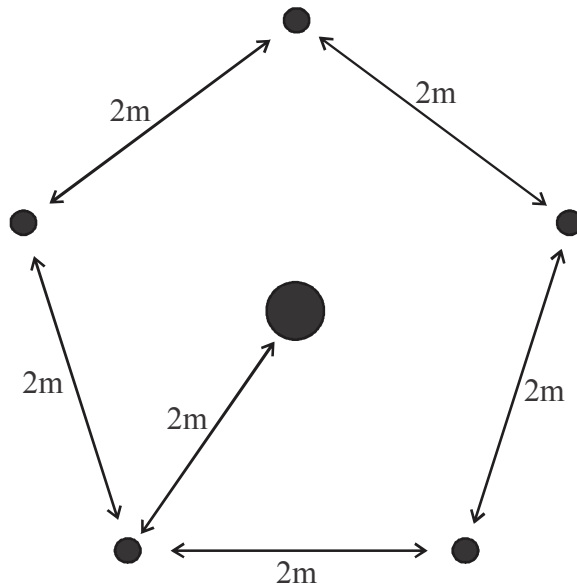
- නිවසේ පවිත්‍රතාව රැකගැනීම සඳහා උපකාරීවන දූවිලි පිස්තක් සකස් කර ගැනීමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය රැගෙන එමට සිසුන් යොමු කරන්න.
 - * නොදිරූ පරණ සෙ.මී. 30 දිග, සෙ.මී. 20 පළල රෙදි කැබැල්ලක්,
 - * සෙ.මී. 30ක් පමණ දිග කොසු මිටක් වැනි නිමාවකින් යුතු කෝටුවක්,
 - * කෝඩි නූලක් (මීටර් 2ක පමණ)
- රෙදි කැබැල්ලේ සෙ.මී. 5ක් පමණ ඉතිරි කර ඉතිරි කොටස සෙ.මී. 1 ප්‍රමාණයේ තීරු (රූපයේ දැක්වෙන පරිදි) කපාගන්න.

- නොකැපූ කොටසේ ඉතා හොඳින් සුදුසු ගම් වර්ගයක් තවරාගන්න.
- ඉන් පසු කෝටුවේ අග හොඳින් අලවා ගන්න.
- පසු ව කෝඩි නූල ගෙන බයින්ඩර් ගම් ගාමින් එක ළඟ ඔතා අලංකාර දූවිලි පිස්නාවක් සකස් කර ගන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6 : කට්ටි පැනීමේ ක්‍රීඩාව

- සිසුන් එළිමහනේ සුදුසු ස්ථානයකට කැටුව යන්න.
- හය දෙනා බැගින් වන සේ සිසුන් කණ්ඩායම් කරන්න.
- රූප සටහනේ දැක්වෙන ආකාරයට රවුම් ඇඳගන්න. (සෑම රවුමක් අතර ම ඇති දුර ප්‍රමාණය සමාන විය යුතු වෙයි.)

- රවුමක එක් සිසුවකු බැගින් වන සේ එක් කණ්ඩායමක සිසුන් එම රවුම්වල සිටුවන්න.
- ගුරුතුමිය ලබා දෙන සංඥාවකට අනුව සිසුන් රවුම් අතර මාරු විය යුතු බව පැහැදිලි කරන්න.
- මෙසේ මාරු වීමේ දී මැද රවුමේ සිටින සිසුවා විසින් පිටත රවුමේ ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට උත්සාහ කළ යුතු බව ද පවසන්න.
- තරගය ආරම්භ කිරීමෙන් පසු සියලු ම සිසුන් එහා මෙහා දුව පනිමින් තමන්ගේ ස්ථාන මාරු කරගත යුතු අතර, කිසිවකු තම ස්ථානය රැක ගනිමින් නිසොල්මන් ව නොසිටිය යුතු බව ද පැහැදිලි කරන්න.
- මෙහි දී පිටත රවුමේ, රවුමක් අහිමි වන සිසුවා නැවත මැද රවුමට පැමිණ තරගය නැවත ආරම්භ කළ යුතු යි.
- මේ අයුරින් සිසුන් සියලු දෙනාම මෙම ක්‍රීඩාවේ යෙදීමට අවස්ථාව සලසන්න.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “හැමෝම වටිනවා” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

3. තේමාව : වත්තට එන සත්තු

- නිපුණතා : • අවට පරිසරයේ වෙසෙන සතුන් අතර පවත්නා විවිධත්වය අධ්‍යයනය කර වාර්තා කරයි.
- සතුන් ද පරිසරයේ ම කොටසක් සේ සලකා සතුන් පිළිබඳ සංවේදී ව කටයුතු කරයි.
- අප අවට ඇති සතුන්ගේ වර්ග පිළිබඳ අවධානයෙන් යුතු ව වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි.
- සතුන්ගේ විවිධ ලක්ෂණ හා හැසිරීම් වින්දනාත්මක ව ඉදිරිපත් කරයි.
- විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් සත්ත්ව වාසස්ථාන නිර්මාණ කරයි.
- ඉගෙනුම් පල : • අවට පරිසරයේ දකින සතුන් බාහිර ස්වරූපය අනුව සරල ව වෙන් කර දක්වයි.
- අවට පරිසරයේ ගැවසෙන සතුන් නිරීක්ෂණය කර, එම සතුන්ගේ වර්ගවත් වාර්තා කරයි.
- අවට පරිසරයේ ගැවසෙන සතුන් මිනිසාට ප්‍රයෝජනවත් වන ආකාර ඉදිරිපත් කරයි.
- සතුන් ද පරිසරයේ කොටසක් ලෙස සලකමින් සතුන්ගේ පැවැත්ම උදෙසා දායක වෙයි.
- සත්ත්ව වර්ග පාදක කරගත් නිර්මාණාත්මක ක්‍රීඩාවල යෙදෙයි.
- සතුන්ගේ වර්ග සම්බන්ධ නිර්මාණාත්මක රංගනවල යෙදෙයි.
- විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් සත්ත්ව ආකෘති හා චිත්‍ර නිර්මාණය කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- අවට පරිසරයේ සිටින සතුන්ගේ දැකිය හැකි බාහිර ස්වරූප පිළිබඳ කියවෙන ගීතයක් හෝ කවියක් සිසුන් සමඟ ගායනා කරන්න.

උදා : * දවල් තිස්සෙ පඳුරු අස්සෙ
 හැංගෙන පොඩි භාවා
 පාට දුඹුරු ඇස් වටකුරු
 ලෝම තිබෙන භාවා

කට දෙපැත්තෙ කෙඳි බුරුන්ත
 දිගට ඇදුණු භාවා
 ඊයේ රැ බතල කන්න
 අපෙ කොටුවට ආවා

* හොට වකුටුයි රතු ම රතුයි
 ගෙල වට මාලයක් පෙනෙයි
 කොළ පිහාටු ඇඳුම හැඩයි
 ගිරවාගේ පෙදය දිගයි

පද රචනය - එස්. මහින්ද හිමි

- කවි, ගීතවලින් කියැවුණු සතුන්ගේ ශරීර ලක්ෂණ පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- ඇස්, පාද, ශරීරයේ වර්ණයේ ඇති විවිධත්වය පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
- සිසුන් සමඟ ගායනා කළ ගීතයේ කියවුණු සතුන්ගේ ලක්ෂණ සහිත ව චිත්‍ර නිර්මාණයට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- සිසු නිර්මාණ අගයන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- අවට පරිසරයේ සිටින සතුන් නිරීක්ෂණය සඳහා වාරිකාවක් සැලසුම් කර ගන්න.
- වාරිකාවේ දී ප්‍රයෝජනය සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය රැස් කර ගන්න.
උදා : අත්කාව හා වෙන යම් අවශ්‍ය උපකරණ
- සතුන් නිරීක්ෂණයේ දී සතුන්ගේ ශරීරයේ බාහිරින් දක්නට ලැබෙන විවිධ ලක්ෂණ අවධානයෙන් යුතු ව නිරීක්ෂණය කළ යුතු බව පෙන්වා දෙන්න.
- සතුන් නිරීක්ෂණයට යාමට පෙර පහත දැක්වෙන ආකාරයට සකස් කරගත් වගුවක් සැම සිසුවකුට ම ලබා දෙන්න.
- ඊට අනුකූල ව තොරතුරු සටහන් කිරීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ද ලබා දෙන්න.

උදා :

දුටු සතා	පාද ගණන	පිහාටු		ලොම්		පාට
		ඇති නැති	ඇති නැති	ඇති නැති	ඇති නැති	
බල්ලා	4		√	√		දුඹුරු
කුඹියා						
පරෙවියා						

- සතුන් නිරීක්ෂණය සඳහා රැස්කර ගත් උපකරණ අවශ්‍ය පරිදි යොදා ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- වාරිකාවෙන් අනතුරු ව සිසුන් විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලද තොරතුරු පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න.
- එම තොරතුරු ඇසුරින් සතුන් වර්ග කරන්න.
උදා : * පාද සංඛ්‍යාව අනුව,
* පියාපත් ඇති/නැති බව අනුව
* ලොම් ඇති/නැති බව අනුව
- ලොකුම සතාගේ සිට කුඩාම සතා තෙක් සතුන් වෙන් කිරීමට ද සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මේ අනුව සැම සතකු ම යම් යම් සුවිශේෂතා නිසා එකිනෙකාට වෙනස් වන බව ද එසේ එකිනෙකා වෙනස් වීම හේතුවෙන් අප අවට පරිසරය වඩාත් සුන්දර වන බව ද සාකච්ඡාවක් ඇසුරින් මතු කර දක්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3 :

- සිසුන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කරන්න.
- නිරීක්ෂණය සඳහා කණ්ඩායමකට සතකුගේ නමක් බැගින් ලබා දෙන්න.
උදා : දිමියා, කපුටා, කුඹියා, ලේනා, සමනලයා, . . . වැනි (මේ සඳහා අවට පරිසරයේ සුලභ ව ගැවසෙන සතුන් තෝරාගන්න.)
- පහත සඳහන් කරුණු ඔස්සේ එම සතුන්ගේ වර්ගයන් නිරීක්ෂණයට අවස්ථාව දෙන්න. (මෙහි දී සිසුන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව ද සැලකිලිමත් වන්න.)
උදා : * තනි ව වාසය කරනවා ද ? රංචු වශයෙන් වාසය කරනවා ද ?
* ගමන් කරන අයුරු
* ශබ්ද කරන අයුරු හා ශබ්ද කරන අවස්ථා
* ආහාර ගන්නා ආකාර කෙබඳු ද ? (උදා : ගවයා, ලේනා, . . . වැනි)

- සිසුන් රැස් කර ගන්නා මෙවැනි තොරතුරු පන්තියට වාර්තා කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- සිසුන් වාර්තා කරන කරුණු අනුව එක් එක් සතුන්ගේ වර්ගය එම සතාගෙන් සතාට වෙනස් වන බව මතු කර දක්වමින් එම දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න. සතුන්ගේ වර්ගය නිරූපණය කරන විඩියෝ පට යොදා ගනිමින් සිසු අත්දැකීම් තහවුරු කරන්න.
- සතුන් කෙරෙහි යහපත් ආකල්පයකින් යුතුව කටයුතු කළ යුතු බව මතු කර දැක්වෙන ආකාරයේ කතාබහක සිසුන් සමඟ නිරත වන්න.
- විඩියෝ දර්ශන මගින් තමා දුටු හෝ නිරීක්ෂණවල දී හමු වූ තමා කැමති සතුන් විතු මගින් නිරූපණය කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- සිසු උත්සාහයන් අගය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

- සතුන්ගේ විවිධ වර්ගය පිළිබඳ කියවෙන නිර්මාණය කරගත් කවි, ගී සිසුන් සමඟ ගායනා කරන්න.

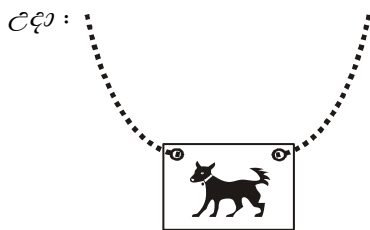
උදා : වැස්ස වහින බව කියන්න
 වැහි ලිහිණින් ඉගිලෙනවා
 උදේ පාන්දර වෙනකොට
 කුකුළු හාමි හඬලනවා
 නාඳුනනා අය ආවොත්
 බලු පැටියා මොර දෙනවා
 නපුරු සතකු හෙම දක්කොත්
 කුකුළු පැටවු නද දෙනවා

- කවිවලින් කියවෙන සතුන්ගේ වර්ගය පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න. සතුන්ගේ එවැනි වෙනත් වර්ගය පිළිබඳ ව ද සිසු අත්දැකීම් ඇසුරෙන් කථා කරන්න.

- පසුව එම වර්ගය මිනිසාට ප්‍රයෝජනවත් වන ආකාර පිළිබඳ ව ද සිසුන් සමඟ කතා බහ කරන්න.

උදා :	<u>සත්ව වර්ගාව</u>	<u>ප්‍රයෝජනවත් වන ආකාරය</u>
*	නාඳුනන පුද්ගලයකු පැමිණි විට බල්ලන් බිරීම	යම් සතෙකු/යම් අයෙක් නිවසට
*	විසකුරු සර්පයකු පැමිණි විට ලේනුන්/ කුරුල්ලන් වැනි සතුන් කෑ ගැසීම	පැමිණි බව දැනුම් දීම
*	හිරු උදාවීමත් සමඟ කුකුළා හැඬලීම	කාලය පිළිබඳ පණිවිඩ ලබා දීම
*	වැස්සක් ළඟ එන විට වැහිලිහිණියන් පියාඹීම, මෙරුන් ඉගිලීම	කාලගුණයේ වෙනස්වීම් පිළිබඳ පණිවිඩ ලැබීම

- පන්තියේ සිසුන් රවුමක් ආකාරයට සිටගැනීමට සලස්වන්න. පහත දැක්වෙන ආකාරයට සකස් කරගත් සතකුගේ රූපය සහිත කාඩ්පතක් සෑම සිසුවකුගේ ම ගෙල පලඳන්න. සතුන්ගේ රූප යෙදීමේ දී මිනිසාට ප්‍රයෝජනවත් වන වර්ගය රටා සහිත සතුන් යොදාගන්න.

- එක් එක් සත්ව වර්ගයකට අයත් රූප හතරක්/පහක් සකසා ගන්න.
- ගුරුතුමිය රවුම මැද සිටගන්න. ගුරුතුමිය විසින් යම් සතකුගේ නමක් පැවසූ විට එම සතාගේ රූප පැලඳි සිසුන් රවුම මැදට පැමිණ එම සත්වයාගේ වර්ගය රටා අනුකරණය කර දැක්වීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

- අනතුරු ව ගුරුවරයා සිසුන් විසින් නම් කරන වෙනත් සතකුගේ රූප සහිත සිසුන් ඉදිරියට පැමිණ ඉහත අයුරින් එම සත්ත්වයාගේ වර්ගය රටා ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මේ අයුරින් සිසුන් සියලු දෙනාට ම අවස්ථාව ලැබෙන පරිදි ඉහත ක්‍රියාකාරකම සිදු කරන්න.
- සතුන්ට ද අපට මෙන් ම අවට පරිසරයේ නිදහසේ හැසිරීමට අවස්ථා සැලසීම අප විසින් පවත්වා ගත යුතු හොඳ පුරුද්දක් බව මෙම ක්‍රියාකාරකම ඇසුරින් මතු කර දක්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5 :

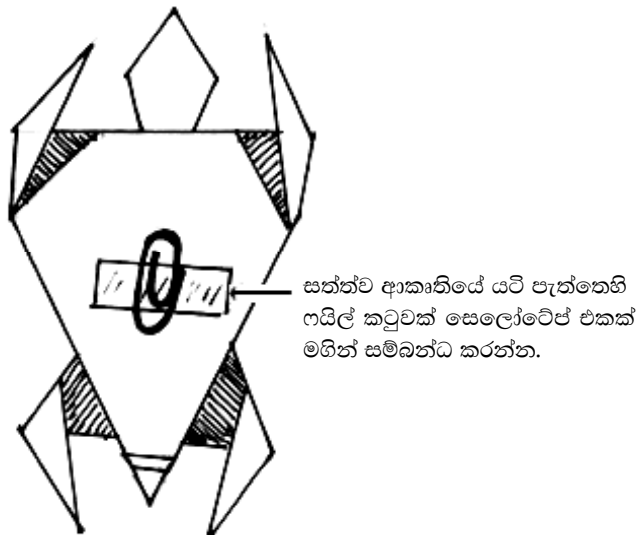
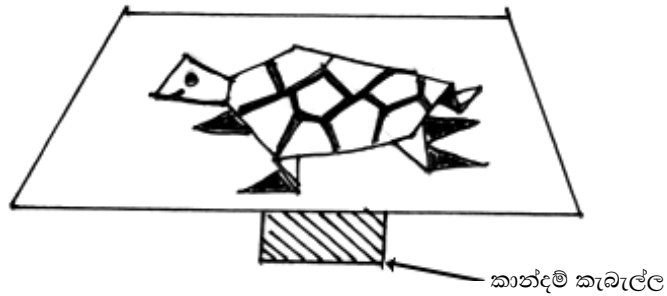
- ‘සතුන් නැති වුණොත් ලෝකය කොයි වගේ වෙයි ද ?’ යන්න සිසුන්ගෙන් විමසන්න. සිසුන්ට තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. මෙම කතාබහේ දී පහත දැක්වෙන ආකාරයේ කරුණු මතු කර දක්වන්න.
උදා : * පරිසරයේ සුන්දර බව නැති වී යාම.
 * ආහාර හිඟ වීම . . . වැනි
- නිවසේ හදා වඩා ගන්නා සතුන් පිළිබඳ ව ද පහත දක්වා ඇති ආකාරයේ කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
 * එම සතුන් ද අප සමඟ ම ජීවත් වන කොටසක් බව
 * සමහර සතුන් අපට උදවු කරන බව
 * සුරතලයට ඇති කරන සතුන් නිසා අපට මානසික තෘප්තියක් අත්වන බව
 * ඔවුන්ට කලට වේලාවට ආහාර ලබා දිය යුතු බව
 * පිරිසිදු භාවය පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතු බව
 * නියමිත පරිදි එන්නත් ලබා දිය යුතු බව
- අප මෙන් ම සතුන් ද නිදහසේ සිටීමට කැමැත්තක් දක්වන බව සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න. මේ සඳහා කතන්දර/සත්‍ය සිද්ධි, පින්තූර ආදිය උපයෝගී කරගන්න.
උදා : ගස් කපා දැමීම නිසා කුරුලු කුඩුවලට හානි සිදුවී ඇති ආකාර දැක්වෙන ඡායාරූප, . . . වැනි
- මහා මාර්ගයේ හෝ පොදු ස්ථානවල හෝ සතුන් අතහැර දැමීම සුදුසු ක්‍රියාවක් නොවන බව ද මෙම සාකච්ඡාවේ දී අවධාරණය කරන්න.
- හදා වඩා ගන්නා සතුන්ට මෙන් ම අවට පරිසරයේ සිටින සතුන්ට ද හානියක් නොවන පරිදි අපගේ හැසිරීම් පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- සිසු අදහස් ඇසුරින් අප මෙන් ම සතුන් ද පරිසරයේ වාසය කිරීමේ වැදගත්කම හා ඉන් පරිසරයේ සුන්දරත්වය පවත්වා ගත හැකි බව මතු කර දක්වන්න.
- කුරුල්ලන්ට කෑම දී තිබෙන ස්ථානයක කුරුල්ලන් කෑම කන අයුරු චිත්‍රයට නැඟීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

- සිසුන් එළිමහන් ස්ථානයකට රැගෙන යන්න.
- අවට පරිසරයේ ගැවසෙන සතුන් තුන් දෙනෙකුගේ හෝ හතර දෙනෙකුගේ හෝ නම් තෝරා ගන්න. *උදා :* ගෙම්බා, වඳුරා, ලේනා
- අන් සිසුන්ට නෑසෙන සේ රහසින් සෑම සිසුවකුට ම සතෙකුගේ නමක් බැඟින් ලබා දෙන්න. (තෝරාගත් සෑම සත්ව වර්ගයකගේ නම් සමානව සිසුන් අතර බෙදෙන පරිදි ලබා දිය යුතු ය.)
- තමන්ට ලැබුණු සතාගේ නම ඇති තවත් අය පන්තියේ සිටින බව ගුරුවරයා විසින් සිසුන්ට පවසන්න. තමාට ලැබුණු සතාගේ නම පැවසීමෙන් තොර ව එම සත්ත්වයාගේ වර්ගය අනුකරණය කරමින් ‘තම වර්ගයේ යහළුවන්’ සොයා ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- සොයාගත් යහළුවන් සමඟ එකට වාඩි වන ලෙස සිසුන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- මේ අයුරින් සෑම සතෙකුගේ ම වර්ගයෙන් නිරූපණයට සියලු සිසුන්ට අවස්ථා සලසන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7 :

- භාවිතයෙන් ඉවත ලන දෑ ඇතුළු පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය එකතුවක් සපයා ගන්න.
උදා : වර්ණවත් කඩදාසි, යෝගට් කෝප්ප, නූල් කැබලි, ලණු කැබලි, බොක්කම්, බෝතල් මුඛ, පොල්කටු ආදිය
- එම ද්‍රව්‍ය හා ක්ලේ/මැටි ආදී විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් සත්ත්ව ආකෘති සැකසීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- අභිමත ආකාරයකට ද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් තමන් කැමති සත්ත්වයකුගේ ආකෘති නිර්මාණය කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ඒ අතරින් වඩාත් සැහැල්ලු අමුද්‍රව්‍ය (කඩදාසි, නූල් වැනි) යොදා ගනිමින් නිර්මාණය කරගත් සත්ව ආකෘතියේ යටපැත්තට අල්පෙනෙත්තක්/කඩදාසි ඇමුණුම් කටුවක් (Paper cilp) සවි කර එම ආකෘතිය කඩදාසියක් මත තබන්න.
- කඩදාසියට යටින් කාන්දමක් වලනය කිරීම මගින් සත්ත්ව ආකෘති වලනය කරමින් වින්දනයක් ලැබීමට සිසුන්ට අවස්ථා සලස්වන්න.
- මෙසේ වලනය වන්නේ ඇයි දැයි සිසු අදහස් විමසන්න.
- ඇල්පෙනෙත්ත වෙනුවට වෙනත් ආදේශක යොදා ගනිමින් අත්හදා බැලීම් සිදු කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “කුඹින්ගෙ වැඩ” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

4. තේමාව : ජලය සමඟ සෙල්ලම්

- නිපුණතා :
- ජලය වටිනා සම්පතක් ලෙස සලකා ඵලදායී ලෙස භාවිත කරයි.
 - නිරෝගි දිවි පැවැත්ම සඳහා ජලයේ වැදගත්කම අගයමින් නිසි පරිදි භාවිත කරයි.
 - ජලයේ ස්වභාවය හා ද්‍රව්‍ය ජලය සමඟ හැසිරෙන ආකාරය පිළිබඳ විමසිලිමත් ව කටයුතු කරයි.
 - ජලය විවිධ අයුරින් භාවිත කරමින් නිර්මාණ කරයි.
 - ජලය උපයෝගී කර ගනිමින් නිර්මාණාත්මක වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
 - ජලය තේමා කොට ගත් වින්දනාත්මක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.

- ඉගෙනුම් පල :
- ජලය වටිනා සම්පතක් ලෙස සලකා ඵලදායී ව භාවිත කිරීමට කටයුතු කරයි.
 - ජලය තැනකින් තැනකට ගෙන යා හැකි ක්‍රම අත්හදා බලයි.
 - නිරෝගි දිවි පැවැත්මක් සඳහා පිරිසිදු ජලය දිනකට ප්‍රමාණවත් පරිදි පානය කරයි.
 - දෛනික පවිත්‍රතාව නිසි පරිදි පවත්වා ගැනීම සඳහා ජලය භාවිතයට ගනියි.
 - විවිධ ද්‍රව්‍ය ජලය සමඟ ක්‍රියා කරන අයුරු පරීක්ෂා කර බලයි.
 - ජලයේ පා කර හැරිය හැකි දෑ නිර්මාණය කරයි.
 - ජලය යොදා ගනිමින් නිර්මාණාත්මක සාමූහික ක්‍රීඩා කරයි.
 - විවිධ නාද නිපදවීම සඳහා ජලය යොදාගත හැකි ආකාර අත්හදා බලා අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- අප එදිනෙදා සිදු කරන බොහෝ කාර්යයන් සඳහා ජලය අවශ්‍ය වන ආකාර පිළිබඳ නිදහස් චිත්‍ර ඇඳීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
උදා : බීමට, ආහාර පිසීමට, නෑමට, රෙදි සේදීමට, වගා කිරීමට, ශාකවල වැඩීමට, . . . වැනි
- එසේ අදින ලද චිත්‍ර ඇසුරෙන් ජලයේ ඇති වැදගත්කම අවධාරණය කරන්න.
- තමාගේ නිවසට ජලය ලබා ගන්නා ආකාර පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- අපට ජලය ලබා ගත හැකි වෙනත් ආකාර මොනවා දැයි යන්න ද සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- ඒ අනුව ඇල, දොළ, ගංගා, . . . ආදියෙන් අපට ජලය ලබාගත හැකි මුත් අපට එදිනෙදා භාවිතයට සුදුසු ජලය ඉතා සීමිත බව ද පෙන්වා දෙන්න.
- ජලය නොමැති වුවහොත් ඇති විය හැකි තත්ත්ව පිළිබඳ ව ද සිසුන් සමඟ කතා කරන්න.
උදා : නියඟය ඇති වීම, ගස්වැල් වියළී යාම, පොළොව ඉරි තැළීම, ජල උල්පත් සිඳී යාම, . . . වැනි
- එහෙයින් ජලය වටිනා සම්පතක් ලෙස සලකා එය රැකගත යුතු බවත් සිසුන්ට අවධාරණය කරන්න.
- මිනිසුන් විසින් සිදු කරනු ලබන විවිධ දේ නිසා ජලය අපවිත්‍ර වන බව ද, එසේ නොකිරීමට වගබලා ගැනීමට අප කුඩා කල සිට හුරු විය යුතු බව ද, එසේ ජලය ආරක්ෂා කිරීම අපේ වගකීමක් වන බව ද සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- බතල හෝ කංකුං, කුඩලු වැනි සමාන වර්ගයේ පැලෑටි හෝ දෙකක් ගෙන ඉන් එකක් ජලය සහිත භාජනයකත්, අනෙක ජලය රහිත භාජනයකත් දමන්න.
- වරින් වර සිදුවන දේ නිරීක්ෂණයට සිසුන් යොමු කරන්න.
- පැලෑටිවලට සිදුවී ඇති දේ පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- ඒ අනුව පැලෑටි වැවීමට හා ඒවායේ මනා පැවැත්මට ජලය අත්‍යවශ්‍ය වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- එසේම අපගේ ශරීර සෞඛ්‍යය මනා ව පවත්වා ගැනීමට ද ජලය ප්‍රමාණවත් ව පානය කළ යුතු බවත් මෙහි දී අවධාරණය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- ජලය හිත ප්‍රදේශවල මිනිසුන් ජලය ලබා ගැනීමට වෙහෙසෙන ආකාරය දැක්වෙන චිත්‍ර/රූප/වීඩියෝ දර්ශන සපයා ගන්න.
- ඒවා යොදා ගනිමින් ජලය රැක ගැනීමේ වැදගත්කම සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- ජලය වටිනා සම්පතක් වන හෙයින් එය රැක ගැනීමට අපට කළ හැකි දේ පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.

උදා : * ජල බඳුන්වල ජලය අපිරිසිදු වීම වැළකෙන ආකාරයෙන් වසා තැබීම
 * සතුන් විසින් අපද්‍රව්‍ය හෙළම නිසා ළිං ජලය අපිරිසිදු වීම
 * ජලය ඇති ස්ථානවලට අපද්‍රව්‍ය හෙළීමෙන් වැළකීම, . . . වැනි

- අප විසින් යෙදෙන විවිධ වාරිකාවල දී ජලාශවලට හා ඒ ආසන්නයට කුණු කසළ නොදැමීමට වගබලා ගැනීම පිළිබඳ ව ද සිසුන්ට අවධාරණය කරන්න.
- ජලය බිත්දුව, බිත්දුව කාන්දු වන ස්ථානයක භාජනයක් තබන්න. නොඑසේ නම් ජල බිත්දුවක් වැස්සෙන සේ කරාමය විවෘත කර තබන්න.
- එය මිනිත්තු 5ක්, 10ක්, 15ක් වැනි කාලසීමාවක් තුළ හා පැය කිහිපයකට පසු නිරීක්ෂණය කරවන්න.
- බිත්දුව, බිත්දුව ජලය කාන්දු වුවත් කාලය වැඩිවීමත් සමඟ කාන්දු වන ජල ප්‍රමාණය වැඩි බව මේ ක්‍රියාකාරකම ඇසුරින් සිසුන්ට පහදා දෙන්න.
- ඒ අනුව ජලය කාන්දු වන කරාමයක් දුටු ඕනෑ ම තැනක දී එය වසා දැමීම ඉතා හොඳ පුරුද්දක් බව ද මතු කර දක්වන්න.
- ජල කරාමයක් විවෘත කර ජලය ලබාගත් පසු එය හොඳින් වසා තැබීමටත්, අප එදිනෙදා සිදුකරන විවිධ කාර්යවල දී ජල කරාමය දිගට ම විවෘත ව පවත්වා නොගෙන අවශ්‍ය වේලාවට පමණක් විවෘත කිරීම කළ යුතු බව ද පැහැදිලි කරන්න.

උදා : * අත් පිරිසිදු කිරීමේ දී,
 * මුහුණ සේදීමේ දී,
 * දත් මැදීමේ දී, . . . වැනි

ක්‍රියාකාරකම 3

- කෙසෙල් කඳකින් වෙන් කර ගන්නා කෙසෙල් පතුරු වැනි වතුර පහසුවෙන් ගලා යෑවිය හැකි දෙයක් හෝ වැහි පිලි, ප්ලාස්ටික් බට හෝ වැනි දෙයකුත්, තරමක් ලොකු වතුර බඳුන් කිහිපයක් හා හිස් බඳුන් කිහිපයක් සපයා ගන්න.
- මෙම ද්‍රව්‍ය ද සමඟ සිසුන් ඉඩ ඇති ස්ථානයකට කැටුව යන්න. සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කරන්න.
- එම කණ්ඩායම්වලට පිලි/බට වතුර හා හිස් බඳුන් ද ලබා දෙන්න.
- පිලිවලට වතුර දමා පිලි දිගේ ගලා එන ජලය හිස් බඳුනට රැස්කර ගන්නා ලෙස උපදෙස් ලබා දෙන්න.
- පිලිවලට වතුර දමූ විට සිදු වන දේ නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කිරීමට සලස්වන්න.
- පිල්ලේ එක කෙළවරකින් මඳක් ඔසවා සිදුවන දේ නිරීක්ෂණය කර ප්‍රකාශ කිරීමට සලස්වන්න.
- මේ අයුරින් ආනතීන් වෙනස් කරමින් සිදුවන දේ නිරීක්ෂණයට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- උස් තැනක සිට පහත් තැනකට ජලය ගලා යන බව නිරීක්ෂණය කර ඒ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.
- පිල්ල තුළට යම් යම් ද්‍රව්‍ය (කඩදාසි ගුලි/රිජිෆෝම් කැලි)වැනි දෑ දමා ජලය වත්කල විට සිදුවන දේ නිරීක්ෂණයට යොමු කරන්න.

- එහි දී ජලය ගලා යන මග තිබෙන දේවලට සිදුවන දේ කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කරන්න.
- මේ ආකාරයට ගලා යන ජල පහරකට විවිධ දේවල් දැමීම නිසා ජලයේ හැසිරීම වෙනස්වන ආකාර නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කිරීමට ද සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

- සුදු කඩදාසියකට පාට කළ ජල බින්දු දෙකක් එකිනෙකට ඇතින් දැමීමට සිසුන්ට උපදෙස් ලබා දෙන්න.
- ඉන් එක් බිඳුවකට කටින් පිඹ විවිධ රටා නිර්මාණයට සිසුන් යොමු කරන්න.
 - * විසුරුණු ජලයට සිදු වූයේ කුමක් ද ?
 - * විසිරුණු නැති ජලයට කුමක් සිදු වේ ද ? යන්න සොයා බැලීමට සිසුන්ට අවස්ථාව සලසන්න.
- ජලය ගලායාම, පැතිරී යාම සහ සුළගේ බලපෑම නිසා ජලය ඉවත් වීම ඉක්මන් වූ ආකාරය හා වේලීම ප්‍රමාද වීමට හේතු කතාබහ කරන්න.
- රෙදි කැබැල්ලක් විවිධ ආකාරයට භාවිත කරමින් කිසියම් තැනක රැඳුණු ජලය ඉවත් කිරීමට යොමු කරන්න. (රෙදි කැබැල්ලෙන් පිස දැමීම, වතුර පොඟවා ඉවතට මිරිකීම, ජලය විසිරුණු තැන රෙදි කැබැල්ල දිගහැර එලා ඇදගෙන යාම, . . . වැනි විවිධ ක්‍රම)
- සුළගින් ජලය ඉවත් කිරීමේ ඍජු ක්‍රියාකාරකම් හා ඒ පිළිබඳ නිරීක්ෂණ හා අත්දැකීම් පිළිබඳ ව කතාබහ කරන්න.
 - * තෙත පා සටහන් පවත් සලා වේලා ගැනීම.
 - * තෙත සායම් චිත්‍රයක් ඉක්මනින් වේලා ගැනීමට පවතේ එහා මෙහා වැනීම
 - * ලේන්සුවක් සෝදා, පන්ති කාමරයේ එල්ලා තබා සුළගේ වේලීම, . . . වැනි

ක්‍රියාකාරකම 5 :

- සුදුපාට රෙදි කැබැල්ලක් නැතහොත් ටිෂූ කඩදාසියක් හා සමාන ප්‍රමාණයේ වීදුරු බඳුන් දෙකක් සපයා ගන්න.
- එක් බඳුනකට වර්ණවත් ජලය වත් කොට එයට රෙදි කැබැල්ලේ/ටිෂූ කඩදාසියේ එක් කොනක් දමා, අනෙක් කොන ඊට සමීපයෙන් තැබූ වීදුරු බඳුනට ද දමන්න.
- සිදුවන දේ නිරීක්ෂණයට හා නිරීක්ෂණ වාර්තා කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- සිදුවිය හැකි දේ පිළිබඳ අනුමාන ප්‍රකාශ කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- තමා සිතූ දේ වී ඇත් ද, නැත් ද යන්න පිළිබඳ ව සොයා බැලීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඒ අනුව තැනකින් තැනකට ජලය ගෙන යාහැකි බව සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.
- මේ සම්බන්ධ වෙනත් උපක්‍රම පිළිබඳ සොයා බැලීමට ද සිසුන් යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6 :

- ද්‍රව්‍ය ජලයේ දිය වීම පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පහත දැක්වෙන ආකාරයේ ද්‍රව්‍ය කීපයක් සපයා ගන්න.

උදා : හුනු, නිල්, විවිධ තීන්ත වර්ග, පිටි, පොල් තෙල්, තේකොළ, භූමිතෙල්, සබන්, -----
- විනිවිද පෙනෙන බඳුන් හෝ හිස් බෝතල් හෝ කිහිපයකට වතුර දමා ඉහත ද්‍රව්‍ය එක් එක් බඳුනට වෙන වෙන ම දමන්න.
- සිදු වන දේ නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව සලස්වන්න.
- බඳුන් මඳ වේලාවක් නිශ්චල ව තබා වරින් වර දකින දේ වාර්තා කිරීමට ද සිසුන් යොමු කරන්න. මේ ආකාරයට ම පැය කිහිපයකට පසු දකින දේ කුමක් දැයි වාර්තා කිරීමට ද සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7 :

- ජලයේ දියවන දේ අපට ප්‍රයෝජනවත් වන අවස්ථා පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
උදා : පිරිසිදු කිරීම සඳහා, චිත්‍ර ඇඳීම සඳහා, බිත්ති වර්ණ ගැන්වීම සඳහා, . . .
- වර්ණ ජලබදු කඩදාසියක් මතට දමා පිඹීම මඟින් විවිධ රටා නිර්මාණයට සිසුන් යොමු කරන්න.
- චිත්‍ර වර්ණ කිරීම සඳහා විවිධ වර්ණ නිර්මාණය කර ගැනීමට යොමු කරන්න.
- පාට දෙකක් හෝ කිහිපයක් මිශ්‍ර කර, වෙනත් පාටක් සාදා ගැනීමට හැකිදැයි සොයා බැලීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
 - * රතු + කළු → දුඹුරු
 - * කහ + නිල් → කොළ
 - * රතු + නිල් → දම්
 - * තද වර්ණ + සුදු → ලා වර්ණ
- නිර්මාණය කරගත් වර්ණ බිඳු කිහිපයක් දෙකට නැමූ කඩදාසියක නැමුම් දාරයට දමා නැවත දෙකට නැමීම මඟින් විවිධ නිර්මාණ කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- එසේ සිදු කළ නිර්මාණවලින් මතු වී ඇති රටා පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
උදා : සමනලයා, ගසක්, මී මැස්සා, . . . වැනි
- එම නිර්මාණ පන්තියේ සුදුසු ස්ථානයක ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 8 :

- අනුක්‍රමයෙන් අඩු වන හෝ වැඩි වන හෝ ලෙසට වතුර දමන ලද සමාන විදුරු කිහිපයකට ලී කෝටුවකින් තට්ටු කරමින් එකිනෙකට වෙනස් නාද ඇති වීම සිසුන්ට ආදර්ශනය කර පෙන්වන්න.
- විදුරුවල විවිධ ස්ථානවලට තට්ටු කරමින් (උදා : කට, බඳෙහි වතුර ඇති/නැති කොටස්, . . .) නාදය වෙනස් වන අයුරු හඳුනා ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

- සිසුන් කණ්ඩායම් කරන්න.
- අනුක්‍රමයෙන් අඩු/වැඩි ජල ප්‍රමාණවලින් යුත් සමාන විදුරු තුනක් හෝ වැඩි ගණනක් හෝ ගෙන ඒවායේ විවිධ ස්ථානවලට ලී කෝටුවකින් තට්ටු කර නැගෙන ශබ්ද හා නාද නිරීක්ෂණයට යොමු කරන්න.
 - * ලී කෝටුවක් වෙනුවට වෙනත් දෙයකින් (ලෝහ හැන්දකින්, ප්ලාස්ටික් පටියකින්) තට්ටු කිරීමට සලස්වා වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.
 - * අඩු වේගයක සිට වැඩි වේගයකටත්, වැඩි වේගයක සිට අඩු වේගයකටත් තාලයට තට්ටු කිරීමට යොමු කරන්න.
- කණ්ඩායමක් ලෙස නිදහසේ වාදන ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- විදුරු වෙනුවට සමාන බෝතල් කිහිපයක් භාවිත කර, මෙම ක්‍රියාකාරකම නැවත කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- කට කුඩා බෝතලයකට විවිධ මට්ටමින් ජලය පුරවා, කටට කිට්ටු කර පිඹීමෙන් විවිධ ශබ්ද නිර්මාණය කිරීමට යොමු කරන්න. ඒවා තාලයකට පිඹීමින් වින්දනයක් ලැබීමට සලස්වන්න.
- හැඩය, උස යනාදිය වෙනස් බෝතල්වලට විවිධ උසට ජලය පුරවා, පිඹීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න. එවිට නිකුත් වන නාදවල වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීමට යොමු කරන්න.
- පැන් බටයක්/බීම බටයක් වැනි දෙයක් ගෙන වතුර භාජනයකට ඔබා, කටින් පිඹීමට සලස්වන්න. බුබුළු නැඟීම නිරීක්ෂණය කිරීමටත්, ඉන් නැගෙන ශබ්දවලට සවන් දීමටත් යොමු කරන්න.

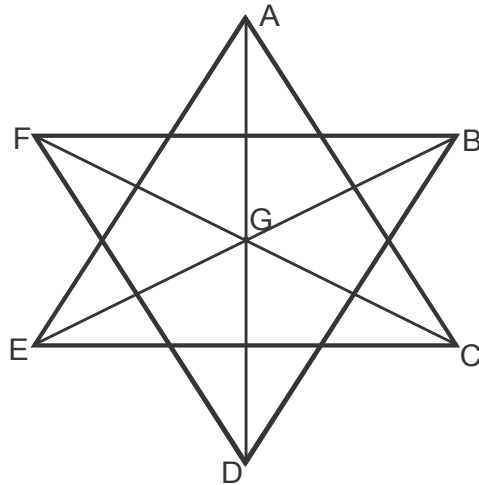
ක්‍රියාකාරකම 9

පහත සඳහන් ක්‍රීඩාවේ සිසුන් නිරතවීමට සලස්වන්න. මේ සඳහා,

- සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට බෙදන්න.
- සෑම කණ්ඩායමකට ම ජලය පිරවූ (එක ම ප්‍රමාණයේ) කට තරමක් විශාල බෝතලය බැගින් ලබා දෙන්න.
- එක් එක් කණ්ඩායමට කුඩා බේසමක්/භාජනයක් ද, පුනීලයක් හා කුඩා කෝප්පයක් ද ලබා දී බෝතලයේ ජලය එයට දැමීමට කියන්න.
- කණ්ඩායම් කරන ලද සිසුන් පේළි වශයෙන් සිටීමට සලස්වන්න.
- එක් එක් පේළියට ඉදිරියෙන් ජලය සහිත බේසමක්, කුඩා කෝප්පයක්, බෝතලය හා පුනීලය බැගින් තබන්න.
- වරකට එක් සිසුවකු බැගින් දුව විත් තමාගේ කණ්ඩායමට අදාළ ජල බේසමෙන් කුඩා කෝප්පයට ජලය ගෙන බෝතලය පිරවීමට යොමු කරන්න.
- මෙහි දී කණ්ඩායමේ සියලු ම සාමාජිකයන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- බේසමේ ඇති ජලයෙන් බෝතලය සම්පූර්ණයෙන් පිරවිය හැකි බැවින් ජලය අපතේ නොයන ආකාරයට ක්‍රීඩාවෙහි යෙදීමට උපදෙස් දෙන්න.
- බෝතලය වැඩි ම ජල මට්ටමකින් පිරවීමට හැකි වූ කණ්ඩායම් ජයග්‍රහණය කරන ලද කණ්ඩායම වේ.

ක්‍රියාකාරකම 10

- ජලයේ විවිධ දේ පා කර හරිමින් වින්දනයක් ලැබීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මේ සඳහා කඩදාසියකින් කපාගත් පහත දැක්වෙන ආකාරයේ තරු කීපයක් හා ජල බඳුන් කිහිපයක් සපයා ගන්න.

- රූපයෙහි දක්වා ඇති ආකාරයට A, B, C, D, E, F යන කෙළවරවල් තරුවේ මැද ඇති G අක්ෂරයෙන් දක්වා ඇති කේන්ද්‍රය දක්වා නැවිය යුතු ය. පසුව එය ගුරුතුමිය ජල බඳුනට දැමීමට සූදානම් වන බව පවසන්න.
- ජල බඳුනට තරුව දැමීමට පෙර එයට ජල බඳුනේ දී කුමක් සිදුවේද දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න. උදා : පාවේවි ද?, ගිලේවි ද, දිග හැරේවි ද ?, දිග නොහැරේවි ද ?, . . . ආදී වශයෙන්
- තරුවේ නැමූ පෙති උඩු අතට සිටින ආකාරයට ජල බඳුනට දමා සිදු වන දේ නිරීක්ෂණයට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

- සිසු නිරීක්ෂණ වාර්තා කිරීමට යොමු කරන්න.
- පසු ව සිසු කණ්ඩායම්වලට ජල බඳුනක් හා තරු ලබා දී කණ්ඩායම් වශයෙන් ක්‍රියාකාරකම් නියැලීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මේ අයුරින් විවිධ ප්‍රමාණයේ හා විවිධ ඝනකමින් යුතු කඩදාසි යොදා ගනිමින් මෙම ක්‍රියාකාරකම සිදුකර සිදුවන දේ නිරීක්ෂණයට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 11

- පාසලේ දිවා ආහාරයෙන් පසු (විවේක කාලයේ) හෝ වෙනත් සුදුසු අවස්ථාවක එකිනෙකාගේ ජල බෝතල්වල මට්ටම නිරීක්ෂණයට අවස්ථා සලස්වන්න. සමහර සිසුන් ජලය ප්‍රමාණවත් ව පානය කර ඇති අතර, සමහර අය අඩුවෙන් පානය කර ඇති බව ඒ ඇසුරෙන් පෙන්වා දෙන්න.
- අපගේ සෞඛ්‍යය යහපත් ව පවත්වා ගැනීම සඳහා දිනකට ප්‍රමාණවත් තරම් ජලය පානය කිරීමේ අවශ්‍යතාව සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.
- එසේ නොවූ විට ඇතිවිය හැකි තත්ත්ව පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
 උදා : * දහදිය දැඩි දුගඳකින් යුතු වීම
 * නිසි පරිදි මුත්‍රා පහ නොවීම නිසා ඇතිවිය හැකි රෝග
 * නිසි පරිදි මල පහ නොවීම නිසා ඇතිවිය හැකි රෝග, . . . වැනි
- ඒ අනුව දවස පුරා ජලය පානය කිරීම වැදගත් වන බව ද පෙන්වා දෙන්න.
- ජලය පානය කරන විට ඒ සඳහා මනා පිරිසිදු බවකින් යුතු ජලය භාවිත කළ යුතු බව ද මතුකර දක්වන්න.
- පානය සඳහා වඩාත් සුදුසු වන්නේ උණුකර නිවා පෙරාගත් ජලය බව මෙහි දී සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 12

- සෑම සිසුවකුට ම සුදු පාට ටිෂූ කඩදාසි හෝ සුදු පාට රෙදි කැබැල්ල බැගින් හෝ සපයා ගන්න.
- පාසලේ විවේක කාලය අවසන් වී පන්තියට පැමිණි පසු එම රෙදි කැබැල්ල/ටිෂූ කැබැල්ල සෑම සිසුවකුට ම ලබා දෙන්න.
- එය භාවිත කර තම දෙඅත් හා වැළමිටෙන් පහළ කොටස හොඳින් පිස දමන ලෙස පවසන්න.
- ටිෂූ කඩදාසියට හෝ සුදු රෙදි කැබැල්ලට හෝ සිදු වී ඇති දේ පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- ඒ අනුව දෙඅත්, වැළමිටෙන් පහළ කොටස් අපවිත්‍ර වී ඇති නිසා රෙදිකඩ/ටිෂූ කඩදාසිය දුර්වර්ණ වී ඇති බව පෙන්වා දෙන්න.
- සබන් යොදා හොඳින් අත් සේදිය යුතු ආකාරය සිසුන්ට ආදර්ශනය කර පෙන්වන්න.
- ඒ අනුව සිසුන්ට ද දැන් සේදීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මේ ආකාරයට අප එදිනෙදා සිදු කරනු ලබන බොහෝ ක්‍රියාකාරකම්වල දී අපගේ ශරීරය අපවිත්‍ර වන බවත් එහෙයින් අපගේ දෛනික පවිත්‍රතාව පිළිබඳ ව විශේෂයෙන් සැලකිලිමත් විය යුතු බවත් සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.

5. තේමාව : අවුරුදු කාලය

- නිපුණතා :**
- අවුරුදු කාලවල දී වටපිටාවේ සිදුවන වෙනස්කම් ගවේෂණය කර වාර්තා කරයි.
 - අවුරුදු වාරිත වාරිත පැවැත්වීමේ වැදගත්කම අගය කරමින් කටයුතු කරයි.
 - අවුරුදු කාලයේ සිදු කරන කටයුතුවලින් සිදුවිය හැකි අනතුරු පිළිබඳ ව විමසිලිමත් වෙමින් ඒවායින් ආරක්ෂා වීමට කටයුතු කරයි.
 - අවුරුදු සිරිය මතු වන විවිධ නිර්මාණවල යෙදෙමින් වින්දනය ලබයි.
 - විවිධ ජන කොටස්වල අවුරුදු වාරිත වාරිත ගරු කරයි.
 - අවුරුදු උත්සව සමය හා සම්බන්ධ ක්‍රීඩාවල නිරත වෙමින් වින්දනයක් ලබයි.
 - අවුරුදු කාලයට සුවිශේෂ වූ විනෝදාත්මක ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි.
- ඉගෙනුම් පල :**
- අවුරුදු කාලය සඳහා ප්‍රදේශය අවට පිරිස් සුදානම් වන අයුරු විස්තර කරයි.
 - අවුරුදු වාරිතවල නියැලීමෙන් තමන්ට හා සමාජයට සිදු වන ප්‍රයෝජන විස්තර කරයි.
 - විවිධ ජන කොටස්වලට සුවිශේෂ වූ වාරිත වාරිත සිදු කරන අයුරු ප්‍රකාශ කරයි.
 - අවුරුදු කාලයේ දී සිදුවන අනතුරුවලින් ආරක්ෂා වීමට කටයුතු කරයි.
 - සිංහල දෙමළ අවුරුද්ද හා සම්බන්ධ ආහාර වර්ගවල ආකෘති නිර්මාණය කරයි.
 - අවුරුදු කාලයට ම සුවිශේෂ වූ ජන ක්‍රීඩාවල යෙදෙයි.
 - අවුරුදු කාලයට සුවිශේෂ වූ ජන ගී, ජන කවි, රචනා පද ගායනය කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- අවුරුදු කාලයේ දී වටපිටාවේ ගස් වැල්වල සිදු වන වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න.
- මේ සඳහා දැරුවන් එළිමහනේ ගවේෂණාත්මක වාරිකාවක් සඳහා රැගෙන යන්න.
- කොහා නාද කිරීම, එරබදු මල් පිපී තිබීම, අඹ, රඹුටන්, ජම්බු ආදී පලවලින් ගස්වැල් පලබර වීම, ගස්වැල්වල කොළ හැලී අලුත් දළ කොළවලින් සැරසී තිබීම ආදී කරුණු පිළිබඳ ව සිසුන්ගේ අවධානය යොමු කරමින් අවට පරිසරයේ සුන්දරත්වය අත්විඳීමට ඔවුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- අවුරුදු සමයේ දී පරිසරයේ දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් පිළිබඳ ව කියවෙන පහත දැක්වෙන ආකාරයේ කවි, ගී සොයා ගන්න. නොඑසේ නම් ඒවා නිර්මාණය කරගෙන සිසුන් සමඟ ගායනා කරන්න.

උදා : * එරබදු මල් පොකුරු පොකුරු රනට පිපෙනවා
 අඹ දඹ කපු වැළ වරකා පල බර වෙනවා
 කොහෝ කොහෝ කොහා ඇවිත් නාද කරනවා
 අලුත් දළවලින් ගස්වැල් ඇඳුම් අඳිනවා
 ගස් ලස්සණ වෙනවා

- අවුරුදු සමයේ දී පරිසරයේ මෙන් ම මිනිසුන්ගේ දක්නට ලැබෙන හැසිරීම්වල වෙනස්කම් පිළිබඳ ව ද සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.

- අවුරුදු සමයේ ගෙදරදොර සිදුවන සිදුවීම් අලලා අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථා සලසන්න. පහත කරුණු මතු වන ලෙස සාකච්ඡාව මෙහෙයවන්න.
 - උදා : * නිවෙස් පිරිසිදු කිරීම, අලුත්වැඩියා කිරීම, අලංකාර කිරීම
 - * අලුතින් ගෘහ භාණ්ඩ මිල දී ගැනීම
 - * ආහාර රැස් කිරීම
 - * රස කැවිලි පිසීම
 - * අලුත් ඇඳුම් මැසීම
 - * පිට පළාත්වල රැකියාවල යෙදෙන අය අවුරුදු සැමරීම සඳහා නිවසට පැමිණීම
 - * ඥාතීන් නිවසට පැමිණීම හා ඥාති සබඳතා අලුත් වීම
- අවුරුදු කාලයේ පරිසරයේ සුන්දරත්වය/පරිසරය අලුත් අවුරුද්දට සුදානම් වන ආකාරය පිළිබඳ ව නිදහස් විකු අැදීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- සිසු නිර්මාණ අගයන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2 :

- අවුරුදු උත්සවය හා සබැඳි වාරිකු වාරිකු පිළිබඳ තොරතුරු සොයාගෙන එන ලෙස සිසුන්ට උපදෙස් ලබා දෙන්න.
- සිසුන් රැගෙන ආ තොරතුරු ද යොදා ගනිමින් අවුරුදු වාරිකු විධි සිදු කරන ආකාර පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
- මේ සඳහා සුදුසු වැඩිහිටියකු පාසලට කැඳවා අවුරුදු වාරිකු වාරිකු හා සිංහල අවුරුද්දේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව පහත දැක්වෙන කරුණු ද මතු කර දක්වමින් සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
 - * අලුත් ඇඳුම් ඇඳීම
 - * පුණ්‍ය කාලයේ ආගමික සිරිත් විරිත්
 - * ලිපි ගිනි මෙළැවීම.
 - * ගනුදෙනු කිරීම හා වැඩ ඇල්ලීම
 - * ආහාර අනුභවය
 - * වැඩිහිටියන්ට බුලත් දී වැඳීම.
 - * හිස තෙල් ගැම
 - * විශේෂ අවුරුදු කෑම බීම
 - * නෑගම් යෑම
- මෙවැනි වාරිකු වාරිකුවල නියැලීමෙන් තමාට මෙන් ම සමාජයට අත්වන ප්‍රයෝජන පිළිබඳව ද සිසුන්ට අවධාරණය වන ආකාරයෙන් පහත කරුණු ද මතු කර දක්වමින් මෙම කතාබහ තවදුරටත් සිදු කරන්න.
 - උදා : එකමුතු ව ජීවත් වීම, බෙදාහදා ගැනීමේ පුරුදු , වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීමේ පුරුදු, වේලාවට වැඩ කිරීමේ පුරුදු, ඉවසීමට හුරු වීම.
- මෙවැනි ගුණාංග කුමන අවුරුදු වාරිකුවලින් ඉටු කරගත හැකි ද යන්න පිළිබඳ ව මතු කර දක්වන්න.
- කතාබහ අවසානයේ දී සිංහල අවුරුද්ද ඉතා වැදගත් ජාතික උත්සවයක් බව සිසුන්ට අවධාරණය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3 :

- දෙමාපිය සහය ද ඇති ව සෙල්ලම් ගෙවල් කිහිපයක් සකස් කර ඒවා අවුරුදු සිරිය ඉස්මතු වන ආකාරයෙන් සුදානම් කරගන්න.
- මෙම ගෙවල් අතරින් එක් ගෙයක් හෝ දමිළ සංස්කෘතිය නියෝජනය වන ආකාරයෙන් සුදානම් කරගන්න.
- සෙල්ලම් ගෙවල්වලට පන්තියේ සිටින සිසුන් වෙන් කර සිංහල දමිළ අවුරුදු උත්සවයක් පවත්වන්න.

- සිංහල හා දමිළ සංස්කෘතික වාරිත මතු කර දැක්වෙන අයුරින් මෙම උත්සවය පවත්වන්න.
- ඒ සඳහා අවුරුදු වාරිත සහිත නැකැත් පත්‍රයක් ද සාදා ගන්න.
- වාරිත සිදුකිරීමෙන් අනතුරු ව අවුරුදු උත්සවය යනු සිංහල ජනතාව පමණක් නොව දමිළ ජනතාව විසින් ද සමරන උත්සවයක් බව ද ඔවුන් එම වාරිත වාරිත සිදු කරන ආකාරයේ සුවිශේෂතා පිළිබඳ ව ද සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- උත්සවය වඩාත් සෞන්දර්යාත්මක ව කරගැනීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි සිසුන් නිරත කරවන්න.
- අවුරුදු කාලයට කියවෙන ජන කවි, රචනා පද කිහිපයක් රැස් කරගන්න.
- ඒවා සිසුන් සමඟ ගායනා කරන්න.
- දෙමාපියන්ගේ සහය ඇති ව රචනාක් සුදානම් කර ගන්න.
- සරල රචනා පද වාදනය කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

උදා : * පුංචි කිකිලි දත් මැදගෙන
දිසි දෙකට බත් අරගෙන . . .

* ලන්දේ ගෙදර බංකු කකුල
මත් යනකොට මේස කකුල

* රන් රඹුටන් ගස් දෙකයි
වළිකුකුළන් පස් දෙනයි . . .

* තාක්ක දොං දොං
තාක්ක දොං දොං
තේක්ක මල් පිපිලා . . .

- මෙවැනි වෙනත් රචනා පද වාදනයට ද සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5 :

- අවුරුදු සමයේ සිදු වන අනතුරු පිළිබඳ පින්තූර/වීඩියෝ දර්ශන/පුවත් පත් තොරතුරු රැස් කර ගන්න.
- ඒ අනුව අවුරුදු සමයේ අනතුරු සිදුවිය හැකි අවස්ථා හා ආකාර, අනතුරු නිසා සිදුවිය හැකි හානි පිළිබඳ ව සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- ආරක්‍ෂාකාරී ව කටයුතු කළ යුතු ආකාර පිළිබඳ පහත අවස්ථා මතු කර දැක්වමින් සිසුන්ට පැහැදිලි කර දෙන්න.
 - * රතිකැඳා, නිලා, අහස් කුරු වැනි ද දූල්වීමේ දී අනතුරු සිදුවිය හැකි ආකාර
 - * ජන ක්‍රීඩා සිදු කිරීමේ දී අනතුරු සිදුවිය හැකි ආකාර
 - * කැවිලි පිසීමේ දී අනතුරු සිදුවිය හැකි ආකාර . . .
- මෙවැනි අනතුරු නිසා ශාරීරික හානි ජීවිත හානි, දේපළ හානි විය හැකි බව පැහැදිලි කරන්න. එසේ ම අනතුරුවලින් වැළකෙමින් කටයුතු කළ යුතු බව ද පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

- අවුරුදු කාලයේ දී සිදු කරනු ලබන ජන ක්‍රීඩා කිහිපයක් පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කරගෙන ඒමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- උදා : * කඹ ඇදීම
- * එළවන් කෑම
- * ලිස්සන ගසේ යාම
- රැස් කරගෙන ආ ජන ක්‍රීඩා අතරින් සුදුසු ජන ක්‍රීඩා කිහිපයක් සිසුන් යොදා ගනිමින් සිදු කරන්න.
- ජන ක්‍රීඩා අතරින් එළවන් කෑමේ ක්‍රීඩාවේ දී ගායනා කරනු ලබන කවි ගායනා කරමින් එම ක්‍රීඩාව සිදු කිරීම සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7 :

- පදම් කළ මැටි/කිරි මැටි වැනි අමුද්‍රව්‍ය පන්ති කාමරයට සපයා ගන්න.
- සිසුන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කරන්න.
- සිංහල දම්ල අවුරුද්ද හා සම්බන්ධ ආහාර වර්ගවල ආකෘති නිර්මාණය සඳහා සපයා ගත් අමු ද්‍රව්‍ය සිසු කණ්ඩායම් අතර බෙදා දෙන්න.
- නිර්මාණය කරගත් ආකෘති හොඳින් වියලා ගන්න.
- වියලා ගත් ආකෘති වර්ණ ගන්වන්න.
- නිර්මාණය කරගත් විවිධ ආහාර වර්ග යොදා ගනිමින් අවුරුදු මේසයක් සැකසීම සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න.
- සිසු නිර්මාණ අගයන්න.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “ඉක්කු මඟුල් ගෙදර” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

6. තේමාව : අපට පෙනෙන අහස

- නිපුණතා :**
- අහස හා අවට පරිසරයේ සිදු වන වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කරයි.
 - හිරු එළියෙන්, සුළඟින්, වර්ෂාවෙන් සිදුවන බලපෑම පිළිබඳ විමසිලිමත් ව කටයුතු කරයි.
 - විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් අහස හා පාරිසරික වෙනස්කම් විදහා දැක්වෙන නිර්මාණ කරයි.
 - අවකාශය භාවිත කරමින් ක්‍රීඩාවල නිරත වෙයි.
 - අහසේ සුන්දරත්වය ප්‍රකාශනාත්මක මාධ්‍ය ඇසුරෙන් ඉදිරිපත් කර වින්දනයක් ලබයි.
- ඉගෙනුම් පල :**
- දවසේ විවිධ අවස්ථාවල දී අහසේ සිදු වන වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කර ප්‍රකාශ කරයි.
 - අධික හිරු රැසින් ශරීරයට සිදුවන හානිවලින් ශරීරය ආරක්ෂා කර ගැනීමට කටයුතු කරයි.
 - හිරු එළියෙන් සිදුවන බලපෑම් පිළිබඳ අත්දැකීම් විස්තර කරයි.
 - විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් ආකාශ වස්තු නිර්මාණය කරයි.
 - විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් ඇස්වල ආරක්ෂාව සඳහා යොදා ගත හැකි නිර්මාණවල නියැලෙයි.
 - සමබරතාව රැක ගනිමින් සිරස් හා තිරස් අවකාශය භාවිත කර සුළු ක්‍රීඩාවල නියැලෙයි.
 - අහසේ සුන්දරත්වය පිළිබඳ කියවෙන සරල කවි, ගී ප්‍රකාශනාත්මක වලන සහිත ව ගායනා කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- දවසේ විවිධ අවස්ථාවල දී අහසේ දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් පිළිබඳ සොයා බැලීම සඳහා හොඳින් අහස නිරීක්ෂණය කළ හැකි ස්ථානයකට සිසුන් රැගෙන යන්න.
- සිසුන්ට අහස නිරීක්ෂණයට අවස්ථාව ලබා දී දක්නට ලැබෙන දේ කුමක් දැයි යන්න පිළිබඳ ව සරල සාකච්ඡාවක යෙදෙන්න.
- පසු ව පහත සඳහන් දේ පිළිබඳ නිරීක්ෂණයට සිසුන් යොමු කරන්න.

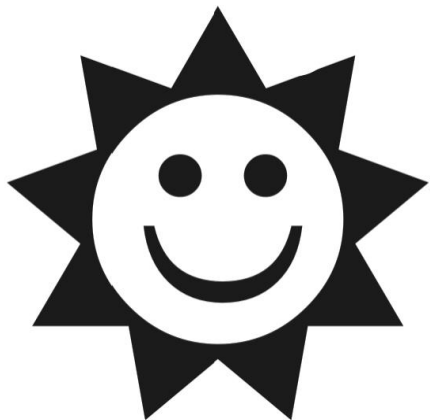
වලාකුළුවල ස්වභාවය -	හැඩය සමාන ද ? වෙනස් ද ? ඒවායේ වර්ණයේ වෙනසක් ඇත් ද ? සෑම වලාකුළක් ම එක ම වේගයෙන් ගමන් කරනවා ද ? ... වැනි
අහසේ ස්වභාවය -	අහස පැහැදිලි ව දක්නට ලැබේ ද ? පැහැදිලි නොමැති නම් ඒ ඇයි ? අහස පැහැදිලි වූ අවස්ථාවල දී පැහැය කෙබඳු ද ? සෑම ස්ථානයක ම අහසේ පැහැය සමාන ද ?
- දවසේ අවස්ථා කිහිපයක දී ඉහත කරුණු පිළිබඳ සිසුන්ගේ අවධානය යොමු කරමින් අහස නිරීක්ෂණයට සලස්වා සිදුවන වෙනස්කම් පිළිබඳ ව සොයා බැලීම සඳහා ඔවුන් යොමු කරන්න.
- මේ අයුරින් අධික වැසි සහිත දිනයක සාමාන්‍ය වැස්සක් පවතින දිනයක අහසේ ස්වභාවය සොයා බැලීම සඳහා ද සිසුන් යොමු කරන්න.
- එම නිරීක්ෂණ ඇසුරින් දවසේ විවිධ අවස්ථාවල දී අහසේ දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් පිළිබඳ

සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.

- එහිදී සිසු නිරීක්ෂණ ඇසුරෙන් ලත් අත්දැකීම් වාර්තා කිරීමට ද අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- අහසේ වෙනස්කම් පිළිබඳ සිසු අත්දැකීම් විනයට නැඟීමට යොමු කරන්න.
- අහස පිළිබඳ කියවෙන ගීත කිහිපයක් සපයා ගෙන ඒවා ගායනයට හා ඊට අනුව ප්‍රකාශනාත්මක වලන ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- අධික හිරු රැසින් ශරීරයට සිදුවන හානි පිළිබඳ ව සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
- හිරු රැස් දැඩි ව පවතින අවස්ථාවක එළිමහනේ සිටින විට දැඩි හිරු රැස් නිසා ශරීරයට දැනෙන අපහසුතා පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
උදා : දහඩිය දූමිම, පිපාසය, ක්ලාන්තය, අප්‍රාණික බව, වෙහෙස, ඇස්වලට අපහසුතාවක් දැනීම, හිසට අපහසුතාවක් දැනීම, . . . වැනි
- හිරු රැසින් අපට සිදු විය හැකි හානි පිළිබඳ ව ද සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
- දිගු කාලයක් ශරීරයට දැඩි අවුරුද්දේ වැටීම හේතුවෙන් ශරීරයේ විවිධ රෝගාබාධ පවා ඇති විය හැකි බව පැහැදිලි කරන්න.
උදා : ඇස්වල රෝග, සමේ රෝග, සම අවපැහැ ගැන්වීම
- මේ ආකාරයට ඇති විය හැකි ඇස් රෝග හේතුවෙන් ඇසේ පෙනීමට හානි විය හැකි බව ද පෙන්වා දෙන්න.
- මේවායින් ආරක්ෂා වීමට කටයුතු කළ යුතු අයුරු පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
උදා : * අස් ආරක්ෂා කර ගැනීමට අවුරුද්දේ කණ්ණාඩි පැලැඳීම
* ශරීරය හොඳින් ආවරණය වන පරිදි ඇඳුම් ඇඳීම
* හිස් වැසුම් පැලැඳීම
* කුඩා භාවිත කිරීම
- හිරු එළිය නිසා ශරීරයට සිදුවිය හැකි ඉහත සඳහන් කළ හානි පිළිබඳ ව දැනුවත් කිරීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමේ සිසුන් යොදවන්න.
- හිරු රැස් නිසා ශරීරයට සිදුවන හානිවල රූප හා ඒවා ලියන ලද කාඩ්පත් ද ඒවායින් ශරීරය ආරක්ෂා කර ගැනීමට ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ව අදින ලද රූප හා ඒවා ලියන ලද කාඩ්පත් ද සකස් කර ගන්න.
- ඩිමයි කොළයක හිරුගේ රූපයක් අලවා 'හිරු රැසින් ශරීරයට සිදුවන හානි' හා ඒ සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළත් කාඩ්පත් පෙළ ගස්වා සිසු අත්දැකීම් තව දුරටත් තහවුරු කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

හිරු රැසින් ශරීරයට සිදු වන හානි

හිරු රැස්වලින් ආරක්ෂා වීමට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග

- * හම අවපැහැ ගැන්වීම
- * ක්ලෝන්තය
- * ඇස්වලට අපහසුතාවක් දැනීම
ශාරීරික වෙහෙස

- * ශරීරය වැසෙන ඇඳුම් ඇඳීම
- * කුඩ භාවිතය
- * තොප්පි භාවිතය
- * අවු කණ්ණාඩි භාවිතය

- ඒ අනුව හිරු රැස්වලින් නිරන්තර ව ශරීරය ආරක්ෂා කර ගැනීම සිදු විය යුතු බව සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- පන්තියේ සිසුන් එළිමහනේ ඉඩ ඇති ස්ථානයකට කැටුව යන්න.
- රූප සටහනේ සඳහන් පරිදි රේඛා පහක් සලකුණු කර ගන්න.
- දී ඇති රූපයට අනුකූල ව රේඛා අතර අවශ්‍ය ඉඩ ප්‍රමාණය තබන්න.

- සිසුන් ආරම්භක රේඛාවේ රඳවන්න.
- ගුරුවරයකගේ සංඥාවකට අනුව සිසුන් ආරම්භක රේඛාවේ සිට පළමු රේඛාව තෙක් දිව යා යුතු ය.
- පළමු රේඛාවට පැමිණි සිටින සිසුන් දෙවන රේඛාව තෙක් ගමන් කළ යුත්තේ ඉහළට ඉපිලෙමින් හා බිමට පතිත වෙමින් (පැන පැන යාම)
- අනතුරු ව දෙවන රේඛාව තෙක් පැමිණි සිසුන් තෙවන රේඛාව තෙක් යා යුත්තේ තනි පාදයෙන් පනිමිනි.
- තුන් වන රේඛාවේ සිට ජයග්‍රාහි රේඛාවට යා යුත්තේ වේගයෙන් ඇවිදිමිනි.
- පන්තියේ සිසු සංඛ්‍යාව අනුව ක්‍රියාකාරකම සිසුන් කණ්ඩායම් වශයෙන් වුව ද සංවිධානය කළ හැකි ය. සෑම සිසුවකු ම සහභාගි වන ලෙස ක්‍රියාකාරකම සැලසුම් කර ගන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

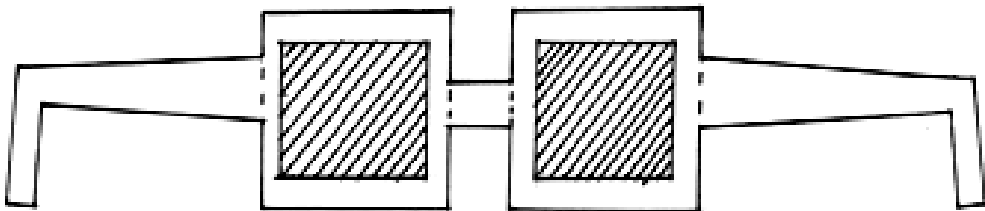
- හිරු එළියෙන් පරිසරයට සිදුවන බලපෑම් පිළිබඳ සොයා බැලීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි සිසුන් නිරත කරවීමට අවශ්‍ය දෑ සපයා ගන්න.
- පහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය රැස් කරගන්න.
 - * සුදු පාට නොවන වර්ණයක් සහිත පිරිසියකට දූමු ලුණු වතුර ස්වල්පයක්,
 - * පෙති කපා ගත් කරවිල,
 - * බිලිං
 - * තෙත ලේන්සුවක්
 - * වතුර මිශ්‍ර කර අනා තැටියකට දමා තලාගත් මැටි ටිකක්
- සිසුන් කණ්ඩායම් කර මෙම ද්‍රව්‍ය අතරින් එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ බැගින් කණ්ඩායම්වලට ලබා දෙන්න.
- එම ද්‍රව්‍ය අවිච්චි තබා සිදු වන දේ නිරීක්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.
- සිසු නිරීක්ෂණ කණ්ඩායම් වශයෙන් වාර්තා කිරීමට සලස්වන්න.

උදා :

 - * ඒ අනුව මැටිවල ජලය සිඳී ගොස් ඇති බව
 - * පස් තට්ටුව පුපුරා ගොස් ඇති බව
 - * බිලිං/කරවිල වැනි දේ වේළී තෙතමනය සිඳී ගොස් ඇති බව
 - * ලේන්සුවේ ජලය ඉවත් වී ගොස් ඇති බව
 - * ලුණු ද්‍රාවණයේ ජලය ඉවත් වී ලුණු මිදී ඇති බව වැනි නිරීක්ෂණ මතු කර දක්වන්න.
- මේවා සිදු වූයේ කුමන හේතුවෙන් දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- ඒ අනුව හිරු එළියේ බලපෑම හේතුවෙන් මෙම වෙනස්කම් සිදු වී ඇති බව පෙන්වා දෙන්න.
- මේ ආකාරයට දැඩි විශලි කාලගුණයක් සහිත කාලවල දී ළිං වලට, මාළුන් සහිත දිය කඩිතිවලට, ජල උල්පත්වලට, වැව්වලට, ගස්කොළන්වලට සිදුවන දේ අනුමාන කිරීමට සලස්වන්න.
- සතුන් සහිත දිය කඩිත්තකට එසේ වීමෙන් අහිංසක සතුන් මිය යන බවත් එවැනි සතුන් බේරා ගැනීම යහපත් දරුවකුගේ ගුණාංගයක් බවත් පෙන්වා දෙන්න
- ඒ අනුව දැඩි හිරු රශ්මිය සතුන්ට හා පරිසරයට අහිතකර බව අවබෝධ වීමට සලස්වන්න.
- එහෙයින් නිවසේ ඇති කරන සතුන්ට පවා සෙවන සහිත ස්ථාන සලසා දීම අප විසින් කළ යුතු බව ද සිසුන්ට අවධාරණය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- හිරු එළියෙන් ඇස් ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා අවු කණ්ණාඩි යුගලයක් නිර්මාණය කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මේ සඳහා තරමක ගතකමින් යුතු කාඩ්බෝඩ්, ඉලාස්ටික් නූල් සහ විනිවිද පෙනෙන වර්ණ කඩදාසි සපයා ගන්න. (සෙලෝපීන් කඩදාසි)
- ගුරුතුමිය විසින් දෙනු ලබන ආකෘතියකට අනුව කණ්ණාඩියේ පිටත රවුම සකස් කර ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

- පසු ව සිසුන්ට ඊසි පරිදි කණ්ණාඩියට වර්ණ කඩදාසි අලවා සකස් කර ගැනීමට උපදෙස් දෙන්න.
- කණ්ණාඩි යුවල නොවැටී රඳවා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය නම් ඉලාස්ටික් තුල් යොදා ගන්න.
- සකස් කර ගත් කණ්ණාඩි පැලැඳ වින්දනයක් ලැබීමට ද සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

- පදම් කළ මැටි, වර්ණ ගැන්වූ වැලි (කහ, තැඹිලි, රතු) සපයා ගන්න.
- පදම් කළ මැටි යොදා ගෙන ඉර, හඳ, තරු යන ආකාශ වස්තු නිර්මාණය කර ගන්න.
- ඒවා සුදුසු වර්ණ යොදා වර්ණ ගන්වන්න.
- එම වර්ණම යොදා ගනිමින් වර්ණ ගැන්වූ වැලි ඒ මත තවරා මඳ පවනේ වේලා ගන්න.
- එම ආකාශ වස්තූන් යොදා ගනිමින් අහසක ආකෘතියක් නිර්මාණය කරන්න.

- සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “වළාකුලේ හපන්කම්” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

7. තේමාව : අප කන බඩන දේ

- නිපුණතා :
- ආහාර වර්ගවල ඇති වැදගත්කම හඳුනාගනිමින් පරිභෝජනය කරයි.
 - නිරෝග පැවැත්ම සඳහා නිවැරදි සෞඛ්‍ය පුරුදු පවත්වා ගනියි.
 - ආහාර අපිරිසිදු වන අයුරු හඳුනා ගෙන ඒවායින් ආහාර ආරක්ෂා කර ගැනීමට කටයුතු කරයි.
 - විවිධ මාධ්‍ය භාවිතයෙන් ආහාර හා සම්බන්ධ නිර්මාණවල යෙදෙයි.
 - ශක්ති වර්ධනයට උපකාරී වන චාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
 - ආහාර ගැනීමේ දී පවත්වා ගත යුතු නිවැරදි පිළිවෙත් ප්‍රදර්ශනය වන නිර්මාණාත්මක රංගනවල යෙදේ.

- ඉගෙනුම් පල :
- එදිනෙදා තම ආහාර වේල සඳහා ගන්නා පළා වර්ග රුචියෙන් පරිභෝජනය කරයි.
 - පලතුරු සලාදයක් සකස් කිරීමට දායක වෙයි.
 - එදිනෙදා පරිභෝජනය සඳහා පෝෂ්‍යදායී ආහාර එක් කර ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.
 - රෝගවලින් ආරක්ෂා වීම සඳහා යහපත් ආහාර පුරුදු පවත්වා ගනියි.
 - ආහාර නාස්තිය වළක්වා ගැනීමට දායක වෙයි.
 - විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් ආහාර වර්ගවල ආකෘති නිර්මාණය කරයි.
 - ශරීර ශක්තිය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා උපකාරී වන වලන ගවේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
 - ආහාර ගැන කියවෙන රචනා පද වාදනය කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- පළා වර්ග කීපයක් පන්ති කාමරයට සපයා ගන්න.
- ඒවායේ නම් වෙන් වෙන් ව ලියූ කාඩ්පත් කිහිපයක් සකසා ගන්න.
- පළා වර්ග වෙන් වෙන් ව බඳුන් කිහිපයකට දමන්න.
- මෙම බඳුන් සිසුන්ට හොඳින් ප්‍රදර්ශනය වන ආකාරයට තබන්න.
- පළා කොළ වර්ගවල නම් සහිත කාඩ්පත් අදාළ බඳුන ඉදිරියෙන් තබන්න.
- පසු ව පහත දැක්වෙන ආකාරයේ නිර්මාණය කරගත් කවි, සිසුන් සමඟ ගායනා කරන්න.

කංකුං ගොටුකොළ කතුරු මුරුංගා
සාරණ තම්පලා කොහිල ගෙනාවා
නිවිති හීන් ගෙද සහ කොළ ගෝවා
කීර පලා කොළ අරගෙන ආවා

- එම පළා වර්ගවල කොළ සහ කඳ හොඳින් නිරීක්ෂණය කිරීමට අවස්ථාව සලසන්න.
- පියෙව් ඇසින් මෙන් ම අත් කාව භාවිත කරමින් ද ඒවා නිරීක්ෂණයට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- පෝච්චිවල ප්‍රදර්ශනය කර ඇති පළා වර්ග මොනවා දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- නිරීක්ෂණයේ දී හඳුනාගත් පළා වර්ගවල දක්නට ලැබුණු මූලික වෙනස්කම් සාකච්ඡා කරන්න.
උදා : පත්‍රවල, කඳේ ස්වභාවය ආදිය
- මෙවැනි පෝෂ්‍යදායී ආහාර වර්ග ආහාරයට නොගැනීම නිසා සිදුවන පෝෂණ උණතාවන් දැක්වීමට සුදුසු රූප සටහන්, චිත්‍ර, වීඩියෝ දර්ශන සපයා ගන්න.

- ඒවා භාවිත කරමින් පළා වර්ග ආහාරයට ගැනීම නිසා ඇතිවිය හැකි වාසිදායක තත්ත්වයන් පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන්න.
- උදා : * ඇස් පෙනීමට
 - * සම පැහැපත් වීමට
 - * නිරෝගි හිසකෙස් ලැබීමට
 - * මතක ශක්තිය වර්ධනය වීමට
 - * ශරීරයට අත්‍යවශ්‍ය වෙනත් විටමින් වර්ග ලබා ගැනීමට
- මේ අනුව දිනපතා ගන්නා ආහාර වේලේ සඳහා පළා වර්ග ආහාරයට ගැනීමේ අවශ්‍යතාව මතු කර දක්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2 :

- පළා වට්ටියක් නිර්මාණශීලී ව සකස් කිරීම සඳහා සිසුන් පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න.
- පත්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කර සෑම කණ්ඩායමකට ම බ්‍රිස්ල් බෝඩ් එකක් බැගින් ලබා දෙන්න.
- සපයා ගත් පළා වර්ග සෑම එකකින් ම දඬු කිහිපය බැගින් සෑම කණ්ඩායමකට ම බෙදා දෙන්න.
- බ්‍රිස්ල් බෝඩය මත වට්ටියක රූපයක් ඇඳ ලබා දුන් පළා වර්ගවල දඬු සෙලෝටේප් හෝ ගම් හෝ වෙනත් ඇලවීමට යොදා ගන්නා ද්‍රව්‍යයක් යොදා ගනිමින් ඇලවීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- සිසු නිර්මාණ පත්ති කාමරයේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3 :

- දිවා ආහාරය සඳහා බත් රැගෙන එන ලෙස පෙර දිනයේ දී සිසුන්ට දැනුම් දෙන්න.
- ආහාරයට ගන්නා පළා වර්ග අතරින් තමා වඩාත් කැමති පළා වර්ගය කුමක් දැයි එක් එක් සිසුවාගෙන් විමසන්න.
- සිසුන්ගේ කැමැත්ත අනුව පළා වර්ගයක් තීරණය කර පාසලේ දී පළා මැල්ලුමක්/පළා සලාදයක් දෙමාපියන්ගේ සහය ඇති ව පිළියෙළ කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සංවිධානය කරගන්න.
- සිසුන්ගේ ද සහය ඇති ව පළා වර්ග කඩා, පිරිසිදු කරගන්න.
- පළා වර්ග හොඳින් කිහිප වරක් සේදිය යුතු බවත්, එසේ සේදීමේ දී ජලයට ලුණු ස්වල්පයක් එක් කිරීමෙන් ඒවායේ රැඳී තිබිය හැකි අපේ ශරීරයට හානිකර දේ බොහෝ දුරට ඉවත්කර ගත හැකි බව ද සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.
- සිසුන්ගේ සහය ඇති ව සලාදය/මැල්ලුම සකස් කර ගන්න. (ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වන්න.)
- සලාදය හෝ මැල්ලුම හෝ නිර්මාණශීලී ලෙස පිළිගැන්වීම කෙරෙහි ද සැලකිලිමත් වන්න.
- නිවසේ දී සකස් කරගෙන ආ ආහාර වේල සමග පළා මැල්ලුම හෝ සලාදය හෝ සිසුන්ට භුක්ති විඳීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- සිසුන් දිවා ආහාරයට 'බත්' සහ පළා වර්ග ගෙන ආ දිනවල දී පළා වර්ග ආහාරයට එක්කර ගනී දැයි යන්න පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වන්න.
- පාසලේ දිවා ආහාරය සඳහා පළා වර්ග එක් කරගෙන තිබෙන සිසුන් තව දුරටත් දිරිමත් කිරීමට හා අනෙකුත් සිසුන් තුළ ඒ සඳහා උනන්දුවක් ඇති කරලීමට තරු/සිනහ මුහුණ වැනි දෑ ලබාදෙන සටහනක් සකස් කරගන්න.
- මාසය අවසානයේ එම රූප වැඩි ප්‍රමාණයක් රැස් කර ගත් සිසුන් අගය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

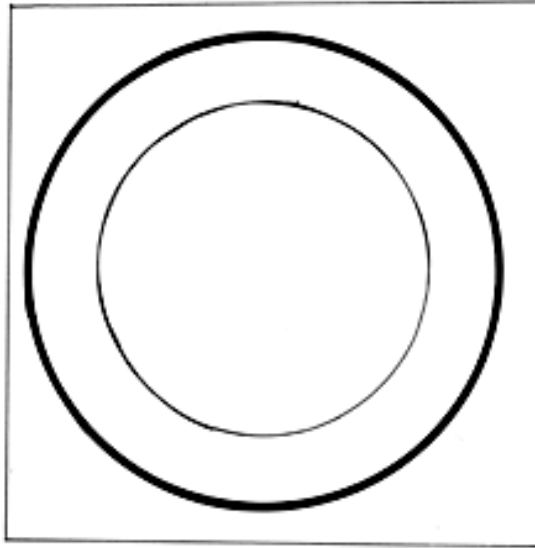
- අවට පරිසරයෙන් සපයා ගත හැකි දේශීය පලතුරු වර්ග රැගෙන එන ලෙස පෙර දිනයක දී දැරුවන්ට උපදෙස් ලබා දෙන්න.
උදා : වෙරළ, වරකා, ලොව්, උගුරැස්ස, ඇඹරැල්ල, දං, කාමරංගා, කිරල, අනෝදා, . . . වැනි
- එම පලතුරු හොඳින් සෝදා පිරිසිදු කරගන්න.
- ඒවා වෙන් වෙන් ව භාජනවලට දමා පලතුරුවල නම් කාඩ්පත්වල ලියා අදාළ භාජනයේ ඉදිරියෙන් සිසු නිරීක්ෂණයට තබන්න.
- මෙවැනි පලතුරු ආහාරයට ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව කතා බහ කරන්න.
උදා : * නිරෝග පැවැත්ම සඳහා
* ශරීර ශක්තිය වර්ධනය සඳහා . . . වැනි
- එදිනෙදා අප ගන්නා සෑම ආහාර වේලක් සඳහා ම පලතුරු එක් කරගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව සිසුන්ට අවධාරණය කරන්න.
- තව ද අප නිරන්තරයෙන් ආහාරයට ගන්නා පලතුරු වර්ග වෙනුවට අවට පරිසරයෙන් සපයාගත හැකි පිරිසිදු, රසවත්, ගුණදායක පලතුරු වර්ග බොහෝ ඇති බවත් ඒවා ආහාරයට ගැනීම ඉතා සුදුසු බවත් සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- රැස් කර ගත් පලතුරු සිසුන්ට ආහාරය සඳහා ලබා දෙන්න.
- අවට පරිසරයෙන් සපයා ගත හැකි පලතුරු යොදාගෙන පලතුරු සලාදයක්/පලතුරු බීමක් වැඩිහිටි සහභාගිත්වය ද ඇති ව සකස් කරගන්න.
- සකස් කරගත් පලතුරු සලාදය/පලතුරු බීම රස විඳීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5 :

- ආහාර නාස්තිවන ආකාර පිළිබඳ සිසු අත්දැකීම් ඔස්සේ කතාබහ කරන්න.
උදා : * එදිනෙදා නිවසේ දී ආහාර නාස්ති වන අයුරු
* දානමය කටයුතුවල දී ආහාර නාස්ති වන අයුරු
* විවිධ උත්සව අවස්ථාවල දී ආහාර නාස්ති වන අයුරු
- පන්ති කාමරයේ දී ආහාර ලබා ගැනීමෙන් පසු ව සිසුන් ඉතිරි කරන ආහාර ප්‍රමාණය එක් භාජනයකට දමා එම ප්‍රමාණය කොතෙක් ද යන්න සිසුන්ට පෙන්වන්න.
- ඒ තුළින් ආහාර අපතේ නොයැවීම පිළිබඳ ව සිසු අවධානය තවදුරටත් යොමු කරන්න.
- විවිධ ආහාර වගා කිරීම සඳහා මිනිසුන් වෙහෙස වන ආකාරය පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න. උදා : වී ගොවිතැන සඳහා
- මෙහිදී බිම සකස් කිරීමේ සිට අස්වනු නෙළීම තෙක් විවිධ වූ කටයුතු සඳහා වෙහෙස වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
- ආහාර නිපදවීම සඳහා එම කටයුතුවල නියැලෙන්නන් බොහෝ වෙහෙස වන බවත් ඒ සඳහා විශාල මුදලක් වැය වන බවත් පෙන්වා දෙමින් අප හැකි තරම් ආහාර නාස්ති කිරීමකින් තොර ව පරිභෝජනය කළ යුතු බව සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- හැකි නම් සුදුසු රූප, චිත්‍ර, වීඩියෝ දර්ශන ආදිය ඒ සඳහා යොදා ගන්න.
- ආහාර නොමැති වීම නිසා මිනිසුන් පීඩාවට පත් වී ඇති ආකාර නිරූපණය වන ඡායාරූප, වීඩියෝ දර්ශන සිසුන්ට පෙන්වා ඔවුන් කෙරෙහි සිසුන් තුළ සංවේදී බවක් මතු වන සේ කතාබහක නිරත වන්න.
- මේ අනුව ආහාර ගැනීමේ දී ආහාර නාස්ති වන අයුරින් කටයුතු නොකළ යුතු ආකාර ද පැහැදිලි කරන්න.
උදා : * ආහාර බෙදා ගැනීමේ දී අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට පමණක් බෙදා ගැනීම
* සතුන්ගෙන් හානි නොවන ආකාරයට ආහාර තැබීම

ක්‍රියාකාරකම 6:

- පෝෂ්‍යදායී ආහාර පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගැනීම සඳහා සිසුන් පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න.
- පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කරන්න.
- සෑම කණ්ඩායමකට ම බ්‍රිස්ල් බෝඩයක අදින ලද පිඟානක රූපයක් බැගින් ලබා දෙන්න.
- රූපයේ දැක්වෙන පරිදි එම පිඟානේ එක් එක් ස්ථානවල පහත සඳහන් ආහාර වර්ගවල නම් සටහන් කරන්න.

- මෙම ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදවීම සඳහා කණ්ඩායමකට එක බැගින් වන සේ පහත සඳහන් ආහාර වර්ගවල රූප ඇතුළත් කාඩ්පත් සකස් කර ගන්න.
 - උදා : * මාළු/ බිත්තර රූපය
 - * පළා වර්ගයක් සහිත රූපය
 - * ධන්‍ය වර්ගයක් සහිත රූපය
 - * බත් සහිත රූපය
 - * එළවුළු වර්ගයක් සහිත රූපය
- මේ සියලු රූප එක් බඳුනක දමා පන්තියේ මැදින් තබන්න.
- දෙන ලද සංඥාවකට අනුව ඉහත දැක්වූ ආහාර ද්‍රව්‍ය එක බැගින් ගෙන ලබා දුන් පිඟානක් සහිත රූපයේ ඇලවීමට යොමු කරන්න.
- ඒ අනුව පෝෂ්‍යදායී ආහාර පිඟානක් සකස් කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- නිවැරදි ව ක්‍රියාකාරකම නිම කරන කණ්ඩායම අගයන්න.
- පසු ව එක් එක් පිඟානේ තිබෙන ආහාර පිළිබඳ ව හා ඒවායේ පෝෂණීය අගය පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
- පෝෂ්‍යදායී ආහාර ලබා ගැනීම මගින් අපට එදිනෙදා සිදු කරන කටයුතු සිදු කිරීමට ශක්තිය ලැබෙන බවත් ලෙඩ රෝගවලින් වැළකී ජීවත් වීමට හැකි බවත් තවදුරටත් අවධාරණය කරන්න.
- පෝෂ්‍යදායී ආහාර වේලක් නියමිත ප්‍රමාණයෙන් ලබාගන්නා සේ ම දිනපතා ආහාර වේලකට පසු පලතුරක් ආහාරයට ගැනීමත් වැදගත් වන බවත් අවධාරණය කරන්න.
- දිනපතා පිරිසිදු ජලය ප්‍රමාණවත් ව පානය කිරීමේ වැදගත්කම ගැන ද සිසුන්ට අවධාරණය කරන්න. ජලය ප්‍රමාණවත් ව නොගැනීම නිසා විවිධ රෝග ආබාධ ඇතිවිය හැකි බව ද පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7

- අපට ආහාර නිසා වැලඳිය හැකි රෝගවලින් ආරක්ෂා වීම සඳහා පවත්වා ගත යුතු ආහාර පුරුදු පිළිබඳ ව සිසුන්ට අවධාරණය කිරීම සඳහා පහත සඳහන් කරුණු ද අවධාරණය කරමින් සාකච්ඡාවක් කරන්න.
 - උදා : * පැණිරස අධික ආහාර, අධික ලුණු සහිත ආහාර, අධික තෙල් සහිත ආහාර පරිභෝජනය සීමා කිරීම
 - * පැණිරස ආහාරයක් පරිභෝජනය කළ පසු හොඳින් මුඛය පිරිසිදු කිරීම
 - * බීම වැටුණු ආහාර හොඳින් සෝදා ආහාරයට ගැනීම
 - * සතුන් කා දැමූ පලතුරු වැනි ආහාර භාවිත නොකිරීම
 - * ක්ෂණික ආහාර ගැනීම හැකි තරම් සීමා කිරීම
- වැරදි ආහාර පුරුදු නිසා විවිධ රෝගබාධ මිනිසුන්ට වැලඳෙන බව සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
 - උදා : * අධික තරබාරු බව (අධික මහත)
 - * අධික කෙසග බව
 - * මුඛය ආශ්‍රිත රෝග
 - * ආමාශගත රෝග (බඩේ අමාරු)
 - * දියවැඩියාව
- මෙවැනි රෝගබාධ නිසා අපගේ එදිනෙදා කටයුතු අඩාලවීම, ඉගෙනුම් කටයුතුවලට බාධා වීම වැනි තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමට සිදු වන බව සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- එහෙයින් අප විසින් ජීවිත කාලය තුළ ම යහපත් ආහාර පුරුදු පවත්වා ගත යුතු බවත්, හැකි සෑම අවස්ථාවක දී ම ඒවා පිළිපැදීම මඟින් අපට නිරෝග සිරුරක් පවත්වා ගත හැකි බවත් සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 8

- තමා කැමති ඵලවුළු වර්ගයක් හෝ පලතුරු වර්ගයක් හෝ නිර්මාණය කිරීමට සුදුසු මැටි වර්ගයක් ගෙන එන ලෙස උපදෙස් ලබා දෙන්න.
- ඒවා යොදා ගනිමින් කැමති ආකාරයට ඵලවුළු හෝ පලතුරු වර්ගවල ආකෘති නිර්මාණයට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- පසු ව සකස් කරගත් නිර්මාණ මඳ පවනේ වේලෙන්නට හැර සායම් (non toxic) යොදාගෙන ඒවා වර්ණ ගැන්වීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- එම භාවිත කළ වර්ණ යොදා ගනිමින් හලාගත් සිහින් වැලි ද වර්ණ ගන්වා ඒවා කඩදාසියක් මත අතුරා සකස් කරගත් නිර්මාණය වට්ටිට ගම් තවරා එම වැලි නිර්මාණය වට්ටිට තවරන ලෙස සිසුන්ට උපදෙස් ලබා දෙන්න.
- සිසු නිර්මාණ අගයන්න.
- නිර්මාණ සියල්ල එක්කර ප්‍රදර්ශනයක් පවත්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 9

- ආහාරවලින් ලැබෙන පෝෂණය හා යහපත් ආහාර පුරුදු පිළිබඳ කියවෙන රචනා පද/වෙනත් නිර්මාණය කර ගත් කවි එකතුවක් සකස් කරගන්න.

උදා : * පාන් බනිස් වඩේ කොත්තු
 කරවයි අප ලෙඩට කිට්ටු
 කේක් පුඩිං තට්ටු තට්ටු
 දත් ටික අපෙ කරයි මට්ටු

බත් එළවුළු පලතුරු
 ශක්තිය දෙයි නිරතුරු

- * උඩපල ගත්තත් වට්ටක්කා . . .
- * තුන්තුඹ ගෙඩි තුනයි තුනයි
- * රන් රඹුටන් ගස් දෙකයි . . .
- ඒවා සිසුන් සමඟ තාලයට ගායනා කර, වාදනය කිරීමට ද සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- රචනාක් වෙනුවට ඒ සඳහා සුදුසු ආදේශක භාවිත කළ හැකි ය. (මේසයක්, ලොකු බිස්කට් ටින් එකක් නැතහොත් එක්රේ කාඩ් යොදා සකස් කරගත් ආදේශ භාණ්ඩයක් භාවිත කරන්න.)

ක්‍රියාකාරකම 10

- සෑම සිසුවකුට ම එකක් බැගින් වන සේ මීටර් 1ක් පමණ දිග ඉටි රෙද්දක්/පැදුරක් වැනි දෙයක් සපයා ගන්න.
- සිසුන් එළිමහනේ ඉඩකඩ ඇති ස්ථානයකට කැඳවා සිසුන් දෙදෙනා බැගින් මුහුණට මුහුණ ලා වාඩි වීමට යොමු කරන්න.
- දෙපා දෙපසට විහිදුවා එක් සිසුවකුගේ වම් පාදයේ යටි පතුල අනෙක් සිසුවාගේ දකුණු පාදයේ යටි පතුලත්, දකුණු පාදයේ යටි පතුල අනෙක් සිසුවාගේ වම් පාදයේ යටි පතුලත් මත තබා ගත යුතු ය.
- එසේ වාඩි වූ සිසුන් එකිනෙකාගේ දෑත් අල්ලා ගනිමින් දෙපසට පැද්දීමට යොමු කරන්න.

- සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “අපි විතරද” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

8. තේමාව : තොරතුරු ලැබෙන හැටි

- නිපුණතා :**
- සන්නිවේදනයේ දී භාවිත කරන විවිධ මාධ්‍ය හඳුනාගෙන ඒවා නිවැරදි ව හසුරුවයි.
 - සන්නිවේදනය හා බැඳුණු තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතය පිළිබඳ හැකියාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.
 - සන්නිවේදනයේ දී ආචාරශීලී ව කටයුතු කරයි.
 - තොරතුරු සන්නිවේදන සිදු කරන ආකාර හා සම්බන්ධ විවිධ නිර්මාණ කරයි.
 - විවිධ සංඥාවලට ප්‍රතිචාර දක්වමින් වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
 - විවිධ සන්නිවේදන විධි යොදා ගනිමින් ප්‍රකාශනාත්මක වලන සහිත ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වෙයි.
- ඉගෙනුම් පල :**
- තොරතුරු නිවැරදි ව ලබාගැනීමේ හා ලබාදීමේ හැකියා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
 - කටහඬ, අංග වලන සුදුසු පරිදි භාවිත කරමින් අදහස් හා හැඟීම් නිවැරදි ව ප්‍රකාශ කරයි.
 - තොරතුරු ලබාගැනීමට හා ලබා දීමට යොදාගන්නා විවිධ තාක්ෂණික භාණ්ඩ නිවැරදි ව හා ආරක්ෂාකාරී ව භාවිත කරයි.
 - තොරතුරු ලබා ගැනීමේ හා ලබාදීමේ දී ආචාරශීලී ව කටයුතු කරයි.
 - විවිධ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් සන්නිවේදනය සිදු කළ හැකි භාණ්ඩවල ආකෘති නිර්මාණ කරයි.
 - බිත්ති පුවත්පත් නිර්මාණය මඟින් විවිධ ප්‍රකාශන හැකියා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
 - සංඥාවලට අනුව ප්‍රතිචාර දක්වමින් වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි.
 - අභිරුපන මඟින් සිදු කරන භාව ප්‍රකාශන මනා ව සන්නිවේදනය කරමින් වින්දනයක් ලබයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- තොරතුරු නිවැරදි ව ලබා ගැනීමේ හා ලබා දීමේ වැදගත්කම අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා සිසුන් පහත ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න.
- ජේලියකට සිසුන් 10-12 පමණ වන සේ සිසුන් පෙළ ගස්වන්න.
- කිසියම් ප්‍රකාශයක් අත් සිසුන්ට නැසෙන සේ ජේලියේ සිටින අවසන් සිසුවාට පවසන්න.
උදා : ඊයේ මම කඩේ ගිහිල්ලා නංගිට මාලයකුයි, මට බෝලයකුයි ගෙනාවා.
- ගුරුවරයා විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය එම සිසුවා විසින් තමාට ඉදිරියෙන් සිටින සිසුවාට ද, එම සිසුවා විසින් තමා ඉදිරියේ සිටින අනෙක් සිසුවාට ද වශයෙන් ජේලියේ පළමු ව සිටගෙන සිටින සිසුවා තෙක් සන්නිවේදනය කළ යුතු වේ.
- සිසුන් විසින් පණිවිඩය සන්නිවේදනය කිරීමේ දී එක් වතාවක් පමණක් එය ප්‍රකාශ කළ යුතු ය.
- මේ අයුරින් සුදුසු ප්‍රකාශ කිහිපයක් යොදා ගනිමින් ක්‍රියාකාරකම සිදු කරන්න.
- ගුරුවරයා විසින් සිදු කරනු ලැබූ ප්‍රකාශය හා ජේලියේ සිටින පළමු සිසුවා විසින් ලබා ගැනුණු පණිවිඩය සියලු ම සිසුන්ට ඇසෙන සේ ශබ්ද නඟා කියන්න. එම ප්‍රකාශ දෙක අතර යම් වෙනසක් සිදු වී ඇත්නම් ඒ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ ව කතාබහ කරන්න.
- යම් තොරතුරක් කිහිප දෙනෙකු විසින් සන්නිවේදනය කිරීමේ දී විවිධ වෙනස්කම් සිදුවිය හැකි බවත් හැකි සෑම විට ම නිවැරදි තොරතුරු ගැනීමටත්, ඒ තොරතුරු නිවැරදි ව ලබා දීමටත් කටයුතු කිරීම ඉතා වැදගත් බවත් අවධාරණය වන සේ සිසුන් සමඟ කතාබහක නියැලෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- පන්තියේ සිසුන් ඉඩකඩ සහිත ස්ථානයකට කැඳවාගෙන යන්න.
- සිසුන් දෙදෙනකු ඉදිරියට කැඳවා ඔවුන් දෙදෙනාගෙන් කෙනකු තරමක් ඇතින් සිටුවන්න.
- පසු ව කිසියම් කෙටි පණිවිඩයක් අනෙක් සිසුවාට පැවසීමට යොමු කරන්න.
උදා : "මෙහි එන්න." වැනි කෙටි පණිවිඩයක්
- පසු ව පහත සඳහන් අයුරින් ඇතින් සිටින සිසුවාට ඇමතීමට යොමු කරන්න.
 - * කටහඬ භාවිත නොකර අංග වලනයෙන් පමණක් සංඥා කිරීම.
 - * කටහඬේ ශබ්දය අඩු කරමින් අත වනා පැමිණෙන ලෙස සංඥා කිරීම.
 - * කටහඬ උස් හඬින් භාවිත කරමින් අත වනා පැමිණෙන ලෙස සංඥා කිරීම.
- වඩා සාර්ථක කුමන අවස්ථාව දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- ඒ අනුව තෙවැනි අවස්ථාවේ ලබා දුන් පණිවිඩය වඩා හොඳින් අවබෝධ වීමට හේතු වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- අංග වලනය සහ කටහඬ සන්නිවේදනයේ දී ඉතා වැදගත් වන බව මෙම ක්‍රියාකාරකම ඇසුරින් අවධාරණය කරන්න.
- සන්නිවේදනයේ දී මිනිසුන් විසින් විවිධ අංග වලන පවත්වා ගනු ලබන බව කතාබහ කරන්න.
- එසේ ප්‍රදර්ශනය කළ අංග වලන පිළිබඳ ව සිසුන්ට සුදුසු උදාහරණ යොදාගනිමින් පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3 :

- සිසුන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කරන්න.
- අපට එදිනෙදා තොරතුරු ලැබෙන විවිධ ආකාර මොනවාදැයි යන්න සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
උදා : පුවත්පත්, රූපවාහිනිය, ගුවන්විදුලිය, දුරකථනය, . . . වැනි
- මෙවැනි උපකරණ කිහිපයක් පන්තියට ගෙන්වා ගන්න. නොඑසේ නම් එවැනි උපකරණ ඇති ස්ථානයකට සිසුන් කැටුව යන්න.
- එම උපකරණ නිසි ලෙස භාවිත කරන ආකාරය පිළිබඳ ව සිසුන් දැනුවත් කරන්න
උදා : * ජංගම දුරකථනයකින් ඇමතුමක් ලබා ගැනීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු පියවර
* ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම, විසන්ධි කිරීම . . . වැනි
- අප විසින් තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා භාවිත කරන භාණ්ඩ හැසිරවීමේ දී ඉතා සුපරික්ෂාකාරී විය යුතු බවත්, එසේ නොකිරීම හේතුවෙන් එම භාණ්ඩයේ ක්‍රියාකාරිත්වයට මෙන් ම තමන්ට ද හානි විය හැකි බවත් පෙන්වා දෙන්න.
උදා : * අකුණු සහිත අවස්ථාවක දී දුරකථනයකින් කථා කිරීම නිසා ඇතිවිය හැකි හානි
* අකුණු ගසන අවස්ථාවක දී රූපවාහිනිය විසන්ධි නොකිරීම නිසා සිදුවූ හානි
* පරිගණකය වැනි උපකරණ භාවිතයේ දී නිසි පරිදි ඉරියවු පවත්වා නොගැනීම නිසා ශරීරයට ඇති විය හැකි ආබාධ
- මෙවැනි සිද්ධි සම්බන්ධ සිසු අත්දැකීම් විමසමින් ආරක්ෂාකාරී ව හා නිවැරදි ව ඉහත දැක්වූ තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිත කළ යුතු බව සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

- පන්ති කාමරයේ බිත්ති පුවත්පතක් පවත්වා ගැනීම සඳහා සුදුසු ස්ථානයක් සකසා ගන්න.
- බිත්ති පුවත්පත සඳහා සිසුන් තුළ ඇති ප්‍රකාශන හැකියා මතු වන ආකාරයෙන් නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීමට සෑම සිසුවකු ම යොමු කරන්න.
- එම බිත්ති පුවත්පතට පහත දැක්වෙන ආකාරයේ සිසු නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කරන්න.
 උදා : * සරල ගීත, කවි
 * චිත්‍ර/ඡායාරූප
 * නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම් (කොලාජ්, ඔරිගාමි වැනි නිර්මාණ)
- මෙය සාර්ථක නිර්මාණශීලී එකතුවක් බවට පත් කිරීමට ගුරුවරයා නිරන්තර අධීක්ෂණයේ යෙදිය යුතු ය.
- බිත්ති පුවත්පත වර්ෂය පුරා පවත්වාගෙන යාමට හා එහි ඇතුළත් දේ පරිශීලනයට සිසුන් තව දුරටත් උනන්දු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- සන්නිවේදනයේ දී ආචාරශීලීව තොරතුරු ලබා ගැනීමේ හා ලබා දීමේ වැදගත්කම පැහැදිලි කිරීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමේ සිසුන් යොදවන්න.
- ඒ සඳහා පහත දැක්වෙන ආකාරයේ සුදුසු ප්‍රකාශ කිහිපයක් තෝරා ගන්න.
 උදා : * පැන්සල දෙන්න.
 * එහෙට යන්න
 * වතුර ටිකක් දෙන්න.
- මෙවැනි ප්‍රකාශ වඩාත් ආචාරශීලී ව ඉදිරිපත් කළ හැකි ආකාරය හඳුනා ගන්න.
 උදා : * කරුණාකර පැන්සල දෙන්න.
 * කරුණාකර එහෙට යන්න
 * මට වතුර ටිකක් දෙන්න පුළුවන් ද ?
- ඒ අනුව සන්නිවේදනයේ දී ආචාරශීලී වචන භාවිතය, හඬ මෘදු ව භාවිත කිරීම තමා අන් අයට ප්‍රියමනාප වීමට හේතු වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- දෙදෙනකු හමුවීමේ දී ආචාරශීලී ව කතාබහ කිරීමක් ආදර්ශනය සඳහා පන්තියේ සිසුන් දෙදෙනා බැගින් වෙන් කරන්න.
- පහත දැක්වෙන ආකාරයේ දෙබසක් පන්තියේ සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
 උදා : හිරුජ - මම හිරුජ. ඔයාගේ නම මොකක් ද ?
 සඳරු - මම සඳරු
 හිරුජ - සඳරු මගේ සපත්තුව ගැලවීලා. කරුණාකර ඔයාට පුළුවන් ද මේ පොත අල්ලා ගන්න මම සපත්තුව දමා ගන්නකන්. (පොත ලබා දෙමින්)
 සඳරු - දෙන්න. දෙන්න. මට පුළුවන්
 හිරුජ - ආ. හරි දන් පොත දෙන්න. ඔයාට ගොඩක් ස්තූති යි.
 සඳරු - ඔයාට උදවු කරපු එක මට සතුවක්.
- ඉහත සඳහන් ආකාරයේ දෙබස් කිහිපයක් නිර්මාණය කර ඒවා සිසු යුගලයන් වෙත ලබා දී ආදර්ශනය කරවන්න.
- අවස්ථා මාරු කරමින් සෑම සිසුවකුට ම අත්දැකීම් ලබා දීම සිදු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

- හිස් ගිනිපෙට්ටි, යෝගට් කෝප්ප, නූල්, නූල් කෝන් වැනි දේ උපයෝගී කර ගනිමින් සෙල්ලම් දුරකථනය නිර්මාණයට සිසුන් යොමු කරන්න.
- යම් අයකුට දුරකථන පණිවිඩයක් ලබා දීමේ දී/ලබා ගැනීමේ දී ආචාරශීලී ව එය කරන අයුරු පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
- මෙහි දී ආචාරශීලී වචන භාවිතය සහ කටහඬ භාවිත කළ යුතු අයුරු පිළිබඳ ව සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
- මේ පිළිබඳ ව හුරුවක් ලැබීම සඳහා පහත සඳහන් ආකාරයේ දුරකථන සංවාදයක සිසුන් නිරත කරවන්න. මේ සඳහා සිසුන් දෙදෙනා බැගින් කණ්ඩායම් කරන්න.
- සාදාගත් දුරකථන යොදා ගනිමින් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

උදා : සවිත් - හලෝ. මම සවිත්. ඔය කවීන් ද කතා කරන්නේ ?

කවීන් - ඔව් මම කවීන්

සවිත් - හෙට ඔයා ඉස්කෝලෙ එනවා ද ?

කවීන් - ඔව් මම ඉස්කෝලෙ එනවා.

සවිත් - එහෙනම් කරුණාකරලා ඔයාට පුළුවන් ද මට ඔයාගේ ජනකවි පොත ගෙනත් දෙන්න.

කවීන් - හොඳයි මම ගේන්නම්.

සවිත් - බොහොම ස්තූතියි කවීන්

- සිසුන්ට සමීප අවස්ථා හඳුනා ගනිමින් මෙවැනි සංවාද කිහිපයක් සිදු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7

- සිසුන් ඉඩකඩ සහිත ස්ථානයකට ගෙනගොස් රවුමක ආකාරයට සිටුවන්න.
- තොප්පියක්/බෝලයක්/බෝනික්කකු වැනි එක් දෙයක් සපයා ගන්න.
- කැසට් යන්ත්‍රයක් ආධාරයෙන් ළමා ගීතයක් වාදනය වීමට සලස්වන්න. එම වාදනය ආරම්භ වූ සැණින් තෝරාගත් උපකරණය (බෝලය) අතින් අත යැවීම ආරම්භ කළ යුතු වේ.
- ගුරුතුමිය ඤාණික ව ගීතය/වාදනය නතර කරන අවස්ථාවේ දී බෝලය අතැති සිසුවා තරගයෙන් ඉවත් වේ.
- නැවත පෙර පරිදි ම වාදනය ආරම්භ කර තරගය ක්‍රියාත්මක කරන්න.
- මෙසේ වරින් වර ගීතය වාදනය වීමට සලස්වමින් හා නතර කරමින් අවසන් සිසුවා තෙක් ක්‍රියාකාරකම දිගට ම සිදු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 8

- ගෘහස්ථ/ජංගම දුරකථනයක් නිර්මාණය සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඒ සඳහා පහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය රැස් කරගන්න.
- මැටි, ක්ලේ, කාච්ඛෝච්චි, ගම්, කතුරු, වර්ණවත් කඩදාසි, දියර වර්ණ
- සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කර කැමති මාධ්‍යයක් යොදා ගනිමින් ජංගම/ගෘහස්ථ දුරකථනයක් නිර්මාණයට යොමු කරන්න.
 උදා : * ක්ලේ යොදා ගනිමින් දුරකථනයක් නිර්මාණය
 * මැටි යොදා ගනිමින් දුරකථනයක් නිර්මාණය
- ඒවා වර්ණ ගන්වා/පාට කඩදාසි අලවා වර්ණවත් කර ගන්න.
- සිසු නිර්මාණ අගයන්න.

ක්‍රියාකාරකම 9

- අභිරුපණයක් සිදුකළ හැකි ආකාරය පිළිබඳ ව සිසුන් දැනුවත් කරන්න. ගුරුවරයා විසින් පහත සඳහන් අවස්ථාවලින් එකක් අභිරුපණයක් මඟින් නිරූපණය කර පෙන්වන්න.
- දරුවන්ට කළ හැකි මට්ටමේ අභිරුපණ එක් එක් තුණ්ඩුවක එක බැගින් ලියා ගන්න
 උදා : * උදේ නැගිටලා, දත් මැදලා, මුහුණ සෝදනවා.
 * මල් කඩනවා
 * වාහනයක් එළවනවා
 * ඉදිකටුවකට නූල් දමා ඇඳුමක් අතේ මහනවා
 * බයිසිකලයක් පදිනවා
 * දුරකථන ඇමතුවක් ගෙන කථා කරනවා.
 * පොල් ගානවා.
 * ගහක් උඩ තියෙන පලතුරක් කඩනවා
- මෙවැනි අවස්ථා කුඩා කඩදාසිවල ලියා, ලියූ කොළ රෝල් කර කුඩා භාජනයකට දමන්න.
- සෑම සිසුවෙකුටම අවස්ථාවක් ලැබෙන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා එක් තුණ්ඩුව බැගින් තෝරාගෙන පන්තියේ අනෙක් සිසුන් ඉදිරියේ ඒවා ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන් දිරිමත් කරන්න.
- සිසුන්ගේ සෑම ඉදිරිපත් කිරීමක් ම අගයන්න.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “කාට කාටත් පාඩමක්” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

9. තේමාව : වටපිටාවේ සිදුවන වෙනස්කම්

- නිපුණතා :**
- පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් සහ ඒවාට සතුන් දක්වන ප්‍රතිචාර ගවේෂණය කර වාර්තා කරයි.
 - ආසන්න පරිසරයේ අහිතකර වෙනස්කම් හිතකර බවට පත් කර ගනියි.
 - ස්වාභාවික පරිසරයේ ඇති විය හැකි හදිසි තත්ත්වයන් පිළිබඳ විමසිලිමත් ව කටයුතු කරයි.
 - වටපිටාවේ වෙනස්කම් සමඟ ක්‍රියා කරවිය හැකි නිර්මාණ කරයි.
 - සමීප පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් ඇසුරින් වලන ගවේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
 - අවකාශය භාවිත කරමින් වින්දනාත්මක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
- ඉගෙනුම් පල :**
- වැස්ස, සුළඟ නිසා පරිසරයේ සිදු වන වෙනස්කම් කිහිපයක් නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කරයි.
 - වැස්ස හා සුළඟ නිසා ඇති වන අහිතකර වෙනස්කම් හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
 - වැස්ස, සුළඟ නිසා ආසන්න පරිසරයේ සිදු වන අහිතකර බලපෑම් අවම කර ගැනීමට දායක වෙයි.
 - සුළඟ ආධාරයෙන් ක්‍රියා කරවිය හැකි උපකරණ නිර්මාණය කර භාවිත කරයි.
 - සමීප පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් ඇසුරින් ශාරීරික නම්‍යතා වර්ධනයට උපකාරී වන වලන ගවේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි.
 - වටපිටාවේ සිදුවන වෙනස්කම් සම්බන්ධ කවි/ගී ගායනා කරමින් රංගනයේ යෙදෙයි.
 - සුළඟේ ආධාරයෙන් නාද නිපදවිය හැකි උපකරණ නිර්මාණය කර භාවිත කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- සුළඟේ වේගය අඩු වැඩි වශයෙන් පවත්නා අවස්ථා කීපයක දී පරිසරයේ ඇති වන වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- උදා : *
- * ශාක පත්‍රවල සෙලවීම සිදු වන අයුරු,
 - * ශාක පත්‍ර කඩදාසි කැබැලි සුළඟේ ගසාගෙන යන අයුරු, ශාක පත්‍ර, කඩදාසි සුළඟේ ගසාගෙන යන අයුරු
- සිසු නිරීක්ෂණ වාර්තා කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. මෙහි දී සුළඟේ වේගය අනුව සිදුවන වෙනස්කම් ද විවිධ වන බව පෙන්වා දෙන්න.
 - සුළඟ නිසා ගස්වැල්වල සිදුවන වෙනස්කම් හේතුවෙන් පරිසරයේ ඇතිවන සුන්දරත්වය විදහා දක්වන ආකාරයේ වලන ඉදිරිපත් කිරීමට ද සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
 - සිසු නිරීක්ෂණ චිත්‍ර මඟින් ඉදිරිපත් කිරීමට ද යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2 :

- සුළඟ නිසා ආසන්න පරිසරයේ සිදුවිය හැකි අයහපත් බලපෑම් මොනවා ද යන්න සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
- මෙහි දී පහත සඳහන් කරුණු මතු කර දක්වන්න.
 - * ගස්වැල්වල අතු කඩා වැටීම
 - * වහලවලට යොදා ඇති තහඩු වැනි ආවරණ සුළඟේ ගසාගෙන යාම
- පාසල් වත්තේ සිදු කරනු ලබන නිරීක්ෂණ වාර්තාවක් මඟින් සුළඟ නිසා යම් අහිතකර බලපෑමක් ඇතිවිය හැකි ස්ථාන වෙතොත් ඒවා හඳුනා ගැනීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

- උදා : * සුළඟ නිසා යම් අහිතකර බලපෑමක් සිදු වේ යැයි අනුමාන කළ හැකි ගසක්
- * සුළඟ නිසා යම් අහිතකර බලපෑමක් සිදු වේ යැයි අනුමාන කළ හැකි ගොඩනැගිලි හා ඒවායේ දොරවල්, ජනේල
- මෙවැනි ස්ථානවල දී සිදුවිය හැකි බාධක හා අනතුරුවලින් ආරක්ෂා විය හැකි ආකාර සහ ඒ සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
 - සිසුන්ගේ දායකත්වය සහිත ව යම් වෙනසක් කළ හැකි ස්ථානයක් වේ නම් එම ස්ථානය සුළඟින් බාධාවක්, හානියක්, අනතුරක් සිදු නොවන ස්ථානයක් බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්න.

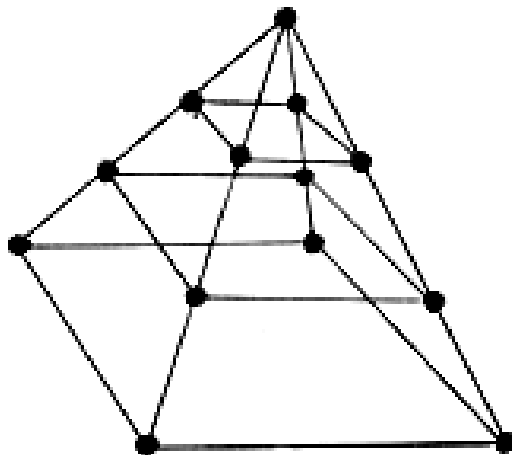
ක්‍රියාකාරකම 3

- සුදුසු අවස්ථාවක සුළඟින් පරිසරයට සිදු වූ හෝ බලපෑම පිළිබඳ ව සොයා බැලීමට ඒ සඳහා සුදුසු අවස්ථාවක දී පරිසරය නිරීක්ෂණය කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
 - ඒ අනුව පරිසරයේ සිදු වී ඇති වෙනස්කම් හඳුනා ගන්න.
- උදා : * කොළ වැටී තිබීම
- * ගස්වල අතු කැඩී තිබීම
- * වහලවලට හානි සිදුවී තිබීම
- * ගස්වැල්, මල් පඳුරු ඉදිරි වැටීම
- * ජනෙල් දොරවල් සුළඟට වැසීම නිසා හානි සිදුවී තිබීම
- සුළගේ ස්වභාවය අනුව පරිසරයට සිදුවන බලපෑම් අඩු වැඩි විය හැකි බව ද පෙන්වා දෙන්න.
 - ගස්වල කොළ ඇතිත් සහ ළඟින් වැටී තිබෙන අයුරු පිරික්සන්න. එසේ වූයේ සුළඟ නිසා බව පැහැදිලි කරන්න.
 - ඒ අනුව සුළගේ බලපෑමෙන් පරිසරයට විවිධ මට්ටමේ හානි සිදුවන බව පෙන්වා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

- ඉරටු/බීම බට සහ ක්ලේ/පදම් කළ මැටි යොදා ගනිමින් පහත රූපයේ සඳහන් පරිදි විවිධ හැඩ සහිත විවිධ උස ප්‍රමාණයෙන් යුතු කුලුනක ආකාරයේ ඇටවුම් කිහිපයක් සකස් කිරීමට සිසුන් කණ්ඩායම් වශයෙන් යොමු කරන්න.

උදා :

- මේ සඳහා සෑම සිසු කණ්ඩායමකට ම ඉරටු/බීම බට 20-25ක ප්‍රමාණයක් හා ක්ලේ/පදම් කළ මැටි අවශ්‍ය ප්‍රමාණයෙන් ලබා දෙන්න.
- සිසුන් නිර්මාණය කළ සෑම ඇටවුමක ම මුදුනේ කඩදාසිවලින්/සවිකොළවලින්/සෙලොෆේන් වැනි වර්ණවත් කඩදාසිවලින් විවිධ ප්‍රමාණයේ විවිධ හැඩ සහිත කොඩි එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ සවි කරන්න.

- සුළං හමන ස්ථානයක හෝ විදුලි පංකාවක් ක්‍රියාත්මක කර ඇති ස්ථානයක හෝ එම ඇටවුම් තබා සුළඟින් නොවැටී දිගු වේලාවක් පවතින කුඳුන තෝරන්න.
 - ඒ අනුව පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් සිසුන් සමඟ කතාබහක නියැලෙන්න.
- උදා : * වැඩි වේලාවක් සුළඟ හේතුවෙන් නොවැටී තිබුණේ කුමන ඇටවුම ද ?
- * ඉක්මනින් වැටුණේ කොඬි කීයක් සහිත ඇටවුම ද ?
 - * ඉක්මනින් වැටුණු ඇටවුමේ හැඩය සහ උස ප්‍රමාණය කෙබඳු ද ?
 - * සුළඟ නිසා යම් ඇටවුමක් නොවැටී තිබුණේ නම් එසේ වීමට හේතු කුමක් විය හැකි ද ?

ක්‍රියාකාරකම 5 :

- වර්ෂාවකින් පසු අවට පරිසරය නිරීක්ෂණය සඳහා ආරක්ෂාකාරී ව සිසුන් කැඳවාගෙන යන්න.
 - වැස්ස නිසා පස සෝදාගෙන ගිය තැන්, වැසි වතුර රැඳුණු තැන්, දියසෙවල බැඳී ඇති තැන්, ගොඩනැගිලිවල තෙමෙන තැන් ආදිය පෙන්වමින් වාරිකාවේ යෙදෙන්න.
 - ගල් වැටි, තණකොළ සහිත ස්ථාන සහ පස නිරාවරණය වී පවතින ස්ථානවල පස සේදී යාම සන්සන්දනය කරමින් කතාබහ කරන්න.
 - පොලිතින් කවර, වෙනත් අපද්‍රව්‍ය ආදිය හේතුවෙන් කාණුවල ජලය බැසීම අවහිර වී ඇති අයුරු නිරීක්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.
 - පත්ති කාමරයට/නිවෙසට/ගෙවත්තට වැස්සෙන් වන බලපෑම අවම කර ගැනීමට සිදු කළ හැකි දෑ පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න.
 - සිසුන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් හැකි පමණින් එම ස්ථානවලට වැස්සෙන් වන බලපෑම අවම කරගත හැකි ආකාරයේ ක්‍රියාකාරකමකට සිසුන්ට දායක වීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- උදා : * තණකොළ පිඩැලි, ගල්වැටි ආදිය බැඳීම

ක්‍රියාකාරකම 6

- වැස්ස, සුළඟ වැනි අවස්ථාවලට අදාළ ව නිදහසේ විත්‍ර ඇදීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- වැස්ස හා සුළඟ නිසා සිදුවන හානි පිළිබඳ වත්, ඒවායෙන් ආරක්ෂා වීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ වත් සටහන් කර ඇති කාඩ්පත් කිහිපයක් සකස් කර ගන්න.

උදා :

කුඩ හාවිතය	සුළඟ හමන දිශාවට ආනත ව ද්‍රව්‍ය තැබීම
වැහි කබාය පැලඳීම	පැළවලට ආධාරක යෙදීම
වහලවල තීන්ත ආලේපය	ගස්වල අනාරක්ෂිත අතු කපා දැමීම
ලීවල කළුතෙල් ගැම	ජනෙල් දොරවල් සුළඟින් වැසීම වැළැක්වීමට අගුල් යෙදීම/බරක් තැබීම
වතුර බැසයන කාණු යෙදීම	
පිඩැලි ඇල්ලීම	
ගල්වැටි බැඳීම	
නිවෙස්වල වහල යෙදීම	

- ඩිමයි කඩදාසියක පහත දැක්වෙන ආකාරයේ සටහනක් ගොඩනඟා ගන්න.

වැස්සෙන්/සුළඟින් වන හානි	වැස්සෙන්/සුළඟින් ආරක්ෂා වීමට කළ යුතු දේ

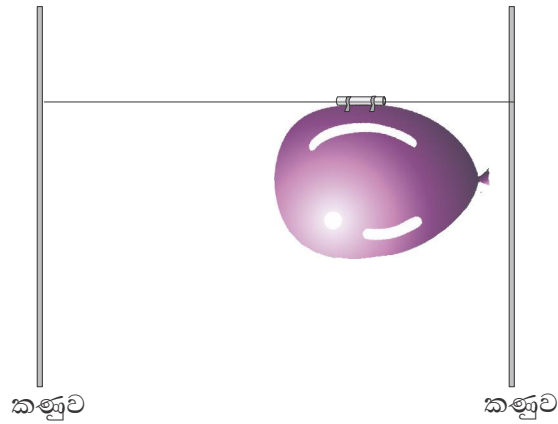
- සකස් කරගන්නා ලද කාඩ් පත්‍රිකා එහි ඇලවීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- මේ අනුව වැස්සෙන් හා සුළඟෙන් සිදුවන බලපෑම් අවම කර ගැනීමට අපට විවිධ උපක්‍රම භාවිත කළ හැකි බව තව දුරටත් සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7 :

- අවිච්චි, වැස්ස, සුළඟ නිසා සමීප පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් ඇසුරින් වලන ගවේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
 - උදා : * මද සුළං ඇති අවස්ථාවක ගස් සෙලවෙන ආකාරයට සෙලවීම
 - * ක්‍රමයෙන් සුළඟ වැඩි වන විට ගස් සෙලවෙන ආකාරයට සෙලවීම
 - * පොදු වැස්සක් වැටෙන ආකාරයට සෙමෙන් උඩ පැනීම
 - * වැස්ස ක්‍රමයෙන් වැඩි වන ආකාරයට ක්‍රමයෙන් වේගය වැඩි කරමින් උඩ පැනීම
 - * ඉර පායාගෙන එන විට මලක් පිපිගෙන එන ආකාරය, ඉර බැසගෙන යන විට මල ක්‍රමයෙන් පරවීගෙන යන ආකාරය පෙන්වීම
- සිසුන් වැස්ස හා සුළඟ ලෙස සිසුන් කණ්ඩායම් කර 'වැස්ස වහිනවා' ලෙස පැවසූ විට 'වැස්ස' කණ්ඩායමත්, 'සුළං හමනවා' යැයි පැවසූ විට 'සුළඟ' කණ්ඩායමත් ඊට අදාළ වලන ගවේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදීමට යොමු කරන්න.
- කණ්ඩායම් මාරු කරමින් ඉහත අවස්ථා නිරූපණයට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 8 :

- 'බැඳුන් රොකට්ටුවක්' සාදා ගැනීම සඳහා යොදා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය කිහිපයක් රැස් කර ගැනීමට සිසුන්ට උපදෙස් දෙන්න. උදා : බැඳුන්, නූල්, බීම බට, සෙලෝටේප්
- සිසුන් එළිමහන් ස්ථානයකට රැගෙන ගොස් පහත දැක්වෙන ආකාරයේ බැඳුන් රොකට් සැදීමට සිසුන් කණ්ඩායම් වශයෙන් යොමු කරන්න.
- පිම්බූ බැඳුනයකට බීම බටයක් අලවා, බීම බටය තුළින් නූලක් යවන්න.
- රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට නූලෙහි දෙකෙළවර ස්ථාන දෙකකට සවි කිරීමට සලස්වන්න.
- පහත අවස්ථාවල දී බැඳුන් රොකට්ටුව ගමන් කරන දිශාව පරීක්ෂා කර බැලීමට යොමු කරන්න.
 - උදා : * බැඳුනය නූල මැදට ගෙන විවෘත කෙළවර නොලිහා
 - * බැඳුනය නූල මැදට ගෙන විවෘත කෙළවර මුදවා
- බැඳුනයේ විවෘත කෙළවර එක වර ලිහා හෝ කපා හෝ සිදුවන දේ නිරීක්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.
- නූලෙහි දෙකෙළවර විවිධ ආනතිවලින් සවි කර වඩා වේගවත් බැඳුනය යැවිය හැකි අවස්ථාව සොයා බැලීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- විවිධ ප්‍රමාණයේ බැඳුම් යොදා ගනිමින් ද මෙම ක්‍රියාකාරකම සිදුකර වෙනස්කම් හඳුනා ගන්න.

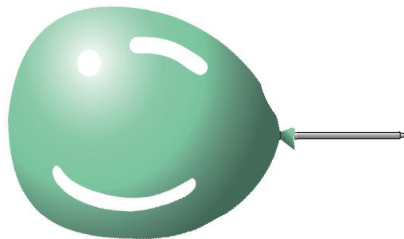
ක්‍රියාකාරකම 9 :

- සුළඟේ ආධාරයෙන් නාද නිපදවිය හැකි උපකරණ නිර්මාණය සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න.

උදා : බැලූනයකට ඉවත ලන පෑන් බටයක් සවි කිරීමෙන් හඬ නිපදවිය හැකි නළාවක් නිර්මාණය

කර ගන්නා ආකාරය :

- * බැලූනයක කට තුළට පෑන් බටයක අඟලක තරම් වන ප්‍රමාණයක් දමා එය හොඳින් සවි වන ආකාරයට ගැටගසා ගන්න.
- * පෑන් බටය ආධාරයෙන් බැලූමට සුළං පුරවා ගන්න.

- පුරවා ගත් සුළං නැවත පිටතට නිකුත් කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- නැවත බැලූමට සුළං පුරවා නිකුත් වූ හඬ වෙනස් කරමින් සුළං පිට කිරීමට කළ හැකි දේ පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න.

උදා : * සුළං නිකුත් වන විවරය ඇරීම, වැසීම මගින්

- * සුළං නිකුත් වන විවරය අඩක් ඇරීම මගින්
- * විවිධ ප්‍රමාණයේ පෑන් බට භාවිතය මගින්

- සිසුන් විසින් කරනු ලබන යෝජනා අත්හදා බැලීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- පොල් කොළයක්/ගොක් කොළයක් ආදිය මගින් නළාවක් සෑදීමට ද සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- හඬ විවිධාකාරයට නිකුත් කිරීම පිළිබඳ අත්හදා බැලීම් සිදු කිරීමට සිසුන්ව යොමු කරන්න.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “වළාකුලේ හපන්කම” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

10. තේමාව : අපේ යහපැවැත්ම

නිපුණතා : • මනා සංවිධානයකින් යුතු ව කටයුතු කිරීමෙන් තම කාර්ය සාර්ථක ව සිදු කර ගනියි.

- යහගුණ අගය කරමින් එම ගුණාංග පවත්වාගෙන යෑමට කටයුතු කරයි.
- වගකීම් ඉටු කරමින් පොදු කටයුතු සඳහා දායකත්වය ලබා දෙයි.
- යහපැවැත්මට අදාළ නීතිරීති පිළිගනිමින් නීතිගරුක ව හැසිරෙයි.
- යහපුරුදු පවත්වා ගැනීම සඳහා ඉවහල් වන ආකාරයේ නිර්මාණ කරයි.
- ශාරීරික සහ මානසික යෝග්‍යතාව පවත්වා ගැනීමට ඉවහල් වන ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වෙයි.
- වින්දනාත්මක ප්‍රවේශ භාවිත කරමින් යහපත් වර්යා පිළිබිඹු කරයි.

ඉගෙනුම් පල : • පාසලේ දී තම ඵදිනෙදා කටයුතු පිළිවෙළට සහ ක්‍රමවත් ව පවත්වාගනියි

- පන්ති කාමරයේ/පාසලේ දී පැවරෙන කාර්යයන් සාමූහික ව ඉටු කිරීමට දායක වෙයි.
- පාසලේ කටයුතුවල දී යහපත් හැසිරීම් ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- පන්ති කාමර ක්‍රියාකාරකම්වල නියැළීමේ දී තමාගේ වාරය ලැබෙන තෙක් සිටියි.
- පාසලේ පොදු නීතිරීතිවලට අනුගත ව ක්‍රියා කරයි.
- සාමූහිකත්වය ඉස්මතු වන ක්‍රීඩාවල යෙදෙයි.
- යහපුරුදු අවධාරණය කෙරෙන කවි, ගී රැස් කර ගායනා කරයි.
- යහපුරුදු ප්‍රදර්ශනය වන භූමිකා රංගන ඉදිරිපත් කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- තම ඵදිනෙදා කටයුතුවල දී පිළිවෙළට හා ක්‍රමවත් ව කටයුතු කිරීමේ අවශ්‍යතාව මතු කර දැක්වීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමේ සිසුන් යොදවන්න.
- පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කරන්න.
- සිසුන් ඵදිනෙදා භාවිත කරන පොත් කිහිපයක් කණ්ඩායමේ මේසය මතට දමා එම පොත් නිරීක්ෂණයට යොමු කරන්න.
- මේවා අතරින් වැඩිපුර ම අපවිත්‍ර වී ඇති, පොඩි වී ඇති පොත් තෝරා ගන්න.
- ඒවා අතරින් හොඳින් පරිහරණය කර ඇති පොත් ද තෝරා ගන්න.
- එය අගය කරමින් මෙසේ සමහර පොත් හොඳින් පැවතීමටත්, අනෙක් පොත් එසේ නොවීමටත් හේතු කුමක් විය හැකි දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න.

- උදා : * පොත් පොඩි වී තිබීම
- * අපවිත්‍ර වී තිබීම
 - * පිටකවර නොමැති වීම
 - * පොත් එහෙ මෙහෙ විසි කිරීම
 - * මේසය මත ඇති දූවිලි/අත්වල කුණු පොත්වල ගැවීම
 - * තෙමීම
 - * පැන්-පැන්සල්වලින් කුරුටු ගා තිබීම . . . වැනි කරුණු

- මෙසේ සමහර පොත් අපිරිසිදු වීමට හේතු විය හැක්කේ කුමන කරුණු ද යන්න පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතා බහ කරන්න.
- පොත්පත් හොඳින් පවත්වාගෙන යන සිසුන් හඳුනා ගෙන පන්තියේ ඉදිරියට කැඳවා ඔවුන්ගේ පොත්පත් ප්‍රදර්ශනය කරමින් ඇගයීමට ලක් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2 :

- පන්ති කාමරයේ ඉගෙනුම් කටයුතු සිදු කිරීමේ දී ද පිළිවෙල හා ක්‍රමවත් බව පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව මතු කරන්න.
- මේ සඳහා පහත සඳහන් එක් එක් කරුණක් පිළිබඳ ව සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
 - * තමාගේ පොත් බැගය/වතුර බෝතලය තබා ඇති ස්ථානය සහ එය ක්‍රමවත් ව තබා තිබේ ද?
 - * පන්ති කාමරයේ එදිනෙදා සිසුන් පරිහරණය කරන ලී බඩු හා උපකරණ පිළිවෙලකට තබා තිබේ ද ?
 - * දෛනික ව භාවිත කරන ඉගෙනුම් උපකරණ තබා ඇති ස්ථාන හා ඒවා තබා ඇති අයුරු නිවැරදි ද ?
- මේවා පිළිවෙලට සහ ක්‍රමවත් ව පවත්වා ගෙන යන්නේ ද යන්න විමසා බලන්න.
- මෙවැනි ස්ථාන පිළිවෙලට හා ක්‍රමවත්ව පවත්වා ගැනීම හේතුවෙන් තම පන්ති කාමරය ප්‍රසන්න ස්ථානයක් වන බව ද අලංකාර වන බව ද සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- ඒ තුළින් ඉගෙනුමට ප්‍රිය පරිසරයක් ඇති වන බව ද පැහැදිලි කරන්න.
- තම පන්තිය දිනපතා පිළිවෙලට ක්‍රමවත් ව පවත්වාගෙන යාමට සිසුන් යොමු කරමින් එම කාර්යවල නියැලෙන සිසුන් නිරන්තර ඇගයීමට ලක් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3 :

- පන්තියේ/පාසලේ කටයුතුවල දී සිසුන් දක්වන යහපත් හැසිරීම් පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා සිසුන්ව පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමේ යොදවන්න. සිසුන්ට තමන් කැමැති යහළුවකු (එක් යහළුවකු පමණක්) තෝරාගෙන සිසු යුගල වශයෙන් වෙන් කරන්න.
- එසේ හඳුනා ගැනීමෙන් පසු ව එම යහළුවා තුළ ඇති යහපත් ගුණාංගයක් බැගින් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව සලසන්න.
- මේ අන්දමින් සියලු ම දෙනාගේ අදහස්වලට සවන් දෙන්න. ඒවා එකිනෙක ගුරුතුමිය විසින් කළ ලැල්ලේ සටහන් කරන්න.

උදා : * මගේ යහළුවා උදෙන් ම පාසල් එනවා.

* එයා මට පාඩම් වැඩවල දී උදවු කරනවා.
- සිසුන්ගේ තෝරා ගැනීම්වලට අමතර ව සිසුන් විසින් පවත්වාගත යුතු යහපත් වර්ග ලෙස පහත සඳහන් කරුණු උදාහරණ ලෙස ගෙන හැර දක්වමින් තව දුරටත් පැහැදිලි කිරීම කරන්න.
- මෙහි දී මතු කරන කරුණු අතරින්,
 - * පන්තියේ දී පැවරෙන වැඩක් හොඳින් ඉටු කිරීම.
 - * ගුරුවරුන්ට සහ පාසලේ සේවය කරන අනෙකුත් පිරිසට ගෞරවයෙන් යුතුව කටයුතු කිරීම.
 - * යහළුවකු හෝ වෙනත් කෙනෙකු හෝ උදවුවක් ඉල්ලූ විට එය තමාට හැකි අයුරින් සහය වීම.
 - * තවත් කෙනකු සමඟ කතාබහ කිරීමේ දී සංයමයෙන් යුතු ව කතා කිරීම.
- මෙවැනි ගුණාංගවලින් යුතු සිසුන් සිටින පන්ති කාමරයක්/පාසලක් වන බව පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

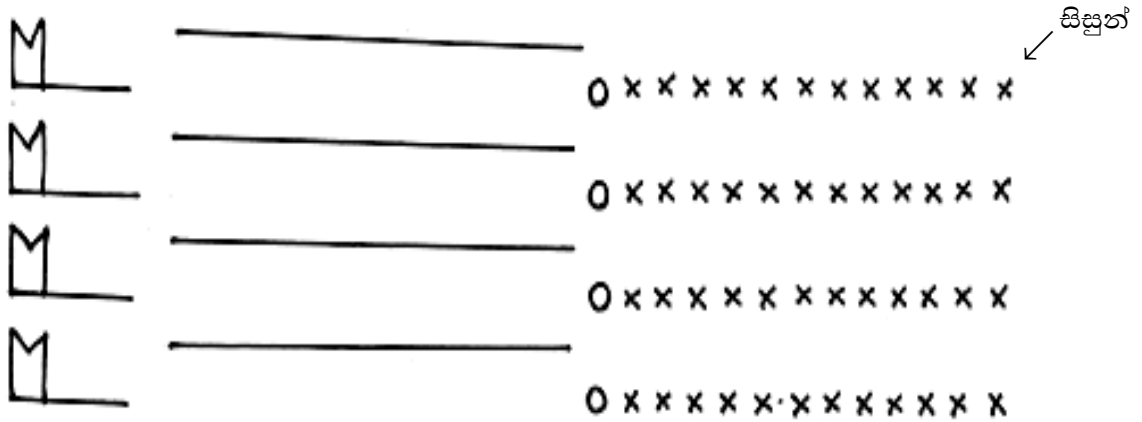
- යහපත් දරුවකු විසින් පවත්වා ගත යුතු හොඳ ගුණාංග මතුවන සරල කවි, ගී කිහිපයක් සපයා ගන්න.
- උදා : * සිරිමත් කවි
* සිරිත් මල්දමේ කවි
- මේවා අතරින් කවි, ගී කිහිපයක් තෝරා ගෙන ඒවා ගායනා කරමින් ඒවායෙහි මතු කර දැක්වෙන ගුණාංග පිළිබඳ ව කතා බහ කරන්න.
- පසු ව ඒවා සිසුන් සමඟ ගායනා කරන්න.
- සිසුන් ගීත, කවි ගායනා කරන අතර ඒවා පටිගත කර ගන්න. නැවත එම පටිගත කළ කවි, ගී සිසුන්ට ඇසීමට සලස්වන්න.
- තෝරා ගත් කවි අතරින් කිහිපයක් ප්‍රදර්ශනය කිරීමට සුදුසු පරිදි විශාල ප්‍රමාණයෙන් කාඩ්පත් කිහිපයක ලියා සකස් කර ගන්න.
- ඒවා පාසලේ සුදුසු ස්ථානවල සවි කර ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- මෙම කවිවලින් කියවෙන කිසියම් ගුණාංගයක් චිත්‍රයට නැඟීමට සිසුන්ට අවස්ථාව සලසන්න.
- ඒවා පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- මෙම කවි සුදුසු පරිදි තෝරා ගනිමින් දිනපතා එවැනි කවියක් හෝ ගීතයක් ගායනා කර පන්තියේ වැඩ කටයුතු ආරම්භ කිරීමට කටයුතු සැලසුම් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5 :

- පාසලේ එදිනෙදා කටයුතුවලට සම්බන්ධ සිසුන් විසින් පවත්වා ගත යුතු සරල නීති රීති කිහිපයක් හඳුනා ගන්න.
- උදා : * නියමිත වේලාවට පාසලට පැමිණිය යුතු බව
* නියමිත වේලාවට කලින් පාසලින් පිට නොවිය යුතු බව
* අන් සතු දේ නොගැනීම
* ගුරුවරුන්ගේ උපදෙස්වලට කීකරු විය යුතු බව
* පාසලේ ඇති දේපළවලට/සම්පත්වලට හානි නොකිරීම වැනි කරුණු
- මෙවැනි නීති රීති පවත්වා ගැනීම මගින් අපට හා පාසලට අත්වන වාසිදායක තත්ත්ව පිළිබඳ ව කතාබහ කරන්න.
- උදා : * ප්‍රශංසා ලැබීම
* පාසලට අන් අයගේ ප්‍රශංසා ලැබීම
* සිසුන්ව අන් අය අගය කිරීම
- අනතුරු ව ඉහත නීති රීති ඇසුරින් පන්ති කාමරයේ/පාසලේ ප්‍රදර්ශනය සඳහා සුදුසු පත්‍රිකා කිහිපයක් සකස් කර ඒවා පාසලේ/පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- උදා : * අන්සතු දේ නොගනිමු.
* සිනුවට අවනත වෙමු.
* පාසලට නියමිත වේලාවට පැමිණෙමු.
* ගුරුවරුන්ට කීකරු වෙමු.
- මෙම ක්‍රියාකාරකම ආශ්‍රයෙන් යහපත් නැඟීම පවත්වා ගැනීම සැම සිසුවකුට ම පොදු විය යුතු බව තවදුරටත් මතු කර දැක්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6 :

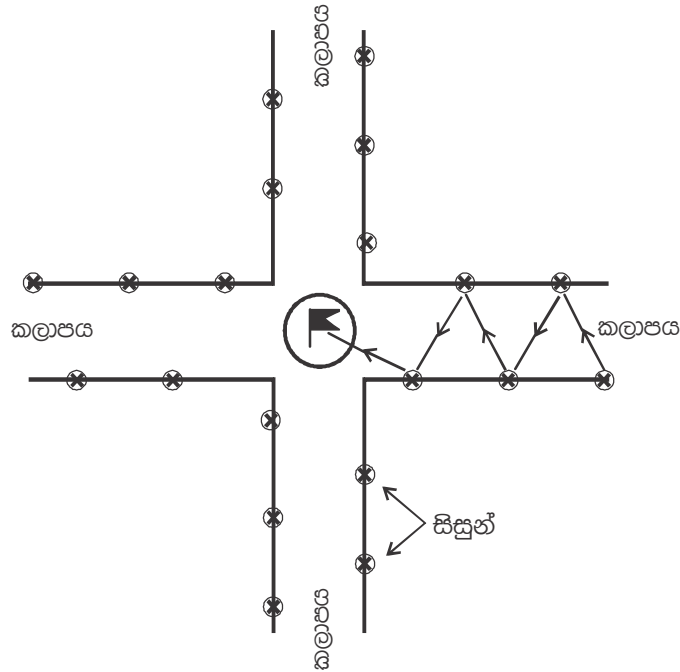
- පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කරන්න
- සිසුන් ඉඩ ඇති ස්ථානයකට කැඳවා රූප සටහනේ දැක්වෙන පරිදි පොළොවේ කලාප කිහිපයක් ඉරි ඇඳ වෙන් කර ගන්න.
- එම තීරු ඉදිරියෙන් රූප සටහනේ දැක්වෙන ආකාරයට සිසුන් පේළි ආකාරයට සිටුවන්න.
- පේළි ඉදිරියෙන් රැඳවීමට කොඩි කිහිපයක් ද සපයා ගන්න.

- සිසු කණ්ඩායම් රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට පේළියට සිටුවන්න.
- සිසුන් ඉදිරියේ ලකුණු කර ඇති ස්ථානයේ ලොකු බෝලයක් තබන්න.
- ගුරුවරයාගේ සංඥාවකට අනුව පේළිවල සිටින පළමු සිසුවා ඉදිරියට පැමිණ බෝලයට පයින් ගසමින් ඉදිරියේ සිටුවා ඇති කොඩිය දක්වා බෝලය ගෙන යා යුතු ය.
- මෙසේ යාමේ දී තම සීමාවෙන් පිටතට බෝලය යා නොදී එය රැක ගත යුතු අතර එසේ සීමාවෙන් පිටතට බෝලය ගියහොත් ඔහු/ඇය ක්‍රීඩාවෙන් ඉවත් විය යුතු ය.
- අනතුරු ව ඔහු/ඇය තම බෝලය ආරම්භක ස්ථානයේ තබා පෝලිමේ පිටුපසින් වාඩි විය යුතු වේ.
- මීළඟට පේළියේ දෙවන සිසුවා බෝලය ළඟට පැමිණ පෙර සිසුවා මෙන් පයින් ගසමින් කොඩිය වෙතට බෝලය ගෙන යා යුතු වේ.
- මේ අයුරින් සියලු සිසුන් ක්‍රීඩාවේ යෙදෙන පරිදි ක්‍රීඩාව පවත්වාගෙන යා යුතු අතර ඉක්මනින් තරගය අවසන් කරන කණ්ඩායම ජයග්‍රහණය ලබයි.

ක්‍රියාකාරකම 7

- සිසුන් ඉඩකඩ සහිත ස්ථානයකට රැගෙන යන්න.
- සිසුන් කණ්ඩායම් 4කට වෙන් කරන්න.
- රූප සටහනේ දැක්වෙන පරිදි එක් එක් කණ්ඩායමකට කලාප වෙන් කර ඉරි ගසා ගන්න.

- කලාප මැද රවුමක් ඇඳ එය ජය කණුව ලෙස සිසුන්ට හඳුන්වා දෙන්න.
- එක් එක් කලාපයේ සිසුන් සිටිය යුතු ස්ථාන අම්බිලි රූප අදිමින් සටහන් කර ගන්න.
- සෑම කණ්ඩායමකට පිටු පස කෙළවරේ සිටින සිසුවාට බෝලය බැගින් ලබා දෙන්න.
- ගුරුවරයාගේ සංඥාවකට අනුව දෙවන රූපයේ ඊකලවලින් දක්වා ඇති ආකාරයට අනුව බෝලය එකිනෙක සිසුවා වෙත ඉහළින් යොමු කළ යුතු ය.
- සිසුවකු අතින් බෝලය ගිලිහී ගියහොත් එම කණ්ඩායමේ ආරම්භක සිසුවා සිට තරගය නැවත ආරම්භ කළ යුතු වේ.
- බෝලය අවසන් වරට ලබා ගත් කලාපයේ ජය කණුව ආසන්නයේ ම සිටින සිසුවා එය ජය කණුව වෙත හැකි ඉක්මනින් ගෙන ආ යුතු ය.
- ඉක්මනින් ජය කණුව වෙත බෝලය ගෙන එන කලාපයේ කණ්ඩායම ජයග්‍රහණය ලබයි.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “අපේ කැලේ ඉස්කෝලේ, උඩ ගිය සරුංගලේ, තනි වූ කුරුලු පැටියා” කතා මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

11. තේමාව : අපට ඕනෑ දේ ලැබෙන හැටි

- නිපුණතා :**
- අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අපට උදවු ලබාදෙන අය හඳුනාගෙන ඔවුන් කෙරෙහි යහපත් ආකල්පයකින් යුතු ව කටයුතු කරයි.
 - වෙළෙඳසැලක ස්වභාවය හා ක්‍රියාකාරීත්වය හඳුනාගෙන වාර්තා කරයි.
 - තමාට ලැබුණ දේ අත්‍යයන් සමඟ බෙදාහදා ගැනීමේ හැකියාව පවත්වා ගනියි.
 - අපට අවශ්‍ය දේ අපට ම නිෂ්පාදනය කරගත හැකි බව අවබෝධ කර ගනිමින් කටයුතු කරයි.
 - එදිනෙදා අවශ්‍ය දෑ විවිධ ද්‍රව්‍ය ඇසුරෙන් නිර්මාණය කරයි.
 - ශාරීරික යෝග්‍යතා වර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
 - අපට ඕනෑ දේ ලබාදෙන ස්ථානවලින් සිදු කරන කටයුතු වින්දනාත්මක ව ඉදිරිපත් කරයි.

- ඉගෙනුම් පල :**
- එදිනෙදා අපගේ අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට උදවු ලබා දෙන අය කෙරෙහි යහපත් අයුරින් කටයුතු කරයි.
 - වෙළෙඳ පොළක දී අප කටයුතු කළ යුතු අයුරු හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
 - පන්ති කාමර කටයුතුවල දී ගත යුතු දේ අන් අය සමඟ බෙදාහදා ගැනීමේ පුරුද්ද ප්‍රදර්ශනය කරයි.
 - එදිනෙදා අවශ්‍යවන සමහර දේ තමා විසින් ම සකස් කර ගනියි.
 - මැහුම් සම්බන්ධ මූලික හුරුකම් ලබයි.
 - විවිධ ද්‍රව්‍ය උපයෝගී කර ගනිමින් උලැඟිතා වර්ධනයට උපකාරීවන ක්‍රියාකාරකම්වල නියැළෙයි.
 - වෙළෙඳ පොළකින් ඉටු කරන කාර්ය හා සම්බන්ධ භූමිකා රංගන ඉදිරිපත් කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

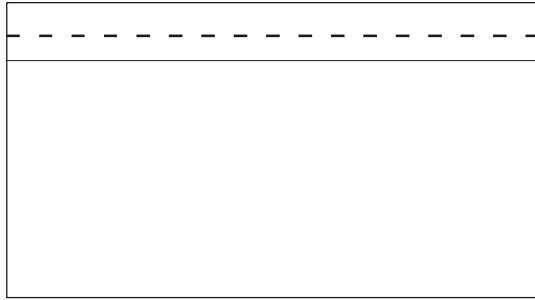
- අපට එදිනෙදා ජීවත් වීමේ දී අවශ්‍ය වන විවිධ දේ පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ සාකච්ඡාවක් සිදු කරන්න.
උදා : ජලය, විදුලිය, ආහාර ද්‍රව්‍ය
- මෙම අවශ්‍යතා අපට ලැබෙන ආකාර පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
උදා : * නිවසෙන් ලබා ගත හැකි ඒවා
* වෙළෙඳ පොළෙන් මිලට ගත හැකි ඒවා
* වෙනත් ආයතන මගින් ලබා ගත යුතු ඒවා
- නිවසේ නිෂ්පාදනය නොකරන එනමුදු බාහිරින් අපගේ අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට උදවු ලබා දෙන පුද්ගලයන්/ආයතන හඳුනා ගන්න.
උදා : * එදිනෙදා අවශ්‍යතා සපයා ගන්නා සමීප වෙළෙඳ සැල්
* ජලය, විදුලිය වැනි සේවා සපයන ආයතනවලින් නිවසට පැමිණෙන අය
- මෙම අවශ්‍යතා නොමැති වුවහොත් ඇති වන තත්ත්ව පිළිබඳ මෙම කතා බහේ දී අවධානය යොමු කරන්න.
- ඒ අනුව ඔවුන් කෙරෙහි යහපත් හැඟීමෙන් යුතු ව කටයුතු කළ යුතු බව පෙන්වා දෙන්න.
උදා : * සුභද ව කතාබහ කිරීම
* ඉවසීමෙන් යුතු ව කටයුතු කිරීම (වෙළෙඳ සැලකින් බඩු මිල දී ගැනීමේ දී)
- මෙවැනි හැසිරීම් පවත්වා ගැනීමෙන් අපට උදවු කරන එම පිරිස් තුළ අප කෙරෙහි විශ්වාසයක් , පැහැදීමක් ඇතිවන බවත් එම නිසා එවැනි පුද්ගලයන් ඉතා කැමැත්තෙන් අපට උදවු කිරීමට පෙලඹෙන බවත් පෙන්වා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2 :

- බඩු ගැනීමට වෙළෙඳ පොළට ගොස් ඇති අය කවුරුන් දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
 - සිසුන් කිහිප දෙනෙකු සමඟ ඔවුන් ලද අත්දැකීම් කතාබහ කරන්න.
 - බඩු මිලදී ගැනීමට වෙළෙඳ පොළට යන විට රැගෙන යන්නේ මොනවා දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- උදා : * බඩු ලැයිස්තුව
- * මුදල්
 - * බැග්/මලු
- සමහර තැනැත්තන් බඩු මිලදී ගැනීම සඳහා වෙළෙඳ පොළට යාමේ දී බැග් මලු රහිත ව යන බව පෙන්වා දෙන්න.
 - එසේ සූදානමක් නොමැති ව යාමෙන් පරිසරයට අහිතකර ඉටි උර/සිලි බැග් (Shopping bag) වැනි බොහෝ දේ නිවසට රැගෙන ඒමට සිදු වන බව අවධාරණය කරන්න.
 - පොලිතින් භාවිතය නිසා පරිසරයට සිදු වන අයහපත් තත්ත්ව පිළිබඳ ව ද මෙහි දී කතාබහ කරන්න.
- උදා : * පොලිතින් ඉක්මනින් දිරායන ද්‍රව්‍යයක් නොවීම.
- * පසට වස විස එකතු වීම හා පස නිසරු වීම.
 - * පොලිතින් අනිසි ලෙස බැහැර කිරීම හේතුවෙන් කාණු වැනි ස්ථාන හිර වීම නිසා ගං වතුර තත්ත්ව ඇති වීම හා මදුරුවන් බෝවීම
 - * පරිසරය අවලස්සණ වීම . . . වැනි
- ඒ අනුව පොලිතින් භාවිතය අවම කිරීම කළ යුතු බවත් ඒවා නිසි අයුරින් බැහැර කිරීම කළ යුතු බවත් පෙන්වා දෙන්න.
 - වෙළෙඳපොළේ දී හැසිරිය යුතු අයුරු පිළිබඳ ව පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි සිසු අවධානය යොමු කරමින් කතා බහ කරන්න.
- * තමාගේ වාරය එන තුරු සිටීම.
 - * බඩු මිල දී ගන්නා අනෙක් අයට හිරිහැරයක් නොවන ආකාරයෙන් හැසිරීම.
 - * තම ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම.
 - * මිල දී ගන්නා භාණ්ඩ සහ තමා සතු මුදල්වල ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම.
- භාණ්ඩ මිල දී ගැනීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු පිළිබඳ ව ද සිසුන් සමඟ කතා බහ කරන්න.
- * පිළිවෙළකට අසුරා ඇති භාණ්ඩ අවුල් නොකිරීම.
 - * සංයමයෙන් යුතු ව භාණ්ඩ තෝරා ගැනීම.
 - * භාණ්ඩ තේරීමේ දී ඒවාට හානි නොකිරීම.
 - * මුදල් ලබා දීම සහ ඉතිරි මුදල් නිවැරදි ව ලබා ගැනීම.
- සිසුන්ට ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීම සඳහා පන්තියේ සිඟිති පොළක් පවත්වන්න.
 - මෙහි දී ඉහත සාකච්ඡාවට ලක් කළ කරුණු පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වෙමින් කටයුතු කරන්න.
 - වෙළෙඳ පොළක් පිළිබඳ සිසු අත්දැකීම් චිත්‍රයට නැඟීමට සිසුන්ට අවස්ථාව සලසන්න.
 - සිසු නිර්මාණ ප්‍රදර්ශනය කරන්න. අගයන්න.

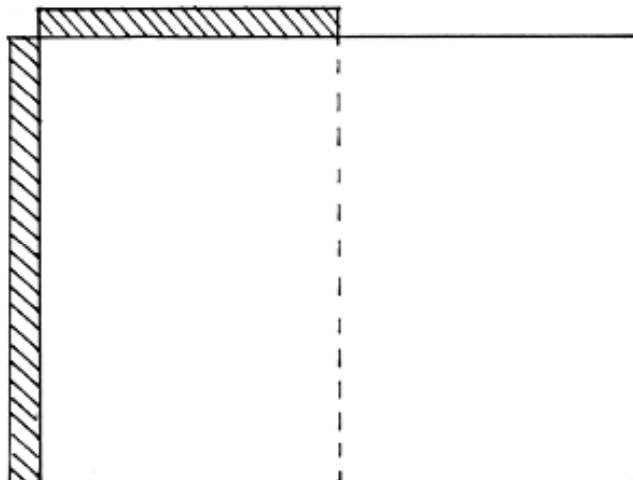
ක්‍රියාකාරකම 3 :

- තමා මෙන් ම අන් අයගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් මැහුම් පිළිබඳ මූලික හුරුකම් ලබා දීමට පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි සිසුන් නිරත කරවන්න.
- මේ සඳහා සෑම සිසුවකුට ම පහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය සපයා ගන්නා ලෙස උපදෙස් ලබා දෙන්න.
- නූල්, සෙ.මී. 15X 15 ප්‍රමාණයේ රෙදි කැබැල්ලක් (මුද්‍රිත නොවන) ටැපැස්ට්‍රි ඉදිකටුවක් (මෙය තුඩ මොට ඉදිකටුවකි.)
- රූප සටහනේ දැක්වෙන පරිදි රෙදි කැබැල්ලට ඉරි කිහිපයක් සටහන් කරන්න.
- එම ඉරි මත නූල් දිවවීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

- එදිනෙදා අවශ්‍යතා සඳහා විවිධ ප්‍රමාණයේ කවර සකස් කිරීම සඳහා පහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය රැස් කර ගන්න.
 - * A₄ ප්‍රමාණයේ කඩදාසි (සෑම සිසුවකුට ම 1 බැගින් වන සේ)
 - * ගම්
 - * කතුරු
 - * දියර වර්ණ
 - * සිල් මුද්‍රණය සඳහා සුදුසු ද්‍රව්‍ය
- සෑම සිසුවෙකුට ම කඩදාසි කොළයක් බැගින් ලබා දෙන්න.
- එහි එක් පැත්තක දියර වර්ණ යොදා ගනිමින් සිසුන්ට රිසි පරිදි සිල් මුද්‍රණය කිරීමට යොමු කරන්න.
- සිසුන් නිර්මාණය කළ සිල් මුද්‍රණ සහිත කඩදාසි හොඳින් වියළා ගන්න.
- පහත රූපයේ දැක්වෙන පරිදි කවරයක් සකස් කිරීමට සුදුසු ආකෘතියක් (BLOCK) ගුරුතුමිය විසින් සනකම කඩදාසි ආශ්‍රයයෙන් සකස් කර ගන්න.

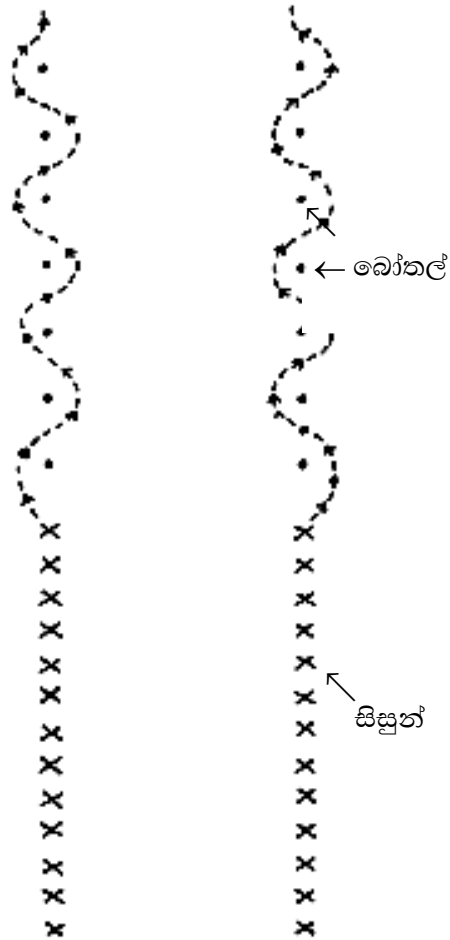
- එම ආකෘතිය යොදා ගනිමින් එම හැඩයට තමා සිල් මුද්‍රණය කළ කඩදාසි කපා ගැනීම සඳහා සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- පසුව කඩඉරිවලින් වෙන්කර පෙන්වා ඇති කොටස් නවා, අලවා කවරයක් ආකාරයෙන් සකස් කර ගන්න.
- සිසු නිර්මාණ අගය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5 :

- තමන් සතු දේ අන් අය සමඟ බෙදාහදා ගැනීම, අන් අයට උදවු උපකාර කළ අවස්ථා දැක්වෙන කතාවක් හෝ සිද්ධියක් හෝ සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
 උදා : * ජාතක කථා හෝ වෙනත් කථා හෝ සම්බන්ධ සිසු අත්දැකීම් ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව සලසන්න.
 - * කෑම ගෙනැවිත් නැති අයකුට කෑම දීම
 - * පැන්සලක්/මකනයක් නැති මිතුරකුට තමා සතුව වැඩිපුර ඇති පැන්සලක්/මකනයක් ලබා දීම
- පසු ව මේ ආකාරයට අන්‍යයන් සමඟ තමා සතු දේ බෙදා හදා ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව කතාබහ කරන්න.
- මෙහි දී පහත සඳහන් කරුණු ද මතුකර දක්වන්න.
 - * සුභදතාව වර්ධනය වීම
 - * අන්‍යයන්ට උදවු කිරීමෙන් සතුටක් ඇති වීම
 - * ඇගයීමට ලක් වීම . . . වැනි
- ‘මේ ගසේ බොහෝ - පැණි දොඩම් තිබේ’ කවිය සිසුන්ට සිහිපත් කරවන්න. ඒ කවියේ අර්ථය ද මනා ව පහදා දෙන්න.
- මෙවැනි තවත් කවි හි සොයා ගෙන ඒවායේ අර්ථය පහදා දෙමින් ඒවා ගායනා කරමින් සිසුන් තුළ එම ගුණය තව දුරටත් තහවුරු කර ගත යුතු බව පෙන්වා දෙන්න.
- එසේ හැසිරීමෙන් සුන්දර, සාමකාමී පරිසරයක් රටක ගොඩනැගෙන බව ද පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6 :

- උලැඟිතා වර්ධනයට උපකාරී වන ක්‍රියාකාරකමක් සිදු කිරීම සඳහා පහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය රැස් කරගන්න.
 - * පාට කරන ලද වතුර දැමූ සමාන ප්‍රමාණයෙන් ප්ලාස්ටික් බෝතල කිහිපයක්
 - * තරමක් විශාල බෝල දෙකක්
- පන්තියේ සිසුන් ඉඩකඩ සහිත ස්ථානයකට රැගෙන යන්න.
- සිසුන් සමාන කණ්ඩායම් දෙකකට වෙන් කර රූප සටහනේ පෙනෙන පරිදි සිටුවන්න.

- කණ්ඩායම් දෙකේ පළමු සිසුවාට බෝලය බැගින් ලබා දෙන්න.
- ගුරුවරයා ලබා දෙන සංඥාවකට අනුව කණ්ඩායම් දෙකේ පළමු සිසුවා තමා ඉදිරියේ ඇති බෝතල අතරින් ඊකලවලින් පෙන්වුම් කර ඇති ආකාරයට අක්වක් ලෙස දිව ගොස් නැවත තම පේළියේ දෙවන සිසුවාට බෝලය ලබා දිය යුතු ය.
- නැවත බෝලය ලබා ගත් පේළියේ දෙවන සිසුවා පළමු සිසුවා මෙන් ක්‍රියා කරමින් පේළියේ ඊළඟ සිසුවාට බෝලය ලබා දිය යුතු ය.
- මේ අයුරින් පේළියේ අවසන් සිසුවා තෙක් තරගය පවත්වන්න.
- ජයග්‍රාහී කණ්ඩායම අගයන්න.

• සමාජ ජීවිතයේදී සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “අපි විතරද” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

12. තේමාව : ගමන් බිමන්

- නිපුණතා :**
- ගමන්බිමන්වල දී නිවැරදි ඉරියුක් පවත්වා ගනියි.
 - පොදු ගමනාගමන සේවා පිළිබඳ ව දැනුම්වත් වෙමින් ඒවා ආරක්ෂා කිරීමට කටයුතු කරයි.
 - ගමන් බිමන් යාමේ දී විය හැකි බාධක හා අනතුරු පිළිබඳ විමසිලිමත් ව ඒවායින් ආරක්ෂා වීමට කටයුතු කරයි.
 - ගමන් බිමන්වල දී අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගයෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි.
 - ගමනාගමන ක්‍රම විවිධ මාධ්‍ය මගින් නිර්මාණය කරයි.
 - ගමන් කිරීම හා සම්බන්ධ වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
 - විවිධ ගමන් විලාස ඇසුරෙන් නිර්මාණාත්මක රංගන ඉදිරිපත් කරයි.
- ඉගෙනුම් පල :**
- ශාරීරික සමබරතාව පවත්වා ගනිමින් දෛනික කටයුතුවල යෙදෙයි.
 - බර එසවීම හා සම්බන්ධ නිවැරදි ඉරියවු පවත්වා ගනියි.
 - වාහනයක ගමන් කිරීමේ දී නිවැරදි ඉරියව් පවත්වා ගනියි.
 - වාහන සහ මාර්ග පොදු දේපළක් ලෙස ආරක්ෂා කිරීමට කටයුතු කරයි.
 - ගමන් බිමන් යෑමේ දී ඇති විය හැකි බාධකවලින් හා අනතුරුවලින් ආරක්ෂා වීමට ක්‍රියා කරයි.
 - විවිධ ද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් වාහනවල ආකෘති නිර්මාණය කරයි.
 - වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වෙමින් ශරීරයේ සමබරතාව පවත්වා ගනියි.
 - විවිධ ගමන් විලාසවල රිද්ම ඇසුරින් නිර්මාණාත්මක වලන ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- සිසුන් ඉඩ ඇති ස්ථානයකට ගෙන ගොස් සිසුන් එකිනෙකාගේ අතේ දුරින් සිට ගැනීමට යොමු කරන්න.
- අනතුරු ව තනි පාදයෙන් සිට ගනිමින් දැන් විවිධ අයුරින් හසුරුවමින්, සමබරතාව රැක ගැනීමට යොමු කරන්න.
උදා : දැන් ඉදිරියට දිගු කර තනි පාදයෙන් මඳ වේලාවක් සිට ගැනීමට සැලැස්වීම
- මේ අයුරින් පාද මාරු කරමින් මෙම ක්‍රියාකාරකම තව දුරටත් සිදු කරන්න.
- මෙම ක්‍රියාකාරකම් සමඟ සමබරතාවේ වැදගත්කම කතාබහ කරන්න. සමබරතාව නොමැති වුවහොත් අපට කුමක් සිදුවේ ද යන්න අවධානයට යොමු කර, අදහස් ලබා ගන්න. මේ අනුව සමබරතාව නොමැති නම් එදිනෙදා ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමට නොහැකි බව පැහැදිලි කරන්න.
- එදිනෙදා ජීවිතයේ දී පුද්ගලයෙකු සිදු කරන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව කතාබහ කරන්න.
උදා : * ලිඳෙන් ජලය ඇදීම
* පඩි පෙළක් නැඟීම
* ගේ දොර අකුපතු ගැම
- මෙම ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමේ දී තම ශරීරය විවිධ අයුරින් ඉරියවු වෙනස් කරන බව පැහැදිලි කරන්න.
- එදිනෙදා ජීවිතයේ දී සිදු කරන ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් සිසුන්ට ආදර්ශනය කිරීමට සලස්වා ශරීරයේ ඉරියවු වෙනස් වන අයුරු හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.

- වැරදි ඉරියව්වල යෙදීම නිසා ශරීරයට විවිධ ආබාධ හා අනතුරු විය හැකි බව පැහැදිලි කරන්න. එසේ විය හැකි ආබාධ අනතුරු මතු කරමින් ඒ පිළිබඳ ව කථා කරන්න.
- සිසුන් කිහිප දෙනෙකු වෛද්‍යවරුන් වශයෙන් ද, අනෙක් සිසුන් වැරදි ඉරියව්වල කටයුතු කිරීම නිසා රෝගී වූ අය වශයෙන් ද හැසිරෙමින් වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ගැනීමට පැමිණෙන ආකාරය පෙන්වුම් කරන අනුකරණ ක්‍රියාකාරකම්වල සිසුන් යොදවන්න.
- අවශ්‍ය නම් සම්පත් පුද්ගලයකුගේ සහය ලබා ගනිමින්, එදිනෙදා කටයුතුවල දී ශරීරය නිවැරදි ඉරියව්වලින් තබා ගන්නා අයුරු පිළිබඳ ආදර්ශනය කරමින් පැහැදිලි කරන්න.
- මේ අනුව එදිනෙදා කටයුතුවල දී නිවැරදි ඉරියව්වල පිහිටා සමබරතාව රැක ගනිමින් කටයුතු කළ යුතු බව සිසුන්ට තහවුරු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- එදිනෙදා කටයුතු කිරීමේ දී යම් යම් ද්‍රව්‍ය එසවීමට හා ඒවා රැගෙන යාමට සිදුවන බව කථා කරන්න. සාකච්ඡා කළ කරුණු හා සිසු අත්දැකීම් ඇසුරින් යම් යම් ද්‍රව්‍ය එසවීම හා ගෙන යෑම සම්බන්ධ භූමිකා නිරූපණයන් ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
 උදා : * උදැල්ලක් කර තබාගෙන යන අයුරු
 * යම් බරක් හිස මත/කර මත තබාගෙන යන අයුරු
 * යම් බරක් එල්ලාගෙන යන අයුරු
 * වතුර කළයක් ඉණෙහි තබාගෙන යන අයුරු
- බර එසවීමේ දී හා ගෙන යාමවල දී ශරීරයේ හිස/කර/ඉණ/දැත් ආදිය ප්‍රයෝජනයට ගන්නා අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
- ඒ අනුව වැරදි එසවීම් හා ගෙන යෑම හේතුවෙන් ශරීරයට විය හැකි ආබාධ හඳුනා ගන්න.
 උදා : * වැරදි ඉරියව්වෙන් සිටිමින් බර එසවීම හේතුවෙන් ශරීරයේ කොන්ද ආබාධ සිදුවීම.
 * වැරදි ලෙස බර ගෙන යාම හේතුවෙන් පුද්ගලයකුගේ බෙල්ල ප්‍රදේශයට ආබාධ සිදුවීම.
- අනතුරුව නිවැරදි ඉරියව්වල සිටිමින් බර එසවීම හා බර ගෙනයෑම පිළිබඳ ව සිසුන් දැනුම්වත් කරන්න.
- අවශ්‍ය නම් සම්පත් පුද්ගලයකුගේ සහය ලබා ගනිමින් නිවැරදි ඉරියවු ප්‍රදර්ශනය කරන්න. සිසුන්ට ද ඒවා ආදර්ශනය කරවීමට සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- ගම්නාගමනය හා සම්බන්ධ පොදු හා පොදු නොවන දේපළ හා සම්බන්ධ වාහනවල සෙල්ලම් බඩු පින්තූර කිහිපයක් පන්ති කාමරයට රැස්කර ගන්න.
 උදා : * බස්/ලොරි/කාර්/බයිසිකල්/දුම්රිය ආදිය
- පහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම වාහන පොදු හා පෞද්ගලික දේපළ වශයෙන් වාහන වෙන් කර ගත හැකි දැයි හඳුනා ගන්න.
 * සෑම පුද්ගලයෙකුට ම නිදහසේ ගමන් බිමන් යා හැකි වාහන මොනවා ද?
 * පොදු වාහන මොනවා ද?
 * යම් කාල සටහනකට ධාවනය කරන වාහන තිබේ ද ? ඒවා මොනවා ද ?
 * ගාස්තුවක් අයකර මගීන් ගෙන යන වාහන මොනවා ද ?
 * වාහන නතර කර තබන ස්ථාන අනුව පොදු හා පෞද්ගලික වශයෙන් වාහන වෙන් කළ හැකි ද ?
- පෞද්ගලික මාර්ගයක් හා පොදු මාර්ගයක් නිරීක්ෂණයට සිසුන් යොමු කරන්න.
- මෙම දෙක අතර ගමන් කිරීමට තිබෙන නිදහස/අයිතිය මේ මාර්ගවල පහසුකම් ආදී කරුණු යටතේ මාර්ග දෙකෙහි වෙනස්කම් තිබේ ද යන්න සොයා බලන්නට සිසුන් යොමු කරන්න.

- පොදු වාහන දුම්රිය/බස් රිය ආදිය හා පොදු මාර්ග නොමැති වුවහොත් අපට සිදුවිය හැකි දුෂ්කරතා පිළිබඳ ව ද සිසු අවධානය යොමු කරන්න.

උදා : පොදු වාහන නොමැති වුවහොත්,

- * පයින් ගමන් කිරීමට සිදුවන බව,
- * ඒ අනුව අපගේ ඵදිනෙදා කටයුතු අඩපණ වන බව
- * පාසල් යාමට දුෂ්කරතා ඇති වන බව
- * අනතුරු ආදිය සිදුවීම/අනාරක්ෂිත වීම

පොදු මාර්ග නොමැති වුවහොත් ,

- * ගමන් බිමන් යෑමේ දී දුෂ්කරතා වීම
- * අනතුරු හා අනාරක්ෂිත බව
- * වාහන ගමන් කිරීමට අවස්ථා නොමැති වීම

වැනි කරුණු සාකච්ඡා කරන්න.

- මේ අනුව පොදු වාහන හා පොදු මාර්ග අපේ සම්පත් බවත්, ඒවා රැකගැනීම සිදු කළ යුතු බවත් පැහැදිලි කරන්න.

- පොදු මාර්ග හා වාහන හානියට පත්වන අවස්ථා පිළිබඳ ව සිසු අත්දැකීම් ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න.

- උදා :
- * මාර්ගවල ගල් ගැලවීම
 - * මාර්ගවල සෙල්ලම් කිරීම
 - * පොදු වාහනවලට ගල් ගැසීම
 - * බස් රථවල අසුන් ඉරා තිබීම

වැනි කරුණු මතු කරමින් මිනිස් ක්‍රියා මගින් ඒවාට හානි වන අවස්ථා අවධාරණය කරන්න.

- පොදු දේපළ රැකගත හැකි අයුරු පිළිබඳ ව සිසු අවධානය යොමු කරවන්න.
- සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන්කර පොදු වාහන හා පොදු මාර්ග රැක ගැනීම සඳහා සිදු කළ හැකි දේවල් පිළිබඳ ව තොරතුරු රැස් කිරීමට යොමු කරන්න.

- උදා :
- * පොදු මාර්ගවලට කසළ නොදැමීම
 - * පොදු මාර්ගවල අනතුරුදායක අනාරක්ෂිත දේවල් ඇතොත් ඉවත් කිරීම
 - * පොදු මාර්ගවල සෙල්ලම් නොකිරීම
 - * තමා ඉවත ලන ද්‍රව්‍ය මාර්ගවලට බැහැර නොකිරීම
 - * පොදු වාහනවල අපවිත්‍ර නොකිරීම

- පාසලේ පොදු මාර්ගය අපවිත්‍ර වී ඇති ස්ථානයක් හඳුනා ගන්න. එය පවිත්‍ර ව තබා ගැනීම සඳහා කළ හැකි දේ පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න. එම හඳුනා ගත් කරුණු ක්‍රියාවට යොමු කර පොදු දේපළ රැක ගැනීම පිළිබඳ ආකල්ප ජනනය කරවන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- ගමන් බිමන් යෑමේ දී විය හැකි බාධක හා අනතුරු පිළිබඳ ව රූපවාහිනිය, ගුවන් විදුලිය වැනි මාධ්‍යවල ප්‍රවෘත්ති විකාශනවලට සවන් දී හෝ නිවසේ දී වැඩිහිටියන් සමඟ සාකච්ඡා කර හෝ අදාළ තොරතුරු කිහිපයක් පත්තියට රැගෙන ඒමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- එම තොරතුරු ඇසුරින් සිසුන් සමඟ සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න. ඒ අනුව ගමන් බිමන් යෑමේ දී විය හැකි අනතුරු හා අපහසුතා හඳුනා ගන්න.

- උදා :
- * ගමන් බිමන් යෑමේ දී විය හැකි බාධක
 - * බස් රථය අතරමඟ දී ක්‍රියා විරහිත වීම
 - * බස් රථයක් නොමැති වීම හේතුවෙන් ගමන ප්‍රමාද වීම.
 - * මාර්ගය ගංවතුරින් යට වී තිබීම.
 - * මාර්ගයේ සතුන් (අලින්/හරකුන්/බල්ලන්) සිටීම.
 - * බෝතල් කටුවකට පාදය කැපී යාම
 - * බල්ලකු හපා කෑම

- බොහෝ ගමන් බිමන් අසාර්ථක වනුයේ, නිසි වේලාවට ගමන් බිමන් යා නොහැකි වන්නේ අපගේ නොසැලකිල්ල හේතුවෙන් බව පැහැදිලි කරන්න. එම බාධක හා අනතුරු වැළැක්වීමට ගත හැකි පියවර පිළිබඳව සාකච්ඡාවක් කරන්න.
- මීට අදාළ ක්‍රියාකාරකමක් සඳහා පෙට්ටි දෙකක් පන්තියේ ඉදිරියේ තබන්න. එම පෙට්ටි දෙකට ඉහත සඳහන් කළ බාධක හා අනතුරු පිළිබඳ කරුණු ද ඊට අදාළ පහත සඳහන් විසඳුම් ද පත්‍රිකාවල ලියා වෙන වෙන ම දමන්න.

බාධකවලින් හා අනතුරුවලින් වැළකීමට ගත හැකි පියවර :

උදා : * කල් වේලා ඇති ව ගමන පිටත් වීම

- * මාර්ගයේ ගමන් කරන විට වැඩිහිටියන් සමඟ ගමන් කිරීම.
- * පාරේ ගමන් කරන විට දකුණු පසින් ගමන් කිරීම
- * ආරක්ෂිත ව වාහනවල ගමන් කිරීම.

- පෙට්ටි අදකෙන් අදාළ කරුණු ඉළියට ගනිමින් බාධක අනතුරු වැළැක්වීමට ගත හැකි පියවරයන් හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.
- පසු ව ඩිමයි කඩදාසියක් ගන්න. පෙට්ටිවලින් ලබා දෙන පත්‍රිකා ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් එහි එක් කොටසක බාධක අනතුරු ද අනෙක් කොටසෙහි ඒවාට අදාළ විසඳුම් ද ගළපමින් අලවා ගන්න. මේ අනුව බාධාවලින් හා අනතුරුවලින් වැළකීමට අපට ම සිදු කළ හැකි බව පැහැදිලි කරන්න.
- බාධකවලින් හා අනතුරුවලින් මිදී ගමන් බිමන් සාර්ථක ව නිමා කිරීම සඳහා සිසු අවධානය යොමු කිරීමට කටයුතු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5

- වාහනයක ගමන් කිරීමේ දී නිවැරදි ඉරියවු පවත්වා ගනියි.
- මෙම ක්‍රියාකාරකම සඳහා වාහනවල ගමන් කිරීමේ දී දැකිය හැකි වැරදි ඉරියව් පිළිබඳ ව සිසු අවධානය යොමු කරවමින් සරල සාකච්ඡාවක් සිදු කරන්න.
- මේ සඳහා පහත සඳහන් පරිදි වැරදි හා නිවැරදි ඉරියව් සහිත පින්තූර/චිත්‍ර කිහිපයක් සකස් කර ගන්න.

උදා : වැරදි ඉරියවු

- * පාපැදියක් එක අතකින් අල්ලා ගනිමින් පැද යන අයුරු
- * හිස/අත වැනි ශරීර අංග වාහනයකින් එළියට දමාගෙන ගමන් කරන අයුරු
- * වාහනයක නිදාගෙන ගමන් කරන අයුරු
- * ආරක්ෂිත ව යමක් අල්ලා නොගෙන වාඩි වී/සිටගෙන ගමන් කරන අයුරු

- පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කර මේවා එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ එම කණ්ඩායම්වලට ලබා දෙන්න. අනතුරුව මෙම අනාරක්ෂිත වැරදි ඉරියව් පිළිබඳ ව සිසු අදහස් විමසන්න.

- * පින්තූරයේ තිබෙන වැරදි ඉරියව්ව කුමක් ද යන වග
- * එම වැරදි ඉරියව්ව හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි අනතුරු

- මේවා පන්ති කාමරයට ඉදිරිපත් කරන්නට යොමු කරන්න. මෙහි දී භූමිකා රංගන වැනි දේ යොදාගත හැකි ය.
- මේ අනුව ගමන් බිමන් යෑමේ දී වෙනත් වැරදි ඉරියවු පිළිබඳ ව සිසු අත්දැකීම් කතාබහ කරන්න. ඒවා පන්තියට වාර්තා කිරීමට ද අවස්ථාව සලසන්න.
- ඉහත සඳහන් වැරදි ඉරියවු හේතුවෙන් විය හැකි ශාරීරික හානි පිළිබඳ ව ද සාකච්ඡා කරන්න.
- ඉහත සඳහන් ගමන් බිමන් හා සම්බන්ධ වැරදි ඉරියවුවලට ගැලපෙන නිවැරදි ඉරියවු පිළිබඳ ව සිසු අත්දැකීම් ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථා සලසන්න.

- පුවත්පත්වල පළ වන පින්තූර, ඡායාරූප, රූපවාහිනී ප්‍රචාරණ වැනි තොරතුරු මගින් එම හානි තව දුරටත් පැහැදිලි කිරීමට කටයුතු කරන්න.
- මෙවැනි තොරතුරු සහිත පින්තූර, ඡායාරූප, පුවත්පත්වල අනතුරු පිළිබඳ පළවන මාතෘකා ආදිය පන්ති කාමරයේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- මේ අයුරින් ගමන් බිමන් යෑමේ දී සිදුවන වැරදි හා නිවැරදි ඉරියව්‍ව සිසුන් තුළ තහවුරු කරන්න. වර්ෂය පුරා ම විටින් විට මෙම අනතුරු හා ආරක්ෂිත ක්‍රම, නිවැරදි ඉරියව්‍ව පිළිබඳ මතක් කරමින් සිසුන් දැනුවත් කිරීමට කටයුතු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

- මිනිසුන් ගමන් බිමන් යන වාහන කිහිපයක් හඳුනා ගන්න.
උදා : බස් රථය, ලොරිය, පාපැදිය, කරත්තය, කාරය, ලැන්ච්මාස්ටරය
- මේවායේ ආකෘති නිර්මාණය කිරීම සඳහා සුදුසු මාධ්‍ය කිහිපයක් හඳුනා ගෙන එයට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය පන්තියට රැස් කර ගන්න.
උදා : මැටි/කාඩ්බෝඩ්/ක්ලේ/ලී කෝටු . . . ආදී වශයෙන්
- පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කරන්න.
- එක් එක් කණ්ඩායමට සුදුසු වාහනයක් හා එහි ආකෘතියක් සෑදීම සඳහා සුදුසු මාධ්‍යයක් තෝරා දෙන්න.
- සිසුන් ලවා එකී ආකෘති සෑදීමට යොමු කරන්න.
- ඒවා සායම් යොදා අලංකාර කර පන්ති කාමරයේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- සිසු නිර්මාණ අගය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7

- වාහන ලෙස හැසිරෙමින් ක්‍රීඩාවක නිරත වීම සඳහා පන්තියේ සිසුන් ඉඩකඩ ඇති ස්ථානයකට ගෙන යන්න.
- වාහන ලෙස හැසිරීම සඳහා සුදුසු සිසුන් කැමති වාහනයක් තෝරා ගන්නට යොමු කරන්න.
- සිසුන් සංඛ්‍යාවට ගැලපෙන පරිදි කොටුවක් පොළොවේ ඇඳ ගන්න.
- නොඑසේ නම් ලඟුවක් හා කෝටු හතරක් යොදා ගනිමින් කොටුවක් ආකාරයට වට කර ගන්න.
- සිසුන් එම කොටුව තුළට යොමු කර ගුරුතුමිය විසින් දෙනු ලබන සංඥාවට අනුව ඝණික ව තමන් කැමති වාහනයක් ලෙස හැසිරීමට යොමු කරන්න. එහිදී තවත් කෙනෙකුගේ ශරීරයේ ස්පර්ශ වන සිසුන් තරගයෙන් ඉවත් වන බව ද සඳහන් කරන්න.
- ක්‍රියාකාරකමේ යම් කාලයක් යෙදුණු පසු ගුරුතුමියගේ මිලඟ සංඥාවට සිසුන් ඝණික ව සිටි ස්ථානයේ ම නතර විය යුතු ය. එහි දී යම් සිසුවෙක් අනෙක් සිසුවකු ස්පර්ශ කළේ නම් හෝ සිටි ස්ථානයේ නතර වීමට නොහැකි ව තව දුරටත් ගමන් කළේ නම් එම සිසුවා/සිසුන් තරගයෙන් ඉවත් විය යුතු ය.
- මේ අයුරින් කොටුව ක්‍රමයෙන් කුඩා කරමින් සෙල්ලම පවත්වන්න. අවසානයේ ඉතිරි වන කණ්ඩායම ජයග්‍රාහී කණ්ඩායම ලෙස සලකන්න.
- සියලු සිසුන් අගය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 8

- පන්තියේ සිසුන් ඉඩ ඇති ස්ථානයකට ගෙන යන්න.
- සිසුන්ට ප්‍රමාණවත් අයුරින් පොළොවේ කොටු සලකුණක් ඇඳ ගන්න.
- එම කොටු සලකුණ තුළට සියලු සිසුන් යොමු කරන්න.
- සිසුන් අතරින් එක් අයකුට හෝ දෙදෙනකුට හෝ තනි පාදයෙන් පැන පැන යමින් (කුන්දෙන්) අනෙක් සිසුන්ට පහර දී ස්පර්ශ කිරීමට යොමු කරන්න.
- එසේ ස්පර්ශ කිරීමේ දී ස්පර්ශ කරනු ලැබූ සිසුවාට පෙර සිසුවා මෙන් තනි පාදයෙන් පැන පැන යමින් අනෙක් සිසුන්ට පහර දීමට සිදු වේ. මේ අයුරින් සෙල්ලම යම් කාලයක් සිදු කරන්නට කටයුතු කරන්න.
- පහර නොකා දිගු වේලාවක් සිටි සිසුහු ජයග්‍රහණය ලබති.
- සියලු සිසුන් අගය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 9

- පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කරන්න.
- රූප සටහනේ පරිදි පොළොවේ අදින ලද කුඩා කොටුවක රේඛා මත සිසුන් තබන්න.
- මෙම එක් එක් කණ්ඩායමට සුළං පුරවන ලද බැලුම් බෝලය බැගින් දෙන්න. ගුරුතුමියගේ සංඥාවට බැලුම් බෝලය බිම නොවැටෙන සේ රේඛාවෙන් ඇතුළට නොපැන පහර දිය යුතු ය.
- සිසුන් සිටින ස්ථානයේ සිට ම බැලුම් බෝලයට පහර දී බැලුම බිම නොවැටී කොටුව තුළ ම අහසේ තබා ගැනීමට හැකි කණ්ඩායම ජයග්‍රහණය කරයි.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “අපිම හඳුනා ගිලන් රජයේ” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

13. තේමාව : ඵලිය (ආලෝකය) සමග සෙල්ලම්

- නිපුණතා :
- ආලෝක ප්‍රභව, ආලෝකය හා ඇස අතර ඇති සබඳතාව අධ්‍යයනය කරයි.
 - ඇසේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් දෛනික කටයුතුවල යෙදෙයි.
 - ස්වාභාවික ව ඵලිය අ වෙනස් වීම් අනුව පරිසරයේ ඇති වන වෙනස්කම් සහ ඵලිය වෙනස් වීම් කළ හැකි අයුරු විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි.
 - අලංකරණය සඳහා ආලෝකය උපයෝගී කර ගනිමින් විවිධ නිර්මාණ කරයි.
 - ස්වාභාවික ආලෝකයෙන් වන බලපෑම් පිළිබඳ විමසිලිමත් ව ඵලදායී අයුරින් ක්‍රීඩාවල යෙදෙයි.
 - ඵලිය සමග සිදු කළ හැකි අභිනය මුල් කර ගත් වින්දනාත්මක ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කරයි.

- ඉගෙනුම් පල :
- අපට ආලෝකය ලැබෙන ආකාර ප්‍රකාශ කරයි.
 - එදිනෙදා කටයුතුවල දී ඇසේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් ක්‍රියා කරයි.
 - ස්වාභාවික ආලෝකයේ බලපෑම නිසා පරිසරයේ විවිධ දේවලට සිදුවන වෙනස්කම් සොයා බලයි.
 - විවිධ ද්‍රව්‍ය භාවිත කරමින් ආලෝකය විහිදීම වෙනස් කළ හැකි අයුරු හා පරාවර්තනය කළ හැකි අයුරු අත්හදා බලයි.
 - සෙවණැලි යොදා ගනිමින් නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කරයි.
 - අලෝකය ඇසුරෙන් විවිධ රටා හා වර්ණ ගොඩනැගීම සඳහා යොදා ගත හැකි නිර්මාණ කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

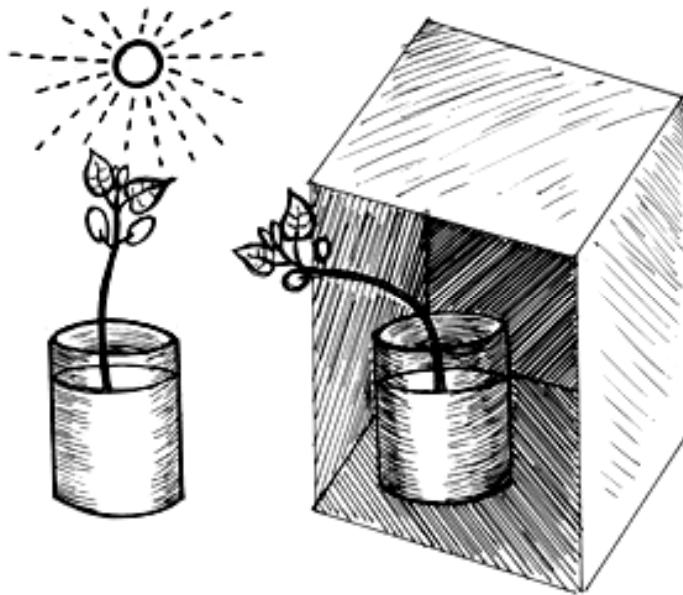
- යමක් දැකීම සඳහා ඇස්වල ඇති වැදගත්කම පිළිබඳ ව සිසුන් සමග කතා බහ කරන්න.
- සිසුන් එළිමහන් ස්ථානයකට කැඳවාගෙන යන්න.
- සියලු ම සිසුන්ට රවුමක් ආකාරයට සිටගැනීමට සලස්වා එක් සිසුවකු රවුම මැදට කැඳවන්න.
- එම සිසුවාගේ දැස රෙදි පටියකින් බැඳ යම් දෙයක් අතට ලබා දී එය හඳුනා ගැනීමට යොමු කරන්න.
- රවුම මැද සිටින සිසුවා සෙසු සිසුන්ගෙන් ප්‍රශ්න විමසමින් එම ද්‍රව්‍ය හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.
- අතැති ද්‍රව්‍ය හඳුනා ගැනීමට නොහැකි වුවහොත් මද වේලාවකින් පසු සිසුවාගේ ඇස් නිරාවරණය කර අතැති ද්‍රව්‍ය බලා හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.
- ඒ ආකාරයට වෙනත් සිසුන් ද මැදට කැඳවා කිහිප වාරයක් ක්‍රියාකාරකම සිදු කරන්න.
- දැස් බැඳි සිසුන්ගේ අතට ලබාදුන් ද්‍රව්‍ය හඳුනාගැනීමට අපහසු වූයේ ඇයි දැයි යන්න සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- ඒ අනුව ඇස් නොපෙනෙන විට ඇති වන තත්ත්වය පිළිබඳ ව කතාබහ කරන්න.

- උදා :
- * අවට පරිසරය දැකීමට නොහැකි බව
 - * අන් අයගේ උදවු සහිත ව ජීවත් වීමට සිදු වන බව
 - * ඉගෙනුම් කටයුතු අඩාල වීම . . . වැනි

- එදිනෙදා කටයුතුවල දී ඇස්වලට හානි සිදුවිය හැකි අවස්ථා පිළිබඳව ද මෙහිදී අවධාරණය කරන්න.
- උදා : උල් සහිත ද්‍රව්‍යවලින්, ගින්දරවලින්, දීප්තිමත් එළියෙන්, අඳුරේ වැඩ කිරීමෙන්, විෂ සහිත දියර වර්ගවලින්
- එවැනි හානි සිදුවිය හැකි අවස්ථා/දේ වලින් ඇස් රැකගැනීමේ වැදගත්කම සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

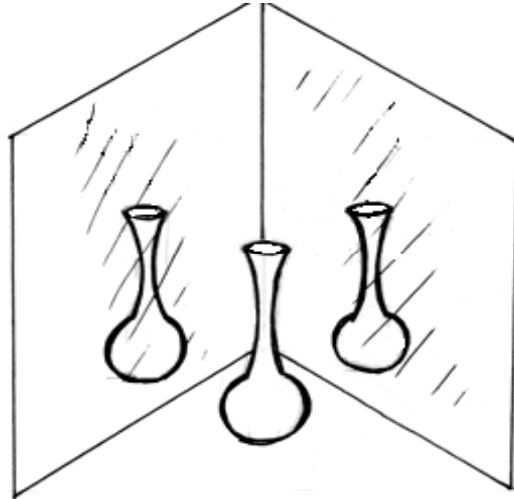
- ඉර එළිය නිසා පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් සොයා බැලීම සඳහා පහත ආකාරයේ ක්‍රියාකාරකමක් සැලසුම් කරගන්න.
- සමාන ප්‍රමාණයේ මල් බඳුන් දෙකක් සපයාගෙන එම බඳුන් දෙකෙහි මුං ඇට බීජ පැළ කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ජලය දමමින් මුං බීජ පැළ වන තෙක් සුදුසු ස්ථානයක තබන්න. මුං බීජ පැළ වූ පසු ඉන් එකක් හිරුඑළිය ඉහළින් ලැබෙන ස්ථානයක තබන්න.
- අනෙක් බඳුන පෙට්ටියක බහා හිරුඑළිය එක් පැත්තකින් පමණක් ලැබෙන සේ පෙට්ටියේ පැත්තකින් කවුළුවක් සකස් කර තබන්න.

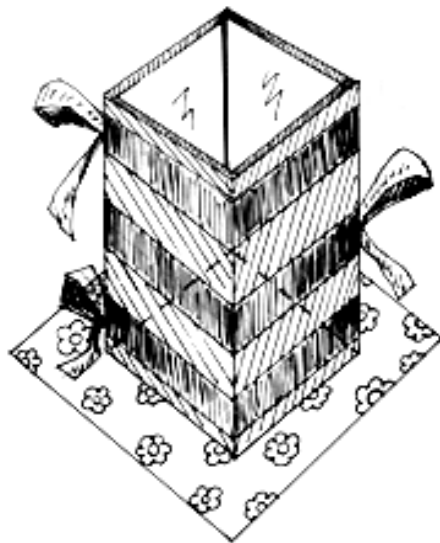
- මෙම බීජවලට කුමක් විය හැකි දැයි සිසුන්ට අනුමාන කර අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- දින කිහිපයකට පසු නිරීක්ෂණය කළහොත් මුං පැළවලට කුමක් සිදු වී තිබිය හැකි දැයි සිසුන්ට අනුමාන කර අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- දින කිහිපයකට පසු එක් එක් ස්ථානයේ තැබූ මුං බීජවලට කුමක් වී දැයි නිරීක්ෂණයක් ප්‍රකාශ කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- දින කිහිපයකට පෙර අනුමාන වශයෙන් කී දේ සිදු වී ඇත් ද/නැත් ද යැයි සිතීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඉහත ආකාරයේ වෙනස්කම් හිරුඑළිය නිසා සිදු වන බව සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- පසු ව සිසුන් සමඟ පාසල් වත්තේ වාරිකාවක යෙදෙන්න. එහිදී ශාක හිරු එළිය දිශාවට නැමී තිබේ දැයි සොයා බැලීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- සිසුන්ට ප්‍රමාණවත් සංඛ්‍යාවක් කුඩා තලදර්පන (කැඩපත්) ලබා දී පහත ආකාරයේ දේවල් නිරීක්ෂණය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
 උදා : * දර්පණයෙන් තමන් පෙනෙන අයුරු
 * පින්තූරයක් පෙනෙන අයුරු
 * කඩදාසියක ලියූ වචනයක් දර්පණයෙන් පෙනෙන අයුරු
- ඉහත අවස්ථා පෙනෙන අයුරු වාර්තා කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- දර්පණ 2ක් සහ කුඩා ප්‍රමාණයේ වස්තුවක් රූපයේ දැක්වෙන පරිදි තබා දර්පණ දෙක අතර කෝණය වෙනස් කරමින් සිසුන්ට පෙනෙන දේ විස්තර කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.

- දර්පණ දෙක මුහුණට මුහුණ ලා සිටින සේ යම් දුරකින් තබා ඒ අතරින් කුඩා වස්තුවක් තබන්න.
- දර්පණවලින් පෙනෙන දේ නිරීක්ෂණය කර ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- රූපයේ දැක්වෙන පරිදි සමාන ප්‍රමාණයේ දර්පණ හතරක් මුහුණත් ඇතුළු පැත්තට වන පරිදි තබා සෙලෝටේප් හෝ රෙදි පටි හෝ වෙනත් සුදුසු දෙයක් හෝ යොදා ගනිමින් සවි කර ගන්න.

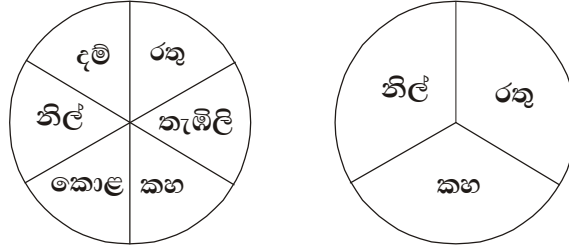

- මෝස්තරයක් සහිත කඩදාසියක්/රෙදි කැබැල්ලක් බ්‍රිස්ල් බෝඩයක අලවා දර්පණ හතරෙන් සැදෙන සමචතුරස්‍රයේ ප්‍රමාණයට වඩා මදක් විශාල ව කපා ගන්න.

- මෝස්තරය සහිත බ්‍රිස්ල් බෝඩය මේසයක් මතින් තබා දර්පණ හතර යොදා ගෙන සදා ගත් ඇටවුම සිරස් අතට තබන්න.
- දර්පණවලින් පෙනෙන දේ නිරීක්ෂණයට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. ඒ පිළිබඳ ව සිසු අදහස් විමසන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- සුදු පැහැති සහ කඩදාසියකින්/බ්‍රිස්ල් බෝඩයකින් තරමක වෘත්ත කිහිපයක් කපා (විෂ්කම්භය 10cm පමණ) එම වෘත්ත සමාන කොටස් 3කට හෝ 6කට හෝ බෙදා ගන්න.

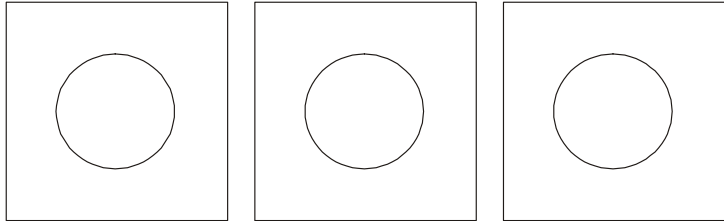

- රූපයේ දක්වෙන පරිදි රවුම තුළ වර්ණ ගැන්වීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඉන් පසු රවුම මැද සිදුරක් සාදා ඒ තුළින් පැන්සලක් ඇතුළු කර රවුම වේගයෙන් කරකැවූ විට දක්නට ලැබෙන දේ සිසුන්ගෙන් විමසන්න.

උදා : * රවුමේ තිබූ පාට ඒ ආකාරයෙන් ම පෙනෙනවා ද ? පෙනෙන්නේ වෙනස් ව ද ?
 * වෙනස් ව පෙනෙන්නේ නම් එසේ පෙනෙන පාට කුමක් ද ?

ක්‍රියාකාරකම 5

- විනිවිද පෙනෙන වර්ණ සෙලෝගේන් කඩදාසිවලින් වර්ණ රාමු කිහිපයක් සාදාගන්න.

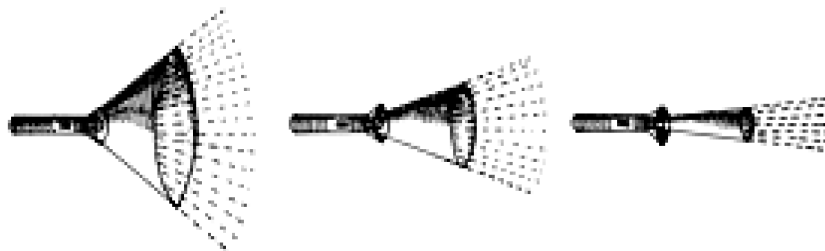

- වර්ණ රාමු පිටුපසින් විදුලි පන්දමක් අල්ලා, ඒවා එකිනෙකෙහි එළි දැකීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. ඒවායින් ලැබෙන වර්ණ එළි ගැන කතාබහ කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
- මෙවැනි වර්ණ රාමු දෙකක් හෝ තුනක් හෝ එක මත තබා ඇති වන වර්ණ ප්‍රභේද නිරීක්ෂණය කිරීමට යොමු කරන්න.
- කුඩා දර්පන කීපයක් සපයා ගන්න. එම දර්පණ සූර්යාලෝකයට යොමු කර, දර්පණවලින් පරාවර්තනය වන ආලෝකය වර්ණ රාමු වෙත යොමු කර මෙම ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරතවීමට සිසුන්ට අවස්ථාව සලස්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6

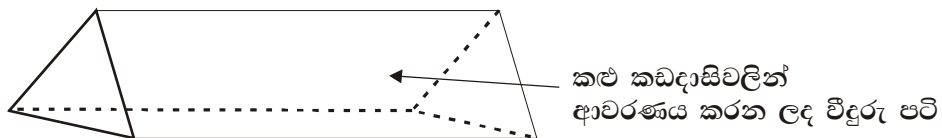
- එළිය විහිදීම අඩු වැඩි කිරීම පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබාදීම සඳහා පහත ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත වීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මෙවැනි ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම සඳහා විශාල කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියක් හෝ වෙනත් ආවරණයක් හෝ යොදා ගැනීමෙන් අඳුරු කළ ස්ථානයක් සකසා ගන්න.
- විදුලි පන්දමක් සපයා ගන්න.

- එම විදුලි පන්දම දල්වා එමගින් ආලෝකය විහිදෙන ආකාරය නිරීක්ෂණයට සිසුන් යොමු කරන්න.
- විදුලි පන්දමේ හිස කොටස ගලවා බල්බය විවෘත වන සේ තබන්න. බල්බය දල්වා විහිදෙන එළිය නිරීක්ෂණය කිරීමට ද සිසුන් යොමු කරන්න.
- ගැලවූ හිස කොටස නැවත සවි කර එළිය ඇතට විහිදෙන ආකාරය නිරීක්ෂණය කිරීමට සලස්වන්න.
- මේ අනුව ආවරණයක් යෙදීම තුළින් ආලෝකයේ විහිදීම අඩු/වැඩි කළ හැකි බව සිසුන්ට අවබෝධ වීමට සලස්වන්න.
- මේ පිළිබඳ ව තවදුරටත් අත්දැකීම් ලැබීම සඳහා සිසුන් පහත ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න.
 - * සමාන ප්‍රමාණයේ සමචතුරස්‍ර කඩදාසි කීපයක් සපයා ගන්න.
 - * ඒ සෑම එකකම මැද සිහින් සිදුරක් සකසා ගන්න.
 - * එම කඩදාසිවලින් විවිධ ප්‍රමාණයේ ගොටු සකසා ගන්න.
 - * රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට එම එක් එක් ප්‍රමාණයේ ගොටු තුළට විදුලි පන්දම ඇතුළු කරමින් ඒවාට අනුව ආලෝකය විහිදීම වෙනස් වන බව අත්විඳීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7

- රූප සටහනේ පරිදි විදුරු පටි තුනක් එකිනෙකට ආනත ව බැඳ, කළු කඩදාසියකින් ආවරණය කරන්න. එක් කෙළවරකට ටිෂූ කොළයක් තබා අලවා ගන්න.

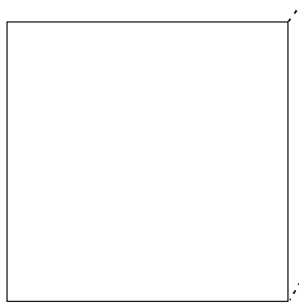
- විවර වූ කෙළවරින් වර්ණවත් කඩදාසි කැබලි, කුඩා මල්පෙති ආදිය දමා ඇති වන රටා බලමින් වින්දනයක් ලැබීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 8

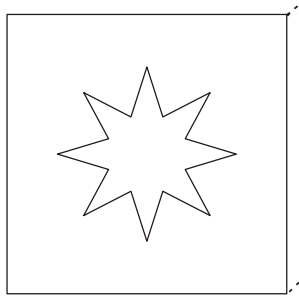
- සිසුන් ඉඩ ඇති ස්ථානයකට කැඳවා ගන්න.
- සෙවණැලි පැහීම ආශ්‍රිත ව නිර්මාණාත්මක ක්‍රීඩාවක නිරත කරවීම සඳහා සිසුන් කණ්ඩායම් කීපයකට වෙන් කරන්න.
- සෑම සිසු කණ්ඩායමකට ම සරුංගලයක් බැගින් සකසා ගන්න.
- සරුංගලය අතැති සිසුවා එය රැගෙන ඒ මේ අත දිවීම කරන විට ඇති වන සෙවණැල්ල කණ්ඩායමේ අනෙක් සිසුවා විසින් පැහීමට උත්සාහ කළ යුතු වේ.
- ඒ ඒ කණ්ඩායම් සඳහා ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත විය යුතු භූමිය වෙන්කර දෙන්න.
- සෑම සිසුවකුට ම සරුංගලය ගෙන යාමට අවස්ථාව ලැබෙන සේ සරුංගලය සිසුන් අතර මාරු කරමින් ක්‍රියාකාරකම දිගට ම සිදු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 9

- කඩදාසි යොදා ගනිමින් නිර්මාණය කළ හැකි සරල පහත් කුඩු නිර්මාණය කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- එම කැබලි හතරෙහිම එක් පැත්තකින් පහත රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට කොටසක් නවා ගන්න.

- එම කඩදාසිවල මැදින් සුදුසු ආකාරයේ හැඩතලයක් කපා ඉවත් කර ගන්න.

- එම ඉවත් කරගත් කොටසේ ඇතුළු පැත්තේ සෙලෝපින් කඩදාසි අලවා ගන්න.
- කඩඉරිවලින් පෙන්නුම් කර ඇති කොටස් යොදා ගනිමින් පහත් කුඩුව අලවා සම්පූර්ණ කර ගන්න.
- පහත් කුඩුවේ උඩු පැත්තෙන් එය රැඳවීමට සුදුසු නූලක් එල්ලන්න. යට කොටසට රැලි කපා අලවා අලංකාර කර ගන්න.
- පහත් කුඩුව එළිය කළ විට කෙසේ පෙනේ දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- මෙවැනි පහත් කුඩු වඩාත් නිර්මාණාත්මක ව ඉදිරිපත් කිරීමට සිදු කළ හැකි දෑ පිළිබඳ ව තවදුරටත් සිසු අදහස් විමසන්න.
- සිසු අදහස් අත්හදා බලමින් එක් එක් අයට තමන් කැමති ආකාරයේ පහත් කුඩු නිර්මාණයට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ආගමික උත්සව හා වෙනත් උත්සව අවස්ථා සඳහා මෙවැනි නිර්මාණවලින් පන්තිය සැරසීමට සිසුන් උනන්දු කරන්න.
- විවිධ සනකම සහිත, විවිධ වර්ණ සහිත (පත්තර, සවි කඩදාසි වැනි) කඩදාසි යොදා ගනිමින් ද මෙවැනි පහත් කුඩු නිර්මාණය කර එළිය විහිදෙන ස්වභාවය අත්විඳීමට සලස්වන්න.

14. තේමාව : මිනිසුන් වැඩ කරන තැන්

- නිපුණතා :**
- සමීප හා ආසන්න පරිසරයේ පුද්ගලයන් ජීවිකාව සඳහා වැඩ කරන ස්ථාන සහ එම ස්ථානවල දී තම ආරක්ෂාව සලසා ගන්නා අයුරු විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි.
 - විවිධ කාර්ය සඳහා භාවිත කරන ඇඳුම් පැලැඳුම් හා උපකරණ හඳුනා ගෙන වාර්තා කරයි.
 - මිනිසුන් ජීවිකාව සඳහා සිදු කරන කාර්ය හා ඒවායින් සිදුවන සේවය අගය කරයි.
 - මිනිසුන් වැඩ කරන ස්ථාන ආශ්‍රිත වලන අනුකරණය හා සමබරතාව පවත්වා ගත යුතු වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදේ.
 - වැඩ කරන ස්ථාන, භාවිත භාණ්ඩ හා උපකරණ සම්බන්ධ නිර්මාණය කරයි.
 - මිනිසුන් වැඩ කරන තැන් හා සම්බන්ධ තොරතුරු වින්දනාත්මක ව ප්‍රකාශ කරයි.
- ඉගෙනුම් පල :**
- ආසන්න පරිසරයේ මිනිසුන් වැඩ කරන ස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රකාශ කරයි.
 - මිනිසුන් වැඩ කරන ස්ථානවල දී තම ආරක්ෂාව සලසා ගන්නා ක්‍රම පිළිබඳ නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කරයි.
 - විවිධ කාර්ය සඳහා භාවිත කරන ඇඳුම් පැලැඳුම් හා උපකරණ පිළිබඳ තොරතුරු විමර්ශනය කර වාර්තා කරයි.
 - මිනිසුන් ජීවිකාව සඳහා සිදු කරන විවිධ කාර්යවලින් ඉටු වන සේවයේ අගය ප්‍රකාශ කරයි.
 - වැඩ කරන අවස්ථාවල දී මිනිසුන් භාවිතයට ගන්නා භාණ්ඩවල හා උපකරණවල ආකෘති නිර්මාණය කරයි.
 - සමබරතාව රැක ගනිමින් කාර්ය කිරීම සඳහා උපකාරී වන ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
 - මිනිසුන් වැඩකරන ස්ථානවල දී යොදා ගන්නා විවිධ ජන කවි ගායනා කරමින් රංගන ඉදිරිපත් කරයි.
 - වැඩ කරන ස්ථානවල මිනිසුන්ගේ හැසිරීම් ප්‍රකාශනාත්මක වලන මඟින් ඉදිරිපත් කරයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- ජීවත් වීමේ දී අපට අවශ්‍ය ඵදිනෙදා කටයුතු සාර්ථක ව පහසුවෙන් කරගෙන යාම සඳහා විවිධ වෘත්තිවල නියැලෙන අයගේ උදවු අවශ්‍ය වන බව කතාබහක් මඟින් මතු කර දක්වන්න
උදා : * * පළා, එළවුළු, පලතුරු ආදී දෑ * විකුණන වෙළෙන්දෝ * ඇඳුම් පිරිසිදු කරන්නෝ * වාහන නඩත්තු කරන්නෝ * විදුලි උපකරණ අලුත්වැඩියා කරන්නෝ * සපත්තු, කුඩ, බෑග් මසන්නෝ * කුණු ගෙන යන්නෝ	* පොල් කඩන්නන් * ගස්වල අතු කපන්නෝ * කතුරු, පිහි මුවහත් කරන්නෝ * පරණ බඩු එකතු කරන්නෝ (යකඩ, ප්ලාස්ටික්, බෝතල්, පත්තට, රෙදි) * පිරිසිදු කිරීම් කරන්නෝ * ලියුම් බෙදන්නෝ, . . .
- පහත සඳහන් කරුණු ඔස්සේ මෙවැනි වෘත්තිවල නියැලෙන අයගේ සේවය පිළිබඳ කතාබහ කරන්න.
* මොවුන් කාර්ය සිදු කරන අයුරු * එම කාර්ය කිරීම සඳහා ගන්නා වෙහෙස * එම කාර්යයන් නිසා සිදුවන සේවය . . . වැනි	* භාවිත කරන උපකරණ * එම කාර්යවල අනතුරුදායක බව

- මෙවැනි කාර්යවල නිරත වන්නන්ගේ සේවය නිසි ලෙස සිදු නොවූ විට හෝ නොලැබී ගිය විට හෝ ඇති විය හැකි තත්ත්වයන් හා එයින් අපගේ ඵදිනෙදා කටයුතු කරගෙන යාමට සිදුවිය හැකි ගැටලු/බාධා පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

උදා : * පළා, එළවුළු, පලතුරු විකුණන්නන් නොමැති විට - නැවුම් ආහාර වර්ග ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම

* පරණ බඩු එකතු කරන්නන් නොමැති විට - අනවශ්‍ය බඩු බාහිරාදියෙන් නිවස අපිරිසිදු වීම, අපිලිවෙළ වීම, සතුන් බෝවීම (මීයන්, කැරපොත්තන් වැනි)

* ගස් කපන්නන් නොමැති විට - ගස්වලින් සිදුවිය හැකි අනතුරු බහුල වීම, . . . ආදී කරුණු මතු කර දක්වමින් එම පුද්ගලයන්ගේ සේවාවල වැදගත්කම පිළිබඳ කතාබහක නියැලෙන්න.

- අප විසින් මෙවැනි වෘත්තිවල නියැලෙන්නන්ගේ සේවය ලබා ගැනීමේ දී ඔවුන්ට අගෞරව නොවන පරිදි කාරුණික ව එම කාර්ය ඉටු කරගත යුතු බව ද සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- පාසල සමීපයේ පිහිටි සේවා ස්ථානයක් (විශාල කර්මාන්ත ශාලාවක් නොවිය යුතු ය) තෝරා ගන්න. එය නැරඹීම සඳහා වාරිකාවක් සැලසුම් කරගන්න.

උදා : * වාහන අළුත්වැඩියා කරන තැනක් * ගඩොල් කපන වැඩ බිමක්
* කෘෂි කාර්මික වැඩ බිමක්

- එම ස්ථානයට ගොස්, යොමු කළ යුතු ඉගෙනුම් කරුණු නිරීක්ෂණය කරන ස්ථාන සහ සිසුන් මෙහෙයවිය යුතු ආකාරය පිළිබඳ සැලසුම් සටහනක් සකස් කර ගන්න.

- සිසුන් සමඟ වැඩ බිම නැරඹීමට ගොස් පහත සඳහන් කරුණු ඔස්සේ තොරතුරු රැස් කර ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

උදා : * වැඩකරන්නෝ පිරිමි ද කාන්තාවෝ ද * නැරඹූ ස්ථාන සකස් කර ඇති ආකාරය
* ඇඳ සිටි ඇඳුම් පැලඳුම් * භාවිත කළ භාණ්ඩ හා උපකරණ
* සිදු කරන නිෂ්පාදන
* ආරක්ෂාව සලසා ගැනීමට යොදා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

- වාරිකාව නිම කර පැමිණි පසු පහත දැක්වෙන කරුණු මතු කර දක්වමින් සිසුන් සමඟ සාකච්ඡාවක නිරත වන්න.

උදා : * නිෂ්පාදනය කළේ මොනවා ද ? * කෙබඳු අමුද්‍රව්‍ය භාවිත කළේ ද ?
* එය සිදු කළේ කෙසේ ද ? * එක් එක් අය සිදු කළ කාර්යයන් මොනවා ද ?
* යොදා ගෙන තිබූ යන්ත්‍රවල ක්‍රියාකාරිත්වය කෙසේ ද ? . . . වැනි

- ඉහත කරුණු පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරමින් මෙවැනි නිෂ්පාදන අප අතට පත් වන්නේ මිනිසුන්ගේ මහත්සියේ ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් බව, එම නිෂ්පාදන පරිභෝජනයේ දී අරපිරිමැස්මෙන් යුතු ව

- පහත සඳහන් කරුණු ඔස්සේ මෙවැනි වෘත්තින්වල නියැලෙන අයගේ සේවය පිළිබඳ කතාබහ කරන්න.

* මොවුන් කාර්යයන් සිදු කරන අයුරු * භාවිත කරන උපකරණ
* එම කාර්යය කිරීම සඳහා ගන්නා වෙහෙස * එම කාර්යයන්වල අනතුරුදායක බව

- මෙවැනි කාර්යයන්වල නිරතවන්නන්ගේ සේවය නිසි ලෙස සිදු නොවූ විට හෝ නොලැබී ගියහොත් ඇති විය හැකි තත්ත්වයන් හා ඒ හේතුවෙන් අපගේ ඵදිනෙදා කටයුතු කරගෙන යාමට සිදුවිය හැකි ගැටලු/බාධා පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

- උදා : * පළා, එළවළු, පලතුරු විකුණන්නන් නොමැති වීම - නැවුම් ආහාර වර්ග ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම
- * පරණ බඩු එකතු කරන්නන් නොමැති වීම - අනවශ්‍ය බඩු බාහිරාදියෙන් නිවස අපිරිසිදු වීම, අපිළිවෙළ වීම, සතුන් බෝවීම (මීයන්, කැරපොත්තන් වැනි)
- * ගස් කපන්නන් නොමැති වීම - ගස්වලින් සිදුවිය හැකි අනතුරු බහුල වීම, . . . ආදී කරුණු මතුකර දක්වමින් එම පුද්ගලයින්ගේ සේවාවන්වල වැදගත්කම පිළිබඳ කතාබහක නියැලෙන්න.
- අප විසින් මෙවැනි වෘත්තීන්වල නියැලෙන්නන්ගේ සේවය ලබා ගැනීමේ දී ඔවුන්ට අගෞරව නොවන පරිදි කාරුණික ව එම කාර්යයන් ඉටු කරගත යුතු බව ද සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- පාසල සමීපයේ පිහිටි මිනිසුන්ට සේවයක් සලසන ශ්‍රමය මූලික කර ගත් සේවා ස්ථානයක් (විශාල කර්මාන්ත ශාලාවක් නොවිය යුතු ය) තෝරා ගන්න. එය නැරඹීම සඳහා වාරිකාවක් සැලසුම් කරගන්න.
- මේ සඳහා ඔබ එම ස්ථානයට කලින් ගොස්, යොමු කළ යුතු ඉගෙනුම් කරුණු, ස්ථාන සහ සිසුන් මෙහෙය විය යුතු ආකාරය පිළිබඳ සැලසුම් සටහනක් සකස් කර ගන්න.
- වැඩ බිම නැරඹීමට යාමට යොමු කර පහත සඳහන් කරුණු ඔස්සේ තොරතුරු රැස්කර ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

උදා : * ඇඳ සිටි ඇඳුම් පැළඳුම්	* භාවිත කළ භාණ්ඩ හා උපකරණ
* සිදුකරන නිෂ්පාදන	* වැඩ කරන්නේ මිනිසුන් ද කාන්තාවන් ද
* ආරක්ෂාව සලසා ගැනීමට යොදා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග	* නැරඹූ ස්ථාන සකස් කර ඇති ආකාරය

- වාරිකාව නිම කර පැමිණි පසු පහත දැක්වෙන කරුණු මතුකර දක්වමින් සිසුන් සමඟ සාකච්ඡාවක නිරත වන්න.

උදා : * නිෂ්පාදනය කළේ මොනවා ද ?	* එය සිදු කළේ කෙසේ ද ?
* අදාළ ස්ථානයෙන් ඉටුවන සේවය කුමක් ද ?	* කෙබඳු අමුද්‍රව්‍ය භාවිත කළේ ද ?
* යොදා ගෙන තිබූ යන්ත්‍රවල ක්‍රියාකාරිත්වය කෙසේ ද ? . . . වැනි	* එක් එක් අය සිදු කළ කාර්යයන් මොනවා ද ?

- ඉහත කරුණු පිළිබඳ සාකච්ඡා කරමින් මෙවැනි නිෂ්පාදන අප අතට පත්වන්නේ මිනිසුන්ගේ මහත්සියේ ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් බව, එම නිෂ්පාදන පරිභෝජනයේ දී අරපිරිමැස්මෙන් යුතු ව භාවිත කළ යුතු බව හා එම මිනිසුන් සිදුකරන සේවය අගය කළ යුතු බවත් පහදා දෙන්න.
- නැරඹූ ස්ථානයේ සිත් ගත් අවස්ථාවක් භූමිකා රංගන මගින් නිරූපණය කිරීමට සිසුන් කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් යොමු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3

- වැඩ කිරීමේ දී දැනෙන වෙහෙස නිවා ගැනීම සඳහා වැඩබිම්වල දී විවිධ කවි ගී ගායනා කරන බව සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.
- එවැනි කවි, ගී, රංගන සහිත ව ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

උදා : 1. මා දූල් ඇදීම

1. ඕඩ් හෙලෙයි හෙලෙයි
අදිමුකො දූල හෝයිසා	2. තෝරු බලයො අංජ්ලාවො
මෝරු පරච් කුම්බලාවො
මේවා මුදු මාළු
අදිමුකො දූල යාළු
3. පොකිරිස්සො ද හාල් මැස්සො
කුනිස්සො ද පියාමැස්සො
මේවා මුදු මාළු
අදිමුකො දූල යාළු | 4. කෙළවල්ලෝ කාරල්ලෝ
අංගුලුවෝ සහ දූල්ලෝ
මේවා මුදු මාළු
අදිමුකො දූල යාළු
ඕඩ් හෙලෙයි හෙලෙයි
අදිමුකො දූල හෝයිසා

(ගී සිපද) එච්. ඩී. ජයතිලක |

2. වැඩ කරමු

1. ටා ට ටී ට කම්මලේ
යකඩ තළනවා
තළන යකඩ දමාලා
උදලු හදනවා	3. වැව් කපා ඇල හදා
චතුර එවනවා
කුඹුරේ චතුර පිරිලා
ගොයම් හැදෙනවා
2. ගල්වලේ ගල් කඩා
පාර හදනවා
පාරෙ තාර දමාලා
ට්‍රැක්ටර් යනවා | 4. සේරම අපි එක් වෙලා
වැඩෙහි යෙදෙනවා
ඒ හින්දා අපේ රටට
කිරි ඉතිරෙනවා

(ගී සිපද) |

ක්‍රියාකාරකම 4 :

- විවිධ කාර්යවල නියැලෙන්නන් විසින් එම කාර්ය කිරීමේ දී තම ආරක්‍ෂාව සලසා ගන්නා අයුරු පිළිබඳ ව සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
- සිසු අත්දැකීම් අනුව වෘත්තීයක හෝ කිහිපයක අනතුරුදායක/අනාරක්‍ෂිත අවස්ථා හඳුනා ගන්න.
උදා : * ගඩොල් කපන වැඩ බිමක අධික අච්ච රශ්මියෙන් විය හැකි හානි
* කළුගල් කඩන වැඩ බිමක භාවිත කරන ආයුධ නිසා විය හැකි හානි
* වී කොටන මෝලක යන්ත්‍ර නිසා විය හැකි හානි
- මෙවැනි අවස්ථාවලින් ආරක්‍ෂා වීම සඳහා ඒවායේ වැඩ කරන මිනිසුන් සිදු කර ඇති දේ පිළිබඳ ව විමසන්න.
උදා : * ඇඳුම් ඇඳීම * හිසට ආවරණ පැළඳීම * සෙරෙප්පු පැළඳීම
- එදිනෙදා නිවසේ දී, පාසලේ දී කාර්යයන් කිරීමේ දී අප විසින් ද අනතුරුවලින් ආරක්‍ෂා වීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු බව මේ අනුව අවධාරණය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5 :

- 'මිනිසුන් වැඩබිම්වල දී ආරක්‍ෂාව සඳහා අදින පලදින දේවල' රූප/ඡායාරූප/විඩියෝ පට සපයා ගන්න.
- ඒවා යොදා ගනිමින් වැඩබිම්වල දී භාවිත කරන ඇඳුම් පැලඳුම් පිළිබඳ ව ඒවා යොදා ගන්නා අයුරු පිළිබඳ ව හා ඒවා භාවිතයට හේතුව පිළිබඳවත් සිසු අත්දැකීම් තවදුරටත් තහවුරු කරන්න.
 උදා : * ගොවිතැන් කටයුතුවල දී හිස්වැසුම් පැලඳීම.
 * ඉදි කිරීම් කටයුතු සිදු කරන ස්ථානවල සිමෙන්ති පැහැම නිසා දැනේ දෙපයේ ඇති විය හැකි තුවාල ආදියෙන් මිදීමට පාවහන් පැලඳීම, අත්වැසුම් පැලඳීම
 * එවැනි ස්ථානවල දී හිසට විය හැකි අනතුරුවලින් වැලකීම සඳහා හිස්වැසුම් පාවිච්චිය
 * මාර්ග නඩත්තු කරන ස්ථානවල අය බූට් පැලඳීම
 * තද අවු රඟ්මියෙන් මිදීමට හිස් වැසුම් පැලඳීම, අත් දිග කමිස, කලිසම් ඇඳීම.
 * විදුලි කම්බි නඩත්තු කරන්නන් ඉහළ ස්ථානවල නඩත්තු කටයුතු කිරීමේ දී ඉණට සම්බන්ධ කළ කම්බියක් ආධාරකයක් වශයෙන් භාවිත කිරීම.
 * පැස්සුම් කටයුතුවල (වැල්ඩින්) නියැලෙන්නන් මුහුණු ආවරණ පැලඳීම, . . .
 * දුහුවිලිවලින්, විෂබීජවලින්, කෘෂිකර්මාන්තයේ දී ආරක්‍ෂා වීමට මුඛ ආවරණ පැලඳීම
- ඒ අනුව වැඩබිම්වල විවිධ ආකාරයේ ඇඳුම් පැලඳුම් භාවිත කරන බවත් ඒවා මගින් ආරක්ෂාව සලසා ගත හැකි බවත් සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6 :

- සිසුන් විසින් නැරඹූ වැඩබිමේ/වැඩබිම්වල කාර්ය පහසුවෙන් සිදු කර ගැනීම සඳහා භාවිත කළ ඇඳුම් පැලඳුම් හා උපකරණවල ආකෘති විවිධ මාධ්‍ය යොදා ගනිමින් නිර්මාණයට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
 උදා : * ඉණිමගක ආකෘතියක් * මුකවාඩමක්
 * හිස්වැසුමක් * උදුල්ලක් . . . වැනි
- සිසු නිර්මාණ පන්තියේ සියලු සිසුන්ට පෙනෙන සේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- නිර්මාණ අගයන්න.

ක්‍රියාකාරකම 7 :

- සිසු අත්දැකීම් අනුව මිනිසුන් විසින් සිදු කරනු ලබන විවිධ කාර්යයන් එක බැගින් තුණ්ඩුවල ලියා ඒවා හිස් පෙට්ටියකට දමන්න.
- එළිමහන් ස්ථානයකට ගෙන යන්න.
- සංගීත නාදයකට අනුව තුණ්ඩු දමා ඇති පෙට්ටිය සිසුන් අතින් අත යවන්න.
- සංගීත නාදය නවතින අවස්ථාවක පෙට්ටිය අත ඇති සිසුවා ඉන් තුණ්ඩුවක් ගෙන එහි දක්වා ඇති දේ අභිරූපණයක් සේ ඉදිරිපත් කළ යුතුයි.
 උදා : * බයිසිකලයෙන් ගොස් ලියුම් බෙදීම/ * ලී ඉරිම, යතු ගැම
 * පත්තර බෙදීම * කුඹුරු කෙටීම, ගොයම් කැපීම
 * ඇඳුම් මැදීම * තිත්ත ආලේප කිරීම, . . . වැනි
- අනෙක් සිසුන් විසින් තුණ්ඩුව ලබා ගත් සිසුවා ඉදිරිපත් කරන දේ හඳුනා ගැනීමට උත්සාහ කළ යුතු වේ.
- මේ ආකාරයට සෑම සිසුවකුට ම අවස්ථාවක් ලැබෙන පරිදි ක්‍රියාකාරකම සිදු කරන්න.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි "කුඹින්ගේ වැඩ" කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

15. තේමාව : වටපිටාවේ වෙනස් තැන්

- නිපුණතා :
- පරිසරයේ විවිධ ස්ථානවල මිනිසා විසින් සිදු කරන අයහපත් වෙනස්කම් හඳුනා ගනිමින් එම ස්ථාන යහපත් ස්ථාන බවට පත් කර ගැනීමට කටයුතු කරයි.
 - ස්වාභාවික ව හා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම්වලින් පරිසරයට සිදුවන බලපෑම් හා එම බලපෑම්වලින් පසු රැක ගැනීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග විමර්ශනය කරයි.
 - පරිසරයේ විවිධත්වයට ගැලපෙන නිර්මාණ කරමින් පරිසරයේ සුන්දරත්වය රැකගනියි.
 - පාසල් පරිසරයේ වෙනස් වූ තැන් අනුව මූලික ශාරීරික යෝග්‍යතා වර්ධනය වන වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙයි.
 - වටපිටාවේ වෙනස් තැන්වල ඇති විවිධත්වය පිළිබිඹු කරන රිද්මානුකූල වලන වින්දනාත්මක ව ඉදිරිපත් කරයි.

- ඉගෙනුම් පල :
- තම ප්‍රයෝජනය පිණිස මිනිසා විසින් පරිසරයේ සිදු කර ඇති වෙනස්කම් ප්‍රකාශ කරයි.
 - මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා පරිසරයට සිදු වී ඇති බලපෑම් ගවේෂණය කර වාර්තා කරයි.
 - මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා පරිසරයේ සිදු වී ඇති අයහපත් වෙනස්කම් සහිත ස්ථාන යහපත් ස්ථාන බවට පත් කර ගැනීමට කටයුතු කරයි.
 - අවට පරිසරයේ ස්වාභාවික හා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා පසට සිදු වී ඇති හානි වළක්වා ගැනීමට කටයුතු කරයි.
 - විවිධ ද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් පාසල් භූමියේ තෝරාගත් ස්ථානයක ආකෘතියක් ගොඩනගයි.
 - නිර්මාණය කරගත් බාධක සහිත පරිසරයක විශාල හා කුඩා ජේශි සමායෝජන වන ආකාරයේ ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි.
 - විවිධ ආදේශ භාණ්ඩ ඇසුරෙන් පරිසරයේ ඇසෙන නාද හා ශබ්ද අනුකරණය කර දක්වයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- මිනිසා පරිසරයේ සිදුකර ඇති වෙනස්කම් පිළිබඳ සොයා බැලීම සඳහා සිසුන් සමඟ පාසල් වත්තේ වාරිකාවක යෙදෙන්න.
- එහිදී පහත සඳහන් ස්ථාන නිරීක්ෂණයට සිසුන් යොමු කරන්න.

<ul style="list-style-type: none"> උදා : * ක්‍රීඩා පිට්ටනිය * ගොඩනැගිලි * සෙල්ලම් මිදුල * ගෙවත්ත * මල් පෝච්චි * වතුර කරාම තිබෙන ස්ථානය 	<ul style="list-style-type: none"> * පඩිපෙළ * වැසිකිළි * වැඩ බංකුව * මල් පාත්තිය * ආපණ ශාලාව
--	---
- මෙම ස්ථාන මෙසේ වෙනස් වීමට පෙරාතුව භූමිය කෙසේ තිබෙන්නට ඇත් දැයි අනුමාන කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- භූමියේ සිදු කර ඇති වෙනස්කම් සමඟ ගළපමින් ඒවා තව දුරටත් තහවුරු කරන්න.

<ul style="list-style-type: none"> උදා : * ක්‍රීඩා පිටිය/ගොඩනැගිල්ලක් සෑදීම සඳහා පොළොව සමතලා කිරීමට කටයුතු කර තිබීම
--

- ඒ අනුව විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා වටපිටාවේ විවිධ ස්ථාන සිදු කරන කාර්යයට අනුකූල වන පරිදි සකස් කර ගන්නා බව තවදුරටත් පැහැදිලි කරන්න.
- උදා : * විවිධ වගා සඳහා විවිධාකාරයෙන් බිම් සැකසීම
- * ගොඩනැගිලි නිර්මාණය සඳහා අවශ්‍ය පරිදි බිම් සැකසීම

ක්‍රියාකාරකම 2

- මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා පරිසරයට සිදු වී ඇති හානි සහිත ස්ථාන සිසු අත්දැකීම් ඇසුරෙන් හඳුනා ගන්න.
- උදා : * ජලය හොඳින් ගලා යාම අවහිර වී ඇති ස්ථානයක්
- * පරිසරය දුගඳ සහිත ස්ථානයක්
- * නිසි පරිදි නඩත්තු නොකිරීම හේතුවෙන් අවලස්සණ වී ඇති ස්ථානයක්
- මෙවැනි ස්ථාන හේතුවෙන් අපට සිදුවිය හැකි අයහපත් තත්ත්වයන් පිළිබඳව ද සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
- මෙවැනි ස්ථානයක් හෝ කිහිපයක් හෝ තෝරා ගනිමින් එම ස්ථාන යහපත් ස්ථාන බවට පත් කිරීමට කළ හැකි කාර්ය පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.
- උදා : * නිසි පරිදි නඩත්තු නොකිරීම හේතුවෙන් අවලස්සණ වී ඇති ස්ථානයක් සිදු කළ හැකි දේ - අතුගැම
- කුණු කසළ නිසි ස්ථානයකට දැමීම
- වල් පැළ ඉවත් කිරීම
- අනවශ්‍ය ලෙස වැඩි ඇති ගස්වල අතු ඉවත් කිරීම
- දිය සෙවල බැඳී ඇත් නම් ඒවා ඉවත් කිරීම
- මෙම කාර්ය සිදුකිරීම මඟින් එවැනි ස්ථාන සුන්දර ස්ථානයක් බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සැලසුම් කර ගන්න.
- මෙවැනි ස්ථාන අපිරිසිදු වීම වැළැක්වීම සඳහා අප විසින් පවත්වා ගත යුතු යහපත් සිරිත් පිළිබඳ ව ද සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.
- උදා : * කඩදාසි තැන් තැන්වල නොදැමීම
- * ඉතිරි වන කෑම තැන් තැන්වල නොදැමීම
- * පොලිතීන් බෑග් නියමිත ආකාරයෙන් බැහැර කිරීම
- නිවැරදි ව කුණු කසළ ඉවත් කිරීම සඳහා වෙන් වශයෙන් බඳුන් පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව ද සිසුන්ට අවධාරණය කරන්න.
- ඒ අනුව අප බැහැර කරන කුණු කසළවල දිරායන ද්‍රව්‍ය, දිරා නොයන ද්‍රව්‍ය ඇති බවත්, ඒවා වෙන් වශයෙන් බඳුන්වලට එකතු කර නිසි ලෙස බැහැර කළ යුතු බවත් සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.
- දිරන සහ දිරා නොයන ද්‍රව්‍ය වෙන් වශයෙන් බැහැර කිරීම සඳහා පාසලේ/පන්තියේ වෙන වෙනම බඳුන් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරන්න.
- ඒ සඳහා සිසුන් දිරිමත් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3 :

- මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා පසට සිදුවී ඇති හානි පිරික්සීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි සිසුන් යොදවන්න.
- ඒ සඳහා පොළොවේ බෑවුමක් ඇති ස්ථානයක් තෝරා ගන්න.
- ජල බඳුනක් ගෙන එම බෑවුමේ කිසියම් ස්ථානයක සිට ජලය වත් කර, පසට සිදුවන දේ නිරීක්ෂණය කරන්න.
- ජෝගුවක්, කේතලයක් වැනි බඳුනකට ජලය ගෙන මේ ආකාරයට ම සමතලා පොළොවක් මතට වත් කර සිදු වන දේ නිරීක්ෂණය කරන්න.

- ජලය නිසා පස සෝදාගෙන යන අයුරු, ජලය ඉහළ සිට වැටීම නිසා පොළොවේ ස්වභාවය වෙනස් වන අයුරු (වළවල් සෑදීම) හඳුනා ගැනීමට සලස්වන්න.
 - ඒ අනුව ජලය වැටීම හේතුවෙන් පස සෝදා පාළුවට ලක්වන බව පෙන්වා දෙන්න.
 - මෙසේ සෝදාපාළුවට ලක් වූ ස්ථානවල පස නිසරු බව පෙන්වීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිසුන් නිරත කරවන්න.
 - මතුපිට පස් තට්ටුව සෝදාගිය ස්ථානයකින් හා මතුපිට පස් තට්ටුව සෝදා නොගිය පොහොර සහිත ස්ථානයකින් පස් ස්වල්පයක් බැගින් වෙන් වෙන් වශයෙන් සපයා ගන්න.
 - මෙම පස් වර්ග දෙක විනිවිද පෙනෙන වීදුරු බඳුන් දෙකකට දමා ඒවාට ජලය සමාන ප්‍රමාණවලින් යොදා හොඳින් කලතන්න.
 - මද වේලාවකින් පසු බඳුන් දෙක නිරීක්ෂණයට ලක් කරන්න.
 - මේ අනුව සේදී නොගිය ස්ථානයෙන් ලබාගත් පස්වල මතුපිට කළුපැහැයට හුරු කාබනික පොහොර සහිත තට්ටුවක් රැඳී ඇති ආකාරය හඳුනා ගැනීමට සිසුන්ට අවස්ථාව සලසන්න.
 - පස සේදී නොගිය ස්ථානයක උදුල්ලකින් පස් පිඩක් ඉවත් කර එය නිරීක්ෂණයට සිසුන් යොමු කරන්න. එහි මතුපිට කළු වර්ණයට හුරු කාබනික පොහොරවලින් යුතු මෘදු පස් තට්ටුවක් ඇති අතර, ඊට යටින් මඳක් තද ස්වභාවයක් ගන්නා පස් තට්ටුවක් ඇති බව පෙන්වා දෙන්න.
 - මේ අනුව පස සේදී යාම නිසා පොළොවේ මතුපිට බුරුල් සහිත පස ඉක්මනින් සෝදාගෙන යන බවක්, පොහොර සහිත පස් ද සේදී ගොස් පොළොව නිසරු වන බවත් පැහැදිලි කරන්න.
 - මේ ආකාරයට පසට සිදුවන හානි වැළැක්වීම සඳහා ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.
- උදා : *
- * මතුපිට පස් සේදී ගිය ස්ථාන හඳුනාගෙන ඒවාට ගල්වැටි බැඳීම
 - * පොල්ලෙලි තැබීම
 - * උණ බට වැනි දෑ යොදාගෙන එවැනි ස්ථාන හරස් කර බැඳීම
 - * පිඩලි ඇල්ලීම, පාත්තිවල පස සේදීම වැළැක්වීමට මතුපිටට පිදුරු, කොළ අතු වැනි දෑ වලින් ආවරණ යෙදීම
 - * කාණු යෙදීම
 - * ගස් සිටුවීම සහ සිටුවා ඇති ගස් ආරක්ෂා කිරීම
- මෙවැනි දේ පස සෝදායාම වළකින අයුරු සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න. එවැනි ක්‍රියාකාරකම්වල සිසුන්ව සුදුසු පරිදි යොදවන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4 :

- කලින් දිනයේ පදම් කළ මැටි, ලී කෝටු, වේළුණු පත්‍ර, ඉරටු, සෙ.මී.40 දිග, සෙ.මී.30 පළල ලෑලි කෑලි කිහිපයක් සිසුන් ලවා ගෙන්වා ගන්න.
- සිසුන් පාසල අවට වාරිකාවක නිරත කරවන්න.
- එහිදී, * භූමියේ ස්වභාවය වෙනස් තැන් (ගල්, බොරලු වැනි)
 - * එක් එක් තැන්වල වැල් පිහිටා ඇති අයුරු
 - * කළුපාට/දුඹුරු පස් සහිත ස්ථාන
 - * ගොඩනැගිලි පිහිටා ඇති අයුරු
- පත්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් කිහිපයකට වෙන් කර ගන්න.
- නිරීක්ෂණ වාරිකාවේ දී දුටු ස්ථානයක් පිළිබඳ ආකෘති නිර්මාණයට සිසුන් කණ්ඩායම් වශයෙන් යොමු කරන්න.
- අවශ්‍ය තැන්වල දී උපදෙස් ලබා දෙන්න. සිසු නිර්මාණ අගය කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 5 :

- සිසුන් ඉඩකඩ සහිත ස්ථානයකට රැගෙන යන්න.
- එම ස්ථානයේ ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදීමට සීමාවක් ලකුණු කරගන්න.
- එම සීමාවේ තෝරාගත් ස්ථාන කිහිපයක අම්බිලියන් ඇඳ එම ස්ථානවල කටු සහිත ස්ථානයක්, මඩ සහිත ස්ථානයක්, වලක්, ඇලක් ආදී වශයෙන් පුවරු සවි කරන්න. මේවා බාධක වශයෙන් සලකන්න.
- ගුරුවරයාගේ සංඥාවකට අනුව එක් එක් සිසුවා මෙම සියලු බාධක මඟ හරිමින් දුවගෙන ගොස් නැවත ආරම්භක ස්ථානයට පැමිණිය යුතු බව දන්වන්න.
- සියලු සිසුන්ට මෙම ක්‍රියාකාරකමේ යෙදීමට අවස්ථා සලසන්න.

ක්‍රියාකාරකම 6 :

- සිසුන්ට වාදනය කිරීමට පහසු වන ආකාරයේ ආදේශ භාණ්ඩ කිහිපයක් සකස් කර ගන්න. (දෙමාපිය සහය ඇති ව නිවසේ දී හෝ පන්ති කාමරයේ දී ම හෝ මේවා සකස් කර ගැනීමට හැකි ය.)
 - * ටොනික් පියන් මුඩි හොඳින් තළා මැදින් හිල් කර කම්බියක දමා සකසා ගත් වළල්ලක හැඩයකින් යුතු භාණ්ඩයක්
 - * X-ray card එකක් ලී රාමුවකට සවි කර තනාගන්නා බෙරය හා එය වාදනය කිරීමට කෝටුවක්
 - * ටින් දෙකක් එකට එක්කර සකස් කර සාදා ගත් ආදේශ තම්මැටිමක්
 - * හොඳින් පිරිසිදු කරගත් එක සමාන ප්‍රමාණයේ පොල්කටු 2ක්
 - * හැඳි දෙකක් (ඇලුමිනියම් හෝ රිදී)
 - * රබර් ඇට/ඔලිඳ ඇට/මුං ඇට/කඩල ඇට/පරිප්පු ඇට/මදටිය ඇට (මින් එක ඇට වර්ගයක්) දැමූ ටින් එකක්
 - * පොල්කටුවක් මදය ඉවත් කර එක හිලක් සාදා එය තුළට ඇට වර්ග දමා හිල මතට කෝටුවක් සවිකර සාදා ගත් උපකරණයක්
 - * එක සමාන ලී පොලු දෙකක් ගැටීමෙන්
 - මේ ආකාරයට සකසා ගත් ආදේශ භාණ්ඩ මඟින් නාදය නිපදවන ආකාර සිසුන්ට පෙන්වන්න.
 - පරිසරයේ ඇසෙන ශබ්දවලට සවන් දී එම ශබ්ද මෙවැනි භාණ්ඩ ඇසුරින් නැවත නිපදවිය හැකි දැයි අත්හදා බැලීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- උදා : වැස්සක හඬ
- සිසුන්ගේ ඉදිරිපත් කිරීම් අගය කරන්න.

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “වලස් පවුලේ විනෝද ගමන” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.

16. තේමාව : අපේ උදව් ඕනෑ අය

- නිපුණතා :**
- සමාජයේ උදවු අවශ්‍ය අය හඳුනා ගෙන උදවු කිරීමට කටයුතු කරයි.
 - සාර්ථකත්වය සඳහා සහයෝගයෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි.
 - උදවු අවශ්‍ය කෙනෙකුට උපකාරී වන ආකාරයේ නිර්මාණ කරයි.
 - අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගය වර්ධනය සඳහා වාලක ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදේ.
 - සමාජයේ විවිධ අය පිළිබඳ සංවේදීතාව මතු කර දක්වන භූමිකා රංගනවල නිරත වෙයි.
- ඉගෙනුම් පල :**
- උදවු අවශ්‍ය අය සඳහා උදවු කිරීමට ඉදිරිපත් වෙයි.
 - එදිනෙදා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අන් අයගේ ද උදවු ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව ප්‍රකාශ කරයි.
 - කාර්ය කිරීමේ දී වැඩි ඵලයක් ලබා ගැනීම සඳහා සාමූහික ව වැඩ කිරීමට උනන්දුවක් දක්වයි.
 - යම් අයකුට ආයතනයකට උදවුවක් වන ආකාරයේ කාර්යයන්වල යෙදෙයි.
 - අන්‍යයන් සමඟ සහයෝගීව ක්‍රියා කරමින් වාලක සමායෝජන සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙයි.
 - අන් අයට උදවු විය හැකි අයුරු මතු කර දක්වන භූමිකා රංගනවල නියැලෙයි.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

ක්‍රියාකාරකම 1 :

- තවත් අයකුට උදවු කළ අවස්ථාවක් පිළිබඳ සිද්ධි ඇතුළත් කතා සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න. එවැනි කතා ඇසුරෙන් එකිනෙකාට උදවු කිරීමේ වැදගත්කම මතු කර දක්වන්න.
- තමා විසින් හෝ පවුලේ සාමාජිකයකු විසින් හෝ අන් අයකුට උදවු කළ අවස්ථාවක් පිළිබඳ ප්‍රකාශ කිරීමට සිසුන්ට ද අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- උදවු උපකාර ලබාදෙන අවස්ථා හා සම්බන්ධ පින්තූර ඡායාරූප රැස් කරගෙන ඒවා ද උදවු උපකාර කිරීමේ වැදගත්කම තහවුරු කිරීම සඳහා යොදා ගන්න.
- මේ ආකාරයට පන්තියේ සිසුන් කිහිප දෙනෙකුට අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථා ලබා දී එම උදවු ලබා දීම තුළින් උදවු ලබාගත් අයට විශාල යහපතක් වන බව ද සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- එසේ උදවු කිරීම මඟින් හැඟුණු, දැනුණු දේ පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න.
- එම කතා බහ මඟින් අන් අයට උදවු කිරීමේ වැදගත්කම සිසුන්ට තහවුරු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2

- සාමූහික ව වැඩ කරන ආකාර සහිත පින්තූර/චිත්‍ර/විඩියෝ දර්ශන/ කතන්දර සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
 උදා : * කුඹි රැලක් කෑමක් ඔසවාගෙන යන අයුරු
 * මී වදයක් බඳින අයුරු
 * පාර හඳුනා තැනක මිනිසුන් වැඩ කරන අයුරු
 * අතීතයේ වැව්, දාගැබ් නිර්මාණය කළ අයුරු
- මෙවැනි උදාහරණ යොදා ගනිමින් සාමූහික ව වැඩ කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව සිසුන්ට පැහැදිලි කරන්න.

- මෙසේ වැඩ කිරීම තුළින් අපට අත් වන දේ පිළිබඳව කතාබහ කරන්න.
 - * කාර්යය පහසු වන බව
 - * සාමූහිකත්වය ගොඩනැගීම
 - * කාලය ඉතිරි වන බව
 - * වෙහෙස අඩු බව
- ඒ අනුව එදිනෙදා කටයුතුවල දී කණ්ඩායමක් ලෙස සාමකාමී ව එකමුතු ව කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය බව පැහැදිලි කරන්න. එය අපේ දියුණුවට හේතුවන බව ද පෙන්වා දෙන්න.

ක්‍රියාකාරකම 3 :

- තවත් කෙනකු වෙනුවෙන් අපට කළ හැකි උදවු සහ එසේ කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
- අන් අය වෙනුවෙන් අපට කළහැකි උදවු පිළිබඳ සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.
- ඉහත කතාබහේ දී හඳුනා ගන්නා ලද එක් කාර්යයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කටයුතු සැලසුම් කර ගන්න.

උදා : * පරිත්‍යාගශීලීන්ගෙන් පොත් ලබා ගැනීම (ගමේ/නගරයේ සුවිශේෂ පුද්ගලයන්ගෙන්, පාසලේ ගුරුභවතුන්ගෙන් හෝ පාසලේ සිසුන්ගෙන් හෝ)

* එම රැස් කළ පොත් අදාළ පාසල වෙත/සිසුන් වෙත ලබාදීම.
- මෙහි දී අවශ්‍ය නම් දෙමාපියන්ගේ හෝ සමාන්තර පන්ති ගුරුවරයන්ගේ හෝ සහය ලබා ගන්න.
- තෝරා ගන්නා ලද කාර්ය කිරීමේ දී එක් එක් වැඩ කොටස් බෙදා ගැනීම හා එහි වගකීම බෙදා ගැනීම කෙරෙහි ද විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කරන්න.
- මෙම කාර්යය සාර්ථක ව නිම කිරීමෙන් පසු ඒ සඳහා සහය දුන් සැමට ම ගුරුවරය විසින් ස්තූති කිරීම හා අගය කිරීම සිදු කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 4

- අප විසින් උදවු ලබාදිය යුතු අය අප සමාජයේ විවිධ අවස්ථාවල දී/විවිධ ස්ථානවල දී අපට මුණගැසිය හැකි බව සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.

උදා : * පාසලේ දී,

 - * ආගමික ස්ථානවල දී,
 - * රෝහල්වල දී,
 - * මහමඟ යන විට
 - * බසයේ දී ආදී වශයෙන්
- එසේම එදිනෙදා විවිධ කාර්යවල දී අවශ්‍යතාව අනුව අපට ද එකිනෙකාගේ සහයෝගය ලබා ගැනීම හා එකිනෙකාට සහයෝගය ලබාදීම අවශ්‍ය වන බව සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.

උදා : * තම යහළුවා නොදන්නා දෙයක් තමාට හැකි ආකාරයෙන් කියා දීම

 - * තමා සතු දෙයක් තවත් කෙනෙකුට අවශ්‍ය වේ නම්, තමන්ට හැකි පමණින් උදවු කිරීම. (තම මිතුරකුට පැන්සලක්/මකන කැබැල්ල අවශ්‍ය අවස්ථාවක දී ඒවා ලබාදීමට ඉදිරිපත් වීම)
 - * හදිසි අවස්ථාවල දී තමාට කළ හැකි උදවු තිබේ නම් ඒවා නොපැකිළ ව කිරීමට ඉදිරිපත් වීම. (පන්තියේ/පාසලේ මිතුරකු ලිස්සා වැටීම)
- උදවු කළ අයට ප්‍රශංසා කිරීමට හුරු වීම හොඳ පුරුද්දක් බව ද මෙහි දී සිසුන්ට මතක් කර දෙන්න. උදවු ලබා ගැනීමේ දී, ලබා දීමේ දී හැසිරිය යුතු ආකාර පිළිබඳ ව සිසුන් සමඟ කතාබහ කරන්න.

- මෙම කතා බහේ දී පහත සඳහන් කරුණු මතු කර දක්වන්න.
 - * ඉල්ලීම් සඳහා කාරුණික වචන භාවිතය.
 - * යහපත් හැසිරීම්
 - * ලබා දුන් උදවු අගය කිරීම/ස්තූති කිරීම . . . වැනි
- උදවු අවශ්‍ය අයකුට උදවු කළ අවස්ථාවක් විනයට නැඟීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- එක් එක් සිසුන් නිර්මාණය කර ඇති විනයේ දැක්වෙන අදහස් පිළිබඳ ඇගයීමකින් යුතු ව කතාබහ කරන්න.
- සිසු නිර්මාණ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- කෙනෙකුට උදවු කිරීම ශ්‍රේෂ්ඨ ගුණාංගයක් බව තහවුරු වන ජාතක කථාවක් හෝ (උදා : මහා කපි ජාතකය)/ජන කථාවක් හෝ නිර්මාණ කරන ලද කථාවක් හෝ සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
- එහි අවස්ථා නිරූපණය වන භූමිකා රංගනයක යෙදීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

උදා : අසරණ වූ තැනැත්තෙක් - දවස් හතක් බඩගින්නේ
කන්න මුකුත් නෑ ලැබුණේ
තොල කට වේලිලා මගේ
චතුර පොදක් වත් දෙන්නේ

ලමයා - අනේ අම්මේ අර සීයා
දවස් හතක් හාමතේ ලූ
කන්න මොනව හරි දීලා
කුසගිනි අපි නිවා දමමු

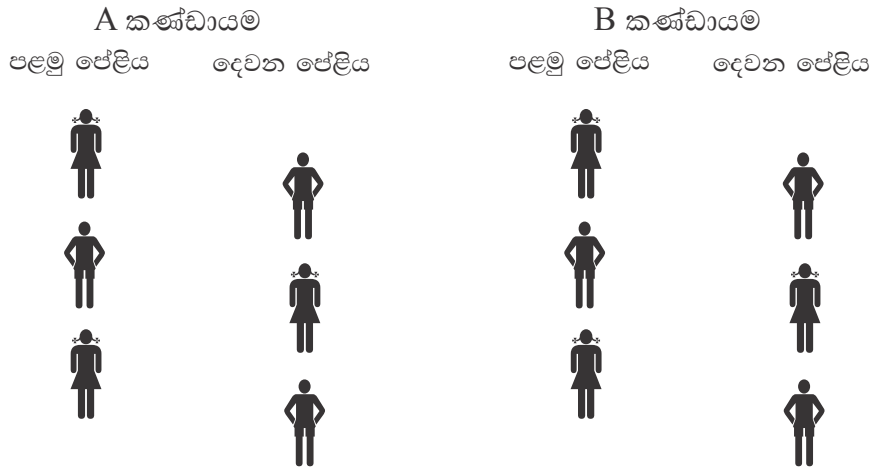
අම්මා - එක හරි ම හොඳ දෙයක්
ලැබෙයි ඔබට ලොකු පිතක්
මේ බත් කන්නට දීලා
උදවු කරන එක හොඳක්

ලමයා - මෙන්න සීයෙ බත් ටිකක්
කාලා ඉන්නකො ටිකක්

අසරණ වූ තැනැත්තා - අනේ, දරුවො පින් සිදුවෙයි
කුස ගින්නේද මෙයින් නිවෙයි
ලැබෙයි ඔබට ලොකු පිතක්
මේ බත් කන්නට දීලා

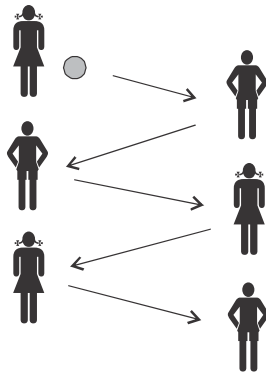
ක්‍රියාකාරකම 5 :

- සහයෝගය වර්ධනය කිරීමට උදවු වන පහත දැක්වෙන ක්‍රීඩාවේ නිරතවීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මේ සඳහා පහත රූපයේ දැක්වෙන පරිදි සිසුන් කණ්ඩායම් දෙකකට වෙන් කරන්න.

- කණ්ඩායම් දෙක සඳහා කැමති නම් දෙකක් යෝජනා කරගන්න.
- කණ්ඩායම් දෙකට ම තරමක ලොකු බෝලය බැගින් ලබා දෙන්න.
- ගුරුවරයාගේ සංඥාවකට අනුව කණ්ඩායමේ පළමු පෙළේ පළමු සිසුවා විසින් බෝලය තම කණ්ඩායමේ ඉදිරි පේළියේ තමා ඉදිරියෙන් සිටින පළමු සිසුවාට දැතින් යොමු කළ යුතු ය. මිලඟට එම සිසුවා විසින් ම තම ඉදිරි පෙළේ තමාට ඉදිරියෙන් සිටින සිසුවාට බෝලය යොමු කළ යුතු ය. කණ්ඩායම අවසානයේ සිටින සිසුවා තෙක් බෝලය බිම වැටීමට නොදෙමින් ඉක්මණින් යොමු කිරීම කළ යුතු ය.
- යම් අවස්ථාවක බෝලය බිම වැටුණහොත් නැවත බෝලය ආරම්භක සිසුවාගේ සිට යොමු කරමින් ඉදිරියට ගෙන යා යුතු ය.
- බෝලය ඉක්මනින් කණ්ඩායමේ අවසානය තෙක් යොමු කරනු ලබන සිසු කණ්ඩායමට ජය හිමි වේ.

බෝලය යොමු කළ යුතු ආකාරය :

• සමාජ ඒකාබද්ධතාව සංකල්පය සහිත ව රචිත ළමා කතා සංග්‍රහයෙහි “අපිම හඳුනා ගිලන් රඹේ, වළාකුලේ හපන්කම” කතාව මෙම තේමාව සඳහා යොදා ගන්න.